

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการดำเนินกิจกรรมนักศึกษา ของวิทยาลัยครูปากเซ สังกัดกรมสร้างครูกระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยได้รวบรวม และเรียบเรียง แนวความคิด หลักการ ทฤษฎี พฤติกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับดังนี้

1. หลักการ แนวคิด และทฤษฎีการบริหารกิจการนักศึกษาโดยทั่วไป
2. วัตถุประสงค์ของฝ่ายกิจการนักศึกษาโดยทั่วไป
3. ขอบข่ายของงานกิจการนักศึกษาโดยทั่วไป
4. สภาพการบริหารงานของวิทยาลัยครูปากเซ
5. การบริหารกิจการนักศึกษาในวิทยาลัยครูปากเซ
 - 5.1 ด้านกิจกรรมนักศึกษา
 - 5.2 ด้านสวัสดิการนักศึกษา
 - 5.3 ด้านการคุ้มครองดูแลนักศึกษา
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักศึกษา

หลักการบริหารงานกิจการนักศึกษา

การบริหารกิจการนักศึกษาเป็นศาสตร์ และศิลปะอย่างหนึ่งในการบริหารงาน ซึ่งนักการศึกษาหลายคน ได้นำกลยุทธ์ และหลักการบริหารที่เกี่ยวกับศาสตร์แขนงนี้ มาช่วยให้นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน และช่วยพัฒนานักศึกษา ให้เป็นคนที่สมบูรณ์ ทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา และด้านวิชาชีพ การบริหารกิจการนักศึกษา มีความจำเป็น และมีประโยชน์ต่อสถาบันอุดมศึกษาเป็นอย่างมาก การบริหารเป็นการประสานงาน การอำนวยความสะดวก และการให้บริการแก่ผู้เกี่ยวข้องการบริหารจึงเป็นกิจกรรมที่บุคคลสองคนขึ้นไป ร่วมกันดำเนินงาน โดยใช้วิธีการปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การบริหารกิจกรรมในสถานศึกษาตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2532 (กรมวิชาการ, 2535, หน้า 1 - 2) ไว้ดังนี้

1. จะต้องเป็นไปตามนโยบายหลักการของรัฐบาล ในการดำเนินงานพัฒนาการศึกษา เพื่อส่งเสริมความเจริญและความมั่นคงของชาติ

2. จะต้องเป็นไปเพื่อวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย

3. จะต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมให้มีระเบียบวินัยในตนเอง

4. จะต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักศึกษา และครู อาจารย์

5. จะต้องปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ

6. จะต้องมิใช่โครงการ และระเบียบข้อบังคับของกิจกรรม โครงการ และระเบียบข้อบังคับ จะต้องเป็นของสถานศึกษา

7. ทุกกิจกรรมต้องมีครู อาจารย์ในสถานศึกษาเข้าร่วมรับผิดชอบดำเนินงาน

8. บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม จะต้องเป็นบุคคลที่ปัจจุบันอยู่ในสถานศึกษา นั้น ๆ เว้นแต่วิทยากรให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าสถานศึกษานั้น ๆ

9. การจัดให้เลือกกิจกรรมใด ๆ หรือไม่ให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าสถานศึกษานั้น ๆ

10. ให้สถานศึกษาควบคุมเรื่องการจ่ายเงินหรือพัสดุอื่น ๆ ให้เป็นการประหยัด และเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อความมั่นคง และปลอดภัยของชาติ

11. ให้สถานศึกษาพิจารณาเห็นว่ากิจกรรมใด ๆ ไม่เหมาะสม มีการกระทำ หรืออาจนำมาซึ่งภัยอันตรายต่อความมั่นคงของชาติ ให้หัวหน้าสถานศึกษาสั่งยกเลิกกิจกรรมนั้น ๆ เสีย
บุญชัย จงกลณี (2525, หน้า 92) ได้กล่าวถึงหลักการบริหารงานกิจการนักศึกษาไว้ดังนี้

1. งานกิจการนักศึกษา จัดให้นักศึกษาทุกคน เพื่อให้เกิดการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน

2. งานกิจการนักศึกษา เป็นกระบวนการต่อเนื่องเพราะการพัฒนาบุคคลต้องทำอย่างต่อเนื่อง และตลอดไป

3. การยอมรับในความต้องการ ความถนัด ความสนใจของนักศึกษา โดยยึดหลักว่าชีวิตมีคุณค่า นักศึกษาควรได้รับการเอาใจใส่เป็นอย่างดี

4. งานกิจการนักศึกษา จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือ และประสานงานกับทุกฝ่ายในสถาบัน ทั้งนี้เพื่อให้งานต่าง ๆ ดำเนินตามเป้าหมาย

วัลลภา เทพหัสดิน ณ. อยุธยา (2532, หน้า 33) ได้กล่าวถึงหลักการบริหารงานกิจการนักศึกษาไว้ว่า

1. สำรวจความต้องการ และปัญหาของนักศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรม นักศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการแก้ปัญหา และลักษณะของนักศึกษาในสถาบันการศึกษานั้น ๆ

2. พิจารณานโยบายของสถาบันว่า มีจุดเน้นกิจกรรมประเภทใดหรือกลุ่มใด โดยเฉพาะ

3. หน้าที่รับผิดชอบ และสายงานบริหารของฝ่ายกิจกรรม มีขอบเขตเพียงใด อำนาจการตัดสินใจขึ้นอยู่กับองค์ประกอบด้านใดบ้าง
 4. ศึกษาความเป็นไปได้ และความสะดวกในการขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 5. สำรวจความพร้อม และความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจการนักศึกษา ว่ามีความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนถูกต้องมากน้อยแค่ไหน
 6. สำรวจแหล่งทุน และงบประมาณที่จะสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษา โดยพยายามเพื่อให้ได้รับแหล่งเงินทุนสนับสนุนเพิ่มเติม
 7. ควบคุมบุคลากรให้เหมาะสมกับนักศึกษา เพื่อช่วยแนะแนวคูแลมิให้เกิดการจัดกิจกรรมที่ซ้ำซ้อนหรือได้รับประโยชน์น้อย
 8. ศึกษากิจกรรมที่เคยทำ พิจารณาว่ากิจกรรมใดควรเสนอแนะให้ปิด หรือยุบเสีย
 9. ผู้บริหารพึงสำรวจความเหมาะสมว่านักศึกษา ควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณแลสถาบัน โดยช่องทางใดจึงจะเหมาะสม
 10. กิจกรรมใดที่ประสบผลสำเร็จยอดเยี่ยม ควรพิมพ์เผยแพร่ กิจกรรมที่จะไม่ประสบผลสำเร็จก็ควรประเมินไว้ เพื่อเป็นการชี้แนวทางให้ทราบข้อบกพร่อง
 11. สร้างความเข้าใจ และสัมพันธ์ไมตรีอันดีให้เกิดขึ้นระหว่างผู้บริหาร ครู อาจารย์ นักศึกษา
 12. ผู้บริหารกิจการนักศึกษาควรทำ ทำเนียบอาจารย์ นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญงานกิจการนักศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการช่วยแนะแนวให้คำปรึกษาในกิจกรรมต่าง ๆ
 13. พยายามศึกษาวิธีการความเป็นไปได้ที่จะร่วมกับหน่วยงานอื่น
 14. ควรมีความคิดริเริ่มที่จะนำนักศึกษาให้ทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์
 15. ศึกษาวิธีการ รูปแบบ และวางระเบียบกฎเกณฑ์ หรือมาตรการสำหรับป้องกันความไม่สงบเรียบร้อยในสถาบัน
 16. จัดทำแผนกิจกรรมนักศึกษาตลอดปี เพื่อทราบทิศทางของการจัดกิจกรรมว่ามีแนวทางไปทางใด
 17. ควบคุมการรับผิดชอบด้านประชาสัมพันธ์ เพื่อให้บุคคลที่เกี่ยวข้องได้รับทราบจะค้นหาทางกระตุ้น ทำให้เกิดความสนใจอยากเข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มขึ้น
 18. ควรมีการศึกษาเก็บตัวอย่าง เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณา การสร้างกิจกรรมต่าง ๆ
- ทองเวียน อัมรัชกุล (2525, หน้า 68) ได้กล่าวถึงผู้บริหารกิจการนักศึกษาระดับสูงว่าบุคคลเหล่านี้ควรมีความรู้ความสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ดังนี้

1. สามารถปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นนักศึกษาทางการพัฒนาการศึกษาคือ เลือกโครงการในวิทยาลัยครูเพื่อส่งเสริมสร้างพฤติกรรมนักศึกษา ให้เจริญงอกงามภายใต้วัฒนธรรมขนบธรรมเนียม และประเพณีอันดีงามของสถาบัน

2. การกระจายอำนาจ และความรับผิดชอบของตน ให้ผู้ทำหน้าที่กับงานกิจกรรมนักศึกษา ซึ่งอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาตามความเหมาะสม
3. ให้ระบบสื่อสารที่ดี ระหว่างหน่วยงานทั้งภายใน และภายนอกสถาบัน
4. มีการประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพ
5. สร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดขึ้นทั้งภายใน และภายนอกสถาบัน
6. สนับสนุนการประเมินผลงานตลอดการดำเนินงาน ควรใช้วิธีการพึ่งพาตนเองให้มากที่สุด

ที่สุด

7. ควรมีการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานวิธีหนึ่ง
8. บำรุงขวัญ และกำลังใจของผู้ร่วมงานอยู่เสมอ
9. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นกับชุมชน อันเป็นแนวทางที่ชุมชนจะสนับสนุน และให้ความช่วยเหลือสถาบันการศึกษา
10. ทำหน้าที่สอน และให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาทั่วไป รวมถึงการแนะแนวการทำงานให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา

แนวคิดในการบริหารกิจการนักศึกษา

มนตรี เข้มถลัน (2541 หน้า 44 - 52) ได้เสนอแนวคิดการบริหารกิจการนิสิตว่า กระบวนการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ (Problem Solving) ในทุกสถาบันอุดมศึกษามีการบริหาร 2 ส่วนคือ วิชาชีพ และวิชาชีวิต สำหรับมหาวิทยาลัยบูรพาเน้นภารกิจใน 2 เรื่องหลัก ได้แก่ ด้านกิจกรรม และพัฒนานิสิต ด้านบริการ และสวัสดิการนิสิต

งานกิจกรรม และ พัฒนานิสิต มุ่งเน้นที่จะกำกับดูแล ประสานงานกิจกรรมนิสิตทั้งมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามทิศทางที่เหมาะสม และสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนานิสิตในด้านใดด้านหนึ่ง อาทิ ด้านสังคม อารมณ์ สติปัญญา บุคลิกภาพ คุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม ฯลฯ นอกจากนั้นกิจกรรมนิสิตยังมุ่งหวังที่จะใช้เป็นเครื่องมือพัฒนานิสิตให้มีลักษณะใฝ่รู้ มีคุณธรรม มีความกล้าหาญที่จะชี้นำสังคมตามปรัชญาของมหาวิทยาลัยบูรพาให้ดียิ่งด้วย

งานด้านบริการ และสวัสดิการนิสิต มุ่งที่จะจัดบริการ และสวัสดิการแก่นิสิต โดยมีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการคือ ให้นิสิตได้เรียนรู้ว่าคุณภาพชีวิตที่ดีนั้นควรเป็นอย่างไร และเป็น การช่วยเหลือนิสิตให้ได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยโดยมีอุปสรรคน้อยที่สุด ดังนั้นลักษณะของการบริการ และสวัสดิการนิสิตจึงออกมาในรูปแบบ ดังนี้

การบริการห้องพัก	→	ฝึกการใช้ชีวิตร่วมกัน และ การปรับตัว
	→	เรียนรู้การมีคุณภาพชีวิตที่ดี
ประกันอุบัติเหตุ	→	การสร้างหลักประกันให้กับตนเอง สังคม และครอบครัว
ประกันสุขภาพ		
บริการเกี่ยวกับทหาร	→	การให้รู้จักปฏิบัติตามกฎหมายบ้านเมืองอย่างถูกต้อง
ทะเบียนราษฎร์		เคร่งครัด

มีหลักคิด 3 อย่างคือ สร้างเสริมปัญญา ใฝ่หาความรู้สู่คุณธรรม ชี้นำสังคม และมีแนวคิดในการกำหนดนโยบายการบริหารกิจการนิสิต 2 ด้านที่ชัดเจน เช่น นโยบายทั่วไป นโยบายเฉพาะ และมาตรการ มีแนวทางเชิงปฏิบัติ PDCA ซึ่งเป็น วงจรเดมมิง (Deming) ดังนี้

การวางแผน (Plan = P) คือ การดำเนินงานออกงานในรูปแบบของโครงการต่าง ๆ โดยใช้นโยบายด้านงบประมาณเป็นการกำหนดทิศทางด้วย เช่น กำหนดให้ทุกคณะจัดทำโครงการพัฒนาบุคลิกภาพ และจริยธรรมนิสิต โดยการสนับสนุนวงเงินงบประมาณให้ โครงการพัฒนาผู้นำนิสิต การกำหนดกรอบนโยบายด้านการออกพัฒนาชุมชน และชนบทของนิสิต โดยให้เน้นพัฒนาเฉพาะพื้นที่ ไม่นับถาวรวัตถุ เป็นความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง สนับสนุนให้ใช้หลักวิชาการที่เรียนมาไปใช้ในการปฏิบัติจริง

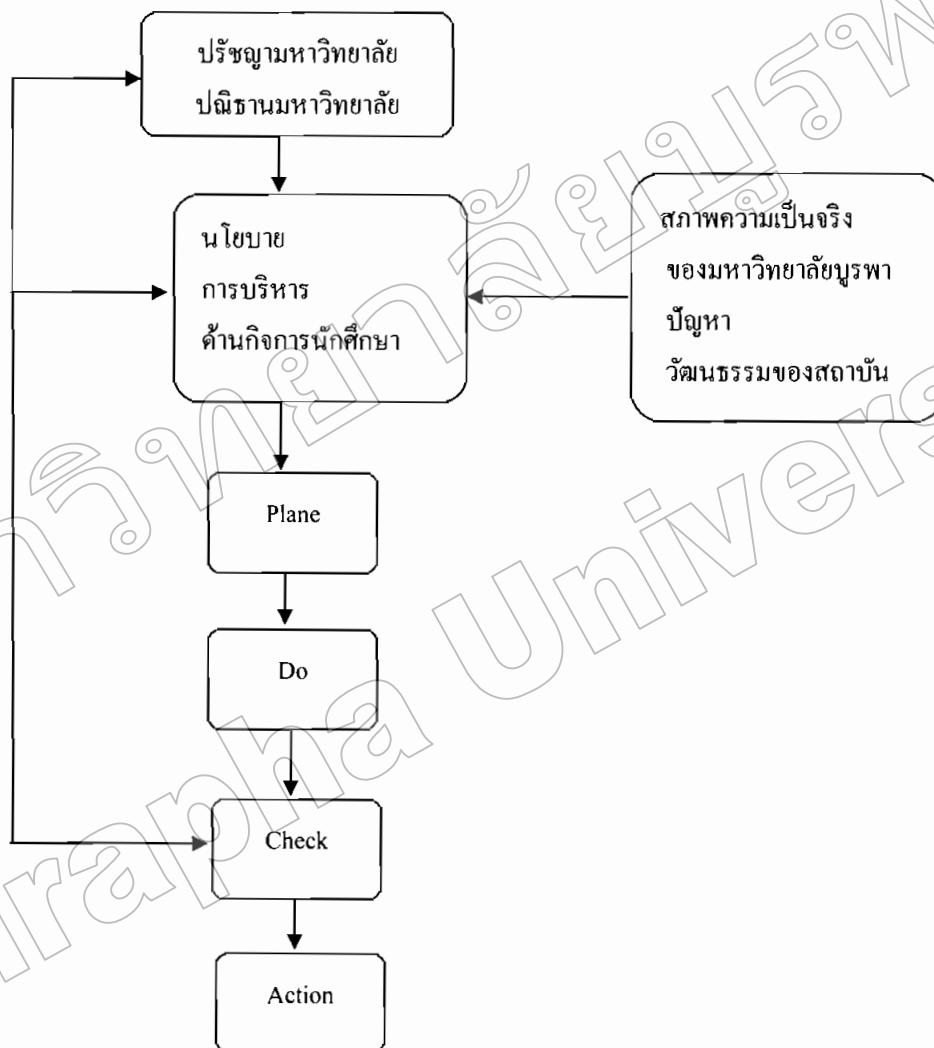
การปฏิบัติ (DO = D) คือ การดำเนินการให้มีการลงมือปฏิบัติจริงตามกำหนดการให้ได้ และควบคุมคุณภาพของการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดเท่าที่จะกระทำได้

การตรวจสอบ (Check = C) คือ การตรวจสอบผลเปรียบเทียบกับเป้าหมายในแผนงานที่กำหนดขึ้น และที่คิดไว้ กำหนดไว้ในตอนต้นปีว่า จะทำอะไร และทำอย่างไร เทียบกับสิ่งที่จริงว่าได้กระทำอะไร ไปบ้าง และทำโดยวิธีใด โดยการตรวจสอบในลักษณะเช่นนี้ ตั้งแต่ระดับงาน (Implementation Level) ขึ้น ไปจนถึงระดับนโยบาย ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่ามีเป้าหมายใดที่บรรลุ และมีแผนงานใดบ้างที่ได้ดำเนินการตามที่วางแผนไว้ หรือไม่สามารดำเนินการตามแผนงานได้ เนื่องจากอะไร การตรวจสอบผล และวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่มีว่าทำไมจึงไม่สามารถดำเนินการตามแผนงานได้ หรือกระทำในลักษณะที่เรียกว่า Past Performance Analysis

การปรับการปฏิบัติ (Action = A) คือ หลังการทำ Past Performance Analysis แล้วหากผลการดำเนินการตรวจสอบไม่เป็นไปตามแบบแผนจะต้องมีการปรับการปฏิบัติเหตุของการไม่เป็นไปตามแผนก็อาจมีหลายสาเหตุ หลายกรณี

เป็นปัจจัยนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายโดยเร็ว ต้องอาศัยความมุ่งมั่น ทุ่มเทอย่างจริงจัง และต่อเนื่องของทุกคน ทุกระดับ ตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงถึงผู้บริหารระดับล่างสุด มีขั้นตอน

สำคัญ และต่อเนื่อง คือ สร้างคิด ปฏิบัติงาน ประสานความร่วมมือ ยึดถือปฏิบัติ
วัดผลการตรวจ เข้มงวดการแก้ไข ทำเป็นมาตรฐาน สานต่อพัฒนา รวมความแล้วผลสำเร็จจะ
เกิดขึ้นได้ต้องมีครบ “4 ท” คือ ทุกคน ทุกที่ ทุกเวลา และทีมเวิร์ค

ภาพที่ 2 แนวคิดการบริหารงานกิจการนักศึกษาของมหาวิทยาลัยบูรพา

วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ (2551, หน้า 124 - 125) แนวทางปรับปรุงคุณภาพของงาน
โดยการใช้ 5 ส. และเน้นกระบวนการที่ดำเนินตามวงจร PDCA มีขั้นตอนดังนี้

1. ค้นหาปัญหา
2. วิเคราะห์สถานะปัจจุบัน
3. กำหนดเป้าหมาย
4. วางแผนแก้ไข

5. คำเนิการแก้ไข
6. ประเมินผล
7. กำหนดมาตรฐาน
8. สรุปปัญหาที่ยังเหลืออยู่และเริ่มกระบวนการแก้ไขใหม่

จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) ได้เสนอแนวปรัชญาประสบการณ์นิยม (Experimentalism) คือ การปฏิรูปการศึกษาสมัยใหม่ให้สอดคล้องกับความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี รวมทั้งสังคมในระบอบประชาธิปไตย ถือว่านักเรียนจะเรียนรู้ได้ โดยอาศัยประสบการณ์ กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นจะต้องให้นักเรียนได้พัฒนาทุก ๆ ด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และค่านิยม สามารถนำความรู้ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมนั้นไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ผู้ที่รับผิดชอบในการบริหารกิจการนัศึกษจะต้องพร้อมที่จะปรับวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาได้รับความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ ทศนะทางการบริหารกิจการนัศึกษา คือ (ดำรง ประเสริฐกุล, 2542, หน้า 9 - 10)

1. การจัดกิจกรรมต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนาผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และอาชีพ
2. กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นนั้นจะต้องให้นักเรียนรู้จักคิดแก้ปัญหา โดยนำประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับนำไปใช้ในการแก้ปัญหา และตัดสินใจได้ถูกต้อง
3. ส่งเสริมกิจกรรมประชาธิปไตยทั้งใน และนอกห้องเรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานในระบอบประชาธิปไตย และสามารถดำรงชีวิตที่ดีอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
4. กิจกรรมที่จัดให้กับนัศึกษา ควรคำนึงถึงการให้นักศึกษานำเอาไปใช้ และปฏิบัติตนเองให้เข้ากับสังคมได้

สรุปความได้ว่า การบริหารกิจการนัศึกษยึดความสำคัญอยู่ที่ตัวผู้เรียนมากที่สุด เพราะการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้นั้น นัศึกษาจะต้องเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งจะให้มีประสบการณ์เพิ่มมากขึ้น การตัดสินใจเลือกกิจกรรมเป็นเรื่องของตัวนัศึกษาเอง ในขณะที่ครู และอาจารย์เป็นเพียงที่ปรึกษา กิจกรรมที่นัศึกษาเลือกกระทำจะต้องอยู่ในขอบเขตที่พึงประสงค์ และเป็นที่ต้องการของสังคม

ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารกิจการนัศึกษา

ทฤษฎีระบบราชการ (Bureaucracy)

แมกซ์ เวเบอร์ (Max Weber) เป็นบุคคลแรกที่ศึกษาระบบราชการ (Bureaucracy) ในรูปแบบองค์การแบบเป็นทางการ โดยได้กำหนดหลักการของราชการไว้ดังนี้ (ภารดี อนันต์นารี, 2551, หน้า 60 - 61)

1. กฎ (Rules) เป็นแนวทางสำหรับพฤติกรรมภาคปฏิบัติงานของพนักงานอย่างเป็นทางการ กฎสามารถทำให้มีระเบียบวินัยมากขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่เป้าหมายขององค์การ

การที่พนักงานทุกคนยึดมั่นอยู่ในกฎระเบียบจะทำให้เกิดการกระทำที่มีขั้นตอน และการปฏิบัติในรูปแบบเดียวกันจะช่วยให้องค์กรมีความมั่นคง

2. ไม่ยึดตัวบุคคล (Impersonality) การยึดมั่นในกฎระเบียบจะนำไปสู่การไม่ยึดตัวบุคคล ทุกคนในองค์กรจะถูกประเมินการปฏิบัติงานตามกฎ และวัตถุประสงค์ขององค์กร

3. การแบ่งงานกันทำ (Division of Labor) เป็นกระบวนการของการแบ่งแยกหน้าที่ เพื่อให้เกิดความชัดเจน งานที่มีลักษณะเฉพาะจะทำให้องค์กรสามารถใช้ทรัพยากรบุคคล และการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหาร พนักงานจะได้รับการมอบหมายปฏิบัติหน้าที่ ตามลักษณะของงาน และความชำนาญของบุคคล (Personal Expertise) สำหรับพนักงานที่ไม่มีทักษะ จะได้รับการมอบหมายงานที่สามารถเรียนรู้ และปฏิบัติ

4. โครงสร้างแบบลำดับชั้นสายการบังคับบัญชา (Hierarchical Structure) โครงสร้างของลำดับชั้นสายบังคับบัญชาในองค์กรสามารถแสดงได้เป็นรูปแบบปิรามิด (Pyramid Shaped) ตำแหน่งของงานในโครงสร้างตามลำดับชั้นนี้จะขึ้นอยู่กับจำนวนอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบที่ได้รับในแต่ละตำแหน่ง รูปแบบอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบจะเพิ่มขึ้นเมื่ออยู่ในตำแหน่งที่สูง ส่วนตำแหน่งที่อยู่ในระดับล่างจะถูกควบคุม และสั่งการ โดยผู้อยู่ในตำแหน่งสูงกว่า

5. โครงสร้างตามอำนาจหน้าที่ (Authority Structure) จะเกี่ยวข้องกับกฎระเบียบ การไม่ยึดตัวบุคคล การแบ่งงานกันทำ และโครงสร้างตามลำดับสายบังคับบัญชาจะกำหนดว่าใครมีอำนาจในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่มีความสำคัญภายในองค์กร

6. ข้อผูกมัดด้านอาชีพระยะยาว (Lifelong Career Commitment) ระบบราชการมีระบบบริหารมีลักษณะการจ้างงานระยะยาว และสามารถจะมีความก้าวหน้าในตำแหน่งงานที่ปฏิบัติ ซึ่งการจ้างงานระยะยาว หมายถึงความมั่นคงในงาน สามารถประกันได้ว่า พนักงานสามารถปฏิบัติงานได้เท่าที่พอใจ

7. ความมีเหตุผล (Rationality) ระบบราชการที่มีลักษณะการบริหารที่ผู้บริหารมีเหตุผล นั้น สามารถแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ขององค์กร และจะมีการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่มีความสำคัญภายในองค์กร

ทฤษฎีเรียนรู้สังคม (Social Learning Theory)

โรเบิร์ต ฮาวิกฮัสต์ (Robert Havighurst) ได้เสนอพัฒนาการวัยรุ่นในลักษณะของความสามารถทำงาน พัฒนามาตามขั้นตอนให้ประสบความสำเร็จ งานเหล่านี้คือเป้าหมาย หรือเกณฑ์ที่สังคมใช้ตัดสินคุณภาพของบุคคลในวัยต่าง ๆ งานพัฒนาการจะมีเป็นขั้น และเรียงลำดับจากวัยเด็กไปสู่ผู้ใหญ่ ในที่นี้จะกล่าวถึงการพัฒนาการสำหรับวัยรุ่น ซึ่งได้เสนอไว้ดังนี้ (กุญชร ค้าชาย, 2542, หน้า 23 - 25)

1. ความสามารถที่จะยอมรับลักษณะทางกายของตนเอง
2. ความสามารถในการยอมรับบทบาททางเพศที่เหมาะสม
3. ความต้องการเป็นอิสระจากครอบครัว
4. ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับคนวัยเดียวกัน ได้ทั้งสองเพศ
5. ความสามารถที่จะแสวงหาค่านิยมที่สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมทางสังคม
6. ความสามารถในการพัฒนาค่านิยมปัญหา
7. ความสามารถในการรู้จักเลือก และเตรียมตัวสำหรับประกอบอาชีพ
8. ความสามารถในการประสบความสำเร็จในการมีพฤติกรรมที่รับผิดชอบต่อสังคมและการเตรียมตัวสำหรับมีชีวิตครอบครัว

สรุปความว่า การบริหารกิจการนักศึกษาให้ความสำคัญอยู่ที่ตัวผู้เรียนมากที่สุด เพราะการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้นั้นนักศึกษาจะต้องเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งจะทำให้มีประสบการณ์เพิ่มมากขึ้น กิจกรรมที่นักศึกษาเลือกกระทำ ต้องอยู่ในขอบเขตที่พึงประสงค์ และเป็นที่ต้องการของสังคมนั้น ต้องได้รับการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายอย่างจริงจังเป็นปัจจัยนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายโดยเร็ว ต้องอาศัย ความมุ่งมั่น ท่วมเทอย่างจริงจัง และต่อเนื่องของทุกคน ทุกระดับ ตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงถึงผู้บริหารระดับล่างสุด มีขั้นตอนสำคัญ และต่อเนื่องคือ สร้าง คิด ปฏิบัติงาน ฝึกการทำงาน ประสานความร่วมมือ ยึดถือปฏิบัติ วัดผลการตรวจ เข้มงวดการแก้ไข ทำเป็นมาตรฐาน สานต่อพัฒนา ถึงจะได้มาซึ่งทักษะชีวิตที่มีค่าอย่างมากของวิชาชีวิต ทำให้นักศึกษากลายเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ทรงคุณค่าในการพัฒนาประเทศชาติ

ความหมายของงานกิจการนักศึกษา

งานกิจการนักศึกษา ตรงกับชื่อภาษาอังกฤษหลายคำ เช่น “Student Services” “Student Affairs” “Student Personal Work” “Student Personal Services” มีผู้ให้ความหมายงานกิจการนักศึกษาไว้หลายท่าน ดังต่อไปนี้

เฟรดเดริก (Frederick, 1959, p. 6) ให้ความหมายกิจการนักศึกษาว่า เป็นกิจกรรม ภายในสถานศึกษาเกิดจากความสมัครใจของนักศึกษาที่จะเข้าร่วมกิจกรรมซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของผู้บริหาร ครู อาจารย์ การเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา ไม่มีผลต่อคะแนนเลื่อนชั้น หรือการวัด และประเมินผลทางการศึกษา

กู๊ด (Good, 1973, p. 9) ให้ความหมายงานกิจการนักศึกษาว่าเป็น โปรแกรม และการจัดการดำเนินงาน ซึ่งนักศึกษา หรือสถานศึกษาจัดทำขึ้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความสนุกสนาน เพิ่มความรู้ ส่งเสริมความถนัด และความสนใจ ไม่เกี่ยวข้องกับหน่วยกิจทางด้านวิชาการ และอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของสถานศึกษา

พรณี ชูทัย (2522, หน้า 22) ให้ความหมายงานกิจการนักศึกษาว่า บริการทั้งหลายที่จัดขึ้น เพื่อช่วยเหลือให้นักศึกษาให้พัฒนาการทุกด้าน ช่วยพัฒนาทักษะ การเรียน การปรับตัวการแก้ปัญหา ช่วยให้ผู้รู้สุมาคม รู้จักวิถีเรียน กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้ เช่น งานด้านอนามัย กีฬา การจัดหาทุน

อนุชา เทวราชสมบูรณ์ (2523, หน้า 9) ได้รวบรวมแนวคิดของนักการศึกษา เช่น ให้ความเห็นว่า งานกิจการนักศึกษา เป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นที่สถานศึกษาต้องสนับสนุนจัดให้มีขึ้น เช่น การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพราะจะช่วยให้นักศึกษา ได้พัฒนาบุคลิกภาพของตนเอง ตามแนวทางที่เน้นช่วยให้นักศึกษามีประสบการณ์ที่ดีที่สุด ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งเป็น การปรับตัวของนักศึกษา เพื่อดำรงอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข นอกจากนี้ให้บทเรียนอันมีค่าแก่ชีวิต นักศึกษา ยังช่วยให้นักศึกษามีโอกาสพัฒนาความเป็นผู้นำ เคารพนับถือตนเอง และผู้อื่น มีพละนาสัยที่ดีสมบูรณ์ มีทักษะการใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย มีอารมณ์มั่นคง สร้างค่านิยม ที่เหมาะสม สร้างสัมพันธภาพกับคนในวัยเดียวกัน หรือแก่กว่าได้ ช่วยให้มีโอกาสทำงานร่วมกับ เพื่อนนักศึกษา ครู อาจารย์ บุคคลอื่นในชุมชน สังคม และสามารถดำรงตน ได้อย่างมีความสุข

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2525, หน้า 36) ให้ความหมายงานกิจการนักศึกษาว่า งานกิจการนักศึกษา คือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นเพื่อเน้นพัฒนาบุคคล การจัดสภาพแวดล้อมการ พัฒนากิจกรรม การใช้สวัสดิการ และบริการแก่นักศึกษา งานกิจการนักศึกษานอกจากจะส่งเสริม วัตถุประสงค์ของสถาบัน ด้านการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่ชุมชน และการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม อีกทั้งยังมุ่งพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เพิ่มเติมจากสิ่งที่การศึกษาในชั้นเรียน ไม่สามารถจัดให้ได้

บุรุษชัย จงกลณี (2525, หน้า 15) ได้ให้ความหมายของงานกิจการนักศึกษาว่า การดำเนินงาน เพื่อให้งานกิจการนักศึกษา บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ทุกคนพัฒนาทุก ๆ ด้าน ในลักษณะที่ต่อเนื่องไปตลอดจนยอมรับในความต้องการ ความถนัด ความสนใจของนักศึกษา โดยถือว่าชีวิตมีค่า

สำเนาวั ขจรศิลป์ (2525, หน้า 6) ได้ให้ความหมายงานกิจการนักศึกษาว่า งานกิจการ นักศึกษาเป็นหนึ่งในสถาบันอุดมศึกษา ได้จัดทั้งในแง่การบริหาร และในแง่วิธีการดำเนินงาน ถ้าพิจารณาในแง่การบริหารงานกิจการนักศึกษา คือ หน่วยที่สถาบันอุดมศึกษาในแง่วิธีการ ดำเนินงาน งานกิจการนักศึกษา คือกระบวนการทางการศึกษาที่สถาบันอุดมศึกษาให้เป็นบุคคลที่ สมบูรณ์ ทั้งทางด้านวิชาชีพขั้นสูง สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ

นันทนา เทพบริรักษ์ (2526, หน้า 3) ได้ให้ความหมายของงานกิจการนักศึกษาว่า การให้บริการ หรือประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จัดให้นักศึกษา นอกเหนือจากการเรียนการสอน โดยอาศัยความสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัด ดำเนินโดยความเห็นชอบ สนับสนุน โดยคณาจารย์เป็นไปตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่สถานศึกษากำหนดไว้ ไม่มีการให้คะแนนใด ๆ

ปรกรณ์ ศรีคอนไผ่ (2530, หน้า 136) ได้ให้ความหมายงานกิจการนักศึกษาไว้ว่า กิจกรรมทั้งหลายที่สถานศึกษาจัดขึ้นนอกเหนือจากกิจกรรมในเวลาเรียนตามปกติ เพื่อส่งเสริมความเจริญงอกงามของนักศึกษา ต้องจัดให้ตรงกับความสนใจ และความถนัด สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

พนัส หันนาดิษฐ์ (2531, หน้า 219) ได้ให้ความหมายงานกิจการนักศึกษาว่า กิจกรรมทั้งหมดที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อมุ่งต่อความเจริญของนักศึกษา

กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ (2535, หน้า 455) ได้ให้ความหมายของงานกิจการนักศึกษาว่า กิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษา ให้นักศึกษาร่วมจัดทำนอกเวลาเรียน และนอกเหนือจากหลักสูตรที่สถานศึกษากำหนดไว้ในเวลาปกติ ทั้งนี้ด้วยความสมัครใจของนักศึกษาเอง โดยความเห็นชอบ และอำนวยความสะดวกจากโรงเรียน ครู อาจารย์ในลักษณะต่าง ๆ เพื่อให้กิจกรรมดังกล่าวบรรลุความสำเร็จตามความมุ่งหมาย

ศุภย์พัฒนาครู (2541, หน้า 96) ได้ให้ความหมายของงานกิจการนักศึกษาว่า การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาเพื่อสนับสนุน และส่งเสริมการเรียนของนักศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร

สรุปได้ว่า งานกิจการนักศึกษา คืองานที่สถานศึกษาจัดขึ้นตามความเหมาะสม เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษาในการส่งเสริมความเจริญงอกงาม ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา สามารถนำความรู้ และประสบการณ์มาประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง และส่วนรวมสูงสุด

วัตถุประสงค์ของฝ่ายกิจการนักศึกษาโดยทั่วไป

เพื่อเป็นการสนองต่อนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการวิทยาลัยครู และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2533, หน้า 4 - 5) ได้กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดกิจกรรมนักศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายคือ

1. เพื่อเสริมสร้างความรู้ และประสบการณ์เพิ่มเติมจากการเรียนวิชาต่าง ๆ
2. เพื่อให้รู้จัก และเข้าใจตนเอง สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้
3. เพื่อเสริมสร้าง และพัฒนาบุคลิกภาพ ลักษณะนิสัยให้มีความรับผิดชอบ

มีความสามัคคี มีระเบียบวินัย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

4. เพื่อให้มีความจงรักภักดีต่อชาติ เลื่อมใสในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ประชาชน

มนตรี เข้มกสิกร (2548, หน้า 57 - 60) ได้อธิบายถึงจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรม นักศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อฝึกให้นักศึกษาเรียนรู้ทำงานร่วมกัน โดยอาศัยหลักการประชาธิปไตย การทำงานเป็นทีม การทำงานอย่างเป็นระบบ มีการจัดการบริหารงบประมาณ การติดตามผลการวางแผนของกลุ่ม การกำหนดการปฏิบัติ เพื่อการดูแลความประพฤติของมวลนิสิตนักศึกษา วัตถุประสงค์ของแต่ละกิจกรรมให้มีขึ้นนั้น มีความแตกต่างกันออกไป

2. เพื่อสร้างสมาชิกที่ดีในสังคม ให้รู้จักบทบาทการเป็นผู้นำ และผู้ตาม ฝึกจิตใจให้เป็นผู้เสียสละให้แก่สังคม

3. เพื่อให้ นิสิต นักศึกษา ได้รับประสบการณ์ตรงเรียนรู้ถึงความงาม ความละเอียดอ่อนของศิลปะแขนงต่าง ๆ

4. เพื่อให้ นิสิต ได้รู้จักกีฬา และเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ

5. เพื่อให้ นิสิต ได้มีโอกาสนำเอาความรู้ด้านวิชาชีพที่ได้ศึกษาในห้องเรียน มาประยุกต์ใช้ อยู่ในสภาพของสังคมจริง

6. เพื่อให้ นิสิต ได้ฝึกพัฒนาบุคลิกภาพทั้งทางด้านกาย และจิตใจ มุ่งพัฒนาจริยธรรม ส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

7. เพื่อให้ นิสิต สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข พัฒนาตนเองให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์

8. เพื่อให้ช่วยนักศึกษาที่ไม่มีทุนในการเรียน และสร้างแรงจูงใจ

9. เพื่อให้ นักศึกษาสามารถดำรงชีวิตร่วมกับคนอื่น และพัฒนาบุคลิกภาพด้านวิถีชีวิต

10. เพื่อให้ ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ ประเด็นต่าง ๆ รู้จักพิจารณาหาเหตุผล และ ปัญหาการเลือกอาชีพ

11. เพื่อเป็นการช่วยเหลือบริการสุขภาพ และสามารถเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

12. เพื่อเป็นการสร้างหลักประกันชีวิตให้นักศึกษาในเวลาเกิดอุบัติเหตุ

จรัส นองมาก (2527, หน้า 857) ได้อธิบายถึงจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมนักศึกษาไว้ดังนี้

1. ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีโอกาสพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองตามแนวทางที่พึงปรารถนา
2. ช่วยให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ที่กว้างขวาง และดีที่สุดตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
3. เปิดโอกาสให้นักศึกษามีเวลาทำกิจกรรมได้มากขึ้น และสามารถเลือกเข้าร่วมกิจกรรมที่ตนเองถนัด

4. เปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกการเป็นผู้นำ ผู้ตาม รู้จักเคารพนับถือผู้อื่น และตนเอง
5. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ไมตรีที่ดีระหว่างครู กับนักศึกษา และนักศึกษากับนักศึกษา

เสริมวิทย์ สุขเมธี (2531, หน้า 6) กิจการนักศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาให้นักศึกษาเจริญงอกงามทุกด้าน สถานศึกษาจึงควรให้ความช่วยเหลือทุกวิถีทางที่จะให้เขาบรรลุเป้าหมายตามโอกาสที่นักศึกษาควรจะได้รับจึงมีการกำหนดให้จัดงานด้านกิจการนักศึกษาอย่างจริงจัง และถือเป็นงานที่ควบคู่ไปกับการจัดการศึกษา โดยกำหนดจุดมุ่งหมายไว้ 3 ประการคือ

1. มุ่งพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษา
 2. มุ่งช่วยแก้ปัญหาอันจะเกิดขึ้นแก่นักศึกษา
 3. มุ่งช่วยป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นแก่นักศึกษา
- สมเดช มุงเมือง (2532, หน้า 256) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของกิจการนักศึกษาไว้ดังนี้
1. เพื่อพัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทุกด้าน ทั้งด้านร่างกายจิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา มีความริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเป็นเลิศทางวิชาชีพ
 2. เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยประชาชน
 3. เพื่อช่วยเหลือนักศึกษา ให้มีความพร้อมในการศึกษา โดยจัดให้บริการในด้านต่าง ๆ และช่วยอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา
 4. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาจัดกิจกรรม และเข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถของตน เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกฝนการทำงานร่วมกัน
 5. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความรัก และเชิดชูเกียรติแห่งสถาบัน ร่วมกันพัฒนาวิทยาลัยให้เป็นชุมชนวิชาการที่มีคุณภาพ เป็นที่พึ่งทางปัญญาของสังคม
- กิติมา ปรีดีดิลก (2532, หน้า 184 - 185) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักศึกษาเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. เพื่อสนองความต้องการทางจิตวิทยาของนักศึกษา

2. เป็นการเตรียมนักศึกษาให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมประชาธิปไตย ก่อให้เกิดความร่วมมือทางสังคม รู้จักเคารพกฎ และคำสั่งก่อให้เกิดวินัยที่ดี การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

3. เพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษาสามารถปรับตนเองให้เข้ากับสภาพชีวิต ด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง

4. เพื่อสำรวจพัฒนาความสนใจ และความถนัดของแต่ละบุคคล เพื่อ ได้ฝึกฝน และพัฒนาความสามารถให้ดีขึ้น

5. เพื่อให้นักศึกษาสนใจกับกิจกรรมของสถานศึกษามากขึ้น อันเป็น โอกาสให้นักศึกษาได้สร้างเกียรติ และความเจริญรุ่งเรืองให้แก่สถานศึกษา ทั้งยังทำให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจ และเป็นเจ้าของกิจกรรมร่วมกัน

6. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

7. เพื่อจัดกิจกรรมให้สัมพันธ์กับวิชาที่เรียนในหลักสูตร เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ในหลักสูตรให้มีผลดียิ่งขึ้น

ตำรา ประเสริฐกุล (2542, หน้า 25) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมนักศึกษาในด้านต่าง ๆ ดังนี้คือ

1. ส่งเสริมการเรียนรู้ทางวิชาการ
2. พัฒนาความสัมพันธ์ทางสังคม
3. เพื่อฝึกฝนให้นักศึกษาได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง และสังคม
4. เพื่อส่งเสริมค่านิยมที่ดี และมีมาตรฐานสูงขึ้น
5. เพื่อปลูกฝัง และส่งเสริมประชาธิปไตย

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2532, หน้า 25) ผู้ที่มีบทบาทสำคัญเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักศึกษา ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของงานกิจการนักศึกษาไว้ว่า

1. เพื่อพัฒนานักศึกษามีบุคลิกภาพที่เหมาะสม มีความสัมพันธ์ที่ดีและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น

2. เพื่อฝึกให้นักศึกษามีความรับผิดชอบ สามารถปกครองตนเองได้

3. เพื่อฝึกความคิด และการตัดสินใจของนักศึกษา

4. เพื่อพัฒนาสติปัญญาของนักศึกษา

5. เพื่อให้นักศึกษา เพิ่มพูนความรู้ ด้านอาชีพในอนาคต และรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

6. เพื่อให้นักศึกษารู้จักทักษะทางด้านสังคม รู้จักเสียสละ

7. เพื่อให้นักศึกษาพัฒนาลักษณะนิสัย ความกตัญญู และความคิดที่ดี

8. เพื่อให้ นักศึกษามีความสามัคคี

เฟรดเดอริก (Frederick, 1959, pp. 42 - 43) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักศึกษาว่า ควรมีวัตถุประสงค์ของกิจกรรมดังนี้

1. พัฒนาความเป็นผู้นำให้กับนักศึกษา
2. การสนับสนุนให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
3. เพิ่มพูนความสนใจ ความถนัดของนักศึกษารายบุคคล
4. การส่งเสริมการแสดงออกของนักศึกษา
5. การพัฒนาความต้องการของนักศึกษา
6. การส่งเสริมวินัยในตนเองให้กับนักศึกษา
7. การให้โอกาสนักเรียนทำกิจกรรมร่วมกับสังคม
8. การให้นักศึกษาได้มีโอกาสสำรวจความสนใจ และความถนัด
9. การส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย

روبบินส์ (Robbins, 1978, p. 29 อ้างถึงใน ชีรวุฒิ ประทุมพรรัตน์, 2534, หน้า150)

ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของกิจกรรมนักเรียนไว้ว่า กิจกรรมนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนที่จัดขึ้นใน โรงเรียน มุ่งช่วยเหลือให้นักศึกษารายบุคคลให้มีพัฒนาการในด้านที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของคน ซึ่งมีด้วยกัน 3 ลักษณะคือ

1. ความต้องการพัฒนาตัวร่างกาย ซึ่งมีมาแต่กำเนิด เด็กต้องการทำกิจกรรมที่เหมาะสมกับความต้องการนี้
2. ความต้องการพัฒนาการทางด้านอารมณ์ ซึ่งเด็กในรายบุคคล ต้องการมีอารมณ์ดี มั่นคง รักคนอื่น เมตตาปราณี และความต้องการทำกิจกรรมที่จะให้ได้พัฒนาการด้านนี้จนสมบูรณ์
3. ความต้องการทางสังคม เด็กต้องการทำกิจกรรม เพื่อให้เพื่อนยอมรับ ปรับตนเองเข้ากับเพื่อนได้ ให้ชื่อเสียงโด่งดังในบรรดาเพื่อน ๆ ของเขา และปรารถนาทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนเดียวกัน และเพื่อนต่างเพศ

กอร์ดตัน (Gorton, 1983, p. 406) ได้เสนอแนะว่า วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักศึกษาควรมีดังนี้

1. เรียนรู้ใช้เวลาว่างได้อย่างฉลาดยิ่งขึ้น
2. เพิ่มพูน และช่วยให้นักเรียนรู้จัก การใช้ความสามารถ และทักษะที่เขามีอยู่ไปในทางสร้างสรรค์ยิ่งขึ้น
3. พัฒนาความสนใจ และทักษะในด้านอาชีพ และการพักผ่อนหย่อนใจ
4. ให้มีทักษะต่อคุณค่าของอาชีพ และการพักผ่อนหย่อนใจในทางบวกมากขึ้น

5. เพิ่มพูนความรู้ และทักษะในการทำหน้าที่ผู้นำ และการเป็นสมาชิกที่ดีของหมู่คณะ
6. พัฒนาทักษะที่มีต่อตนเอง และผู้อื่นให้ถูกต้องกับความเป็นจริง และเป็นไปในทางที่ดีมากขึ้น
7. พัฒนาทักษะที่มีต่อโรงเรียนให้ เป็นไปในทางที่มีเหตุผล และสร้างสรรค์มากขึ้นจากผลการเข้าร่วมกิจกรรม

สรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของงานฝ่ายกิจการนักศึกษา มุ่งเน้นส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาทางด้าน ร่างกาย สังคม สติปัญญา ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม โดยสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร เพื่อให้ นักศึกษารู้คิด รู้ทำ และรู้แก้ปัญหา เพื่อการดำรงอยู่ และการดำเนินชีวิตให้เกิดเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพของประเทศชาติ

ขอบข่ายของงานกิจการนักศึกษาโดยทั่วไป

งานกิจการนักศึกษา มีขอบข่ายการดำเนินงานครอบคลุมกิจกรรมต่าง ๆ ของสถาบันการศึกษาอย่างกว้างขวาง นักศึกษาหลายท่านได้ให้ทัศนะถึงขอบข่ายการบริหารงานกิจการนักศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานกิจการศึกษาดังนี้

ศูนย์พัฒนาครู (2541, หน้า 97) ให้แนวคิดว่าการบริหารกิจการศึกษามีขอบข่าย

1. กิจกรรมเกี่ยวกับการรับนักศึกษาใหม่
2. กิจกรรมบริการแก่นักศึกษา
3. กิจกรรมส่งเสริมหลักสูตร
4. กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับศิษย์เก่า และกับชุมชน

เชาวน์ มณีวงษ์ (2525, หน้า 169) ให้แนวคิดว่าการบริหารกิจการศึกษามีขอบข่ายกว้างขวางเพียงใด ขึ้นอยู่กับขนาด และระดับของสถานศึกษานั้น ๆ เป็นสำคัญครอบคลุมภารกิจ 7 ประการดังนี้

1. การสำรวจนักศึกษาในท้องที่การศึกษา
2. การจัดการปฐมนิเทศนักศึกษา
3. การบริการแนะแนว
4. การบริการสุขภาพอนามัย
5. การจัดระเบียบเพื่อเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล
6. การประเมินความงอกงามของนักศึกษา
7. วินัย และการแก้ปัญหาทางวินัย

ทองเรียน อัมรัชกุล (2525, หน้า 87) ได้กล่าวถึงขอบข่ายงานกิจการนักศึกษาไว้ว่า
 ระเบียบการลงทะเบียนการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน การปฐมนิเทศ การให้คำปรึกษา
 การวางตัวบุคลากรให้บริการพิเศษแก่นักศึกษาเฉพาะกรณี งานเกี่ยวกับอาหาร กิจการอาสาสมัคร
 ดินแดน หอพัก องค์กรนักศึกษา การปกครอง การพิจารณา เกี่ยวกับตุลาการนักศึกษา
 การประสานงานในด้าน โครงการวัฒนธรรม และนันทนาการของนักศึกษา

สำเนาวัชรศิลป์ (2525, หน้า 1 - 2) ได้กำหนดขอบข่ายของงานกิจการนักศึกษาเพิ่มเติม
 ดังนี้

1. งานทะเบียนประวัตินักศึกษา
2. งานวิจัยนักศึกษา
3. งานบริการ เช่น ร้านค้า ร้านสหกรณ์ อาหาร ไปรษณีย์

กาญจนา ศรีภาพสินธุ์ ได้สรุปขอบข่ายงานกิจการหรือบริการนักศึกษา ไว้ 3 ด้านคือ

1. การปกครอง และดำเนินการช่วยเหลือนักศึกษา ตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหาร

ประกอบด้วย

- 1.1 การสัมมนานักศึกษา
- 1.2 การรับนักศึกษา
- 1.3 การแบ่งกลุ่ม
- 1.4 การประเมินผล และการเลื่อนชั้น
- 1.5 การรายงานผลการเรียน และพัฒนาการของนักศึกษา
- 1.6 การจัดทำระเบียบนักศึกษา
- 1.7 ระเบียบวินัย และการรักษาระเบียบวินัยของนักศึกษา

2. บริการ และสวัสดิการต่าง ๆ ประกอบด้วย

- 2.1 บริการแนะแนว
- 2.2 บริการทางวิชาการ
- 2.3 บริการรับ – ส่งนักศึกษา
- 2.4 บริการสุขภาพอนามัย
- 2.5 บริการอาหาร
- 2.6 บริการ นันทนาการ และพักผ่อนหย่อนใจ
- 2.7 บริการด้านความปลอดภัย
- 2.8 บริการด้านอื่น ๆ ตามความจำเป็น

3. กิจกรรมนักศึกษา

พนัส หันนาคินทร์ (2531, หน้า 159) ได้ให้ขอบข่ายของการบริการกิจการนักศึกษาไว้ 4 ประการคือ

- 3.1 การจัดกิจกรรมนักศึกษา
- 3.2 การจัดบริการแนะแนว
- 3.3 การรักษาระเบียบวินัย ของสถานศึกษา
- 3.4 การบริการด้านอื่น ๆ เช่น สุขภาพอนามัย กีฬา ศิลปะ

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2525, หน้า 36) ได้ทำการประมวลขอบข่ายงานกิจการนักศึกษาไว้ดังนี้

1. โปรแกรมแนะแนวการศึกษาต่อ นโยบายการรับ - คัดเลือกนักศึกษา
2. โปรแกรมวิธีวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของนักศึกษา
3. โปรแกรมการปฐมนิเทศ
4. การช่วยสอนเสริม การอ่าน การพูด และภาษาหรือวิชาอื่น ๆ ที่นักศึกษาต้องการ

ความช่วยเหลือ

5. การให้บริการสุขภาพอนามัย
6. การจัดบริการในด้านการนิเทศ การประสานงาน และการผสมผสานระหว่างกิจกรรมนอกหลักสูตร กับกิจกรรมเสริมหลักสูตร
7. การจัดบริการที่อยู่อาศัย และบริการอาหาร
8. โปรแกรมให้ความช่วยเหลือในด้านการเงิน
9. จัดอุปกรณ์ เครื่องมือที่ช่วยเหลือพัฒนาประเมินชีวิตทางศาสนา และความสนใจของนักศึกษา
10. จัดระเบียบในการเก็บระเบียบนักศึกษา

จากแนวคิดข้างต้นสรุปได้ว่าขอบข่ายของการจัดกิจกรรมนักศึกษา ที่กำหนดไว้นั้นครอบคลุมกิจกรรมทุกด้าน เพื่อพัฒนาทักษะการดำเนินชีวิตตามสภาพแวดล้อม ความเหมาะสมตามความถนัด และความสนใจ ของนักศึกษา

ไพฑูรย์ สนิลรัตน์ (2542, หน้า 277 - 279) ได้กล่าวถึงความจำเป็นต้องปฏิรูประบบการศึกษาไทย เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนากิจการนักศึกษา ไว้ว่า สังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงไปโดยตลอด และได้เปลี่ยนแปลงอย่างมาก จนถึงปัจจุบันอาจกล่าวได้ว่า สังคมไทยเข้าสู่สังคมใหม่แล้ว เป็นสังคมของข่าวสาร ข้อมูล ธุรกิจ อุตสาหกรรม และนานาชาติ ระบบต่าง ๆ ในสังคมจึงมีการเปลี่ยนแปลงไปพร้อมกับปัญหาที่ตามมามากมาย กระแสสังคมจึงมีการเรียกร้องบทบาท และภาระหน้าที่ใหม่ ๆ ของการศึกษาหลายประการด้วยกันคงจะหยิบยกมากล่าวถึงประเด็น คือ

1. การมีแหล่งการศึกษาที่หลากหลาย ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทำให้โรงเรียนไม่ควรเป็นผู้ผูกขาดการศึกษาอีกต่อไป และทำหน้าที่แบบเดิมคงไม่เพียงพอแหล่งความรู้และวิชาการอาจจะเกิดได้กว้างขวางหลากหลาย และทั่วไป ไม่ว่าจะจาก สื่อมวลชน ชุมชน สถานประกอบการ โรงงาน แหล่งฝึก และสถาบันวิชาการเฉพาะกิจ ซึ่งเกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง

2. การเรียนรู้ต้องเกิดขึ้นตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมกับการเกิดขึ้นใหม่ของวิชาการความรู้ทำให้คนเราสามารถจบการศึกษาได้ แต่คนไทยทุกคนต้องเรียนรู้ให้เป็นคนที่มีประสิทธิภาพอยู่ตลอดเวลา การศึกษาในสังคมใหม่จึงเป็นการศึกษาตลอดชีวิต

3. การศึกษาต้องสนองประโยชน์กลุ่มที่แตกต่างกัน ในสังคมสมัยใหม่ สภาพฐานะอาชีพและความสนใจของคนในสังคมมีแตกต่างกันไปอย่างมาก การศึกษาไทยแต่เดิมที่จัดขึ้นแบบเดียวในประเทศ จึงไม่สนองตอบกลุ่มคนต่าง ๆ อย่างเพียงพอ การเรียกร้องให้การศึกษามีเป้าหมาย กิจกรรม และการดำเนินงานที่ใช้ได้กับคนกลุ่มต่าง ๆ ทั้งในจังหวัดเดียวกัน และต่างจังหวัดจึงมีความสำคัญอย่างมาก

4. สังคมต้องการการศึกษาที่มีแนวคิด และทางเลือกใหม่ ๆ สังคม สมัยใหม่เป็นสังคมของการคิดสร้างสรรค์ (Creative Society) ในทุก ๆ นาที จะมีความคิดใหม่ ๆ เกิดขึ้นตลอดเวลา ระบบและกระบวนการของการศึกษาจึงต้องมีการพัฒนา มีการส่งเสริมปรับปรุงเปลี่ยนแปลง รวมทั้งสร้างสิ่งใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลาด้วยเช่นกัน

5. เรียกร้องการศึกษาให้มีบทบาทในการแก้ไขปัญหาของสังคมด้วย สังคมสมัยใหม่แม้จะก้าวแต่ปัญหาไม่ม่น้อย ไม่ว่าจะเป็วิกฤตทางการเมือง วิกฤตทางสังคม วิกฤตทางวัฒนธรรม และทางวิญญูณวม รวมกับเรื่องสิ่งแวดล้อม ความรุนแรง ยาเสพติด สารต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้เป็นกระแสเรียกร้องให้การศึกษามีส่วนรวมในการแก้ไข และเปลี่ยนแปลงด้วย

6. จุดเน้นที่ทันสมัย และมีคุณภาพ ในเมื่อสังคมสมัยใหม่ ๆ เป็นสังคมของความก้าวหน้า และพัฒนาความทันสมัย และมีคุณภาพจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะคุณภาพของเด็กและบัณฑิตที่จบการศึกษาออกไป เขาจะไปทำงานในสังคมสมัยใหม่ ความทันสมัยจึงเป็นเรื่องสำคัญเท่า ๆ กับการมีคุณภาพของของระบบการศึกษา

7. เรียกร้องการแข่งขัน และความร่วมมือในสังคมสมัยใหม่ การแข่งขันและความร่วมมือเป็นสิ่งที่ควบคู่กันไปในการศึกษาของสังคม มีการเกิดขึ้น และความร่วมมือควบคู่กันไปทำอย่างไร เราจึงจะให้ระบบการศึกษานำไปสู่จุดสมดุล และพอดีในเรื่องทั้งสองได้

ด้วยความจำเป็นดังกล่าวจึงเห็นว่าเราน่าจะคิด และสร้างระบบการศึกษาของเราขึ้นใหม่ บนพื้นฐานเดิมของเราให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ที่จะให้คน และสังคมไทยเรา

เติบโตอย่างมีศักดิ์ศรี คงคุณค่าอันดีท่ามกลางกระแสโลกที่กำลังมาแรงด้วยพร้อมกันไป แนวทางการปฏิรูปโครงสร้างจึงน่าจะคำนึงถึงบางประการคือ

1. ให้ค่านิยมของการศึกษาใหม่ ให้หมายถึงการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์โดยองค์รวมทั้งศักยภาพทางความรู้ ความคิด จิตใจ สิ่งแวดล้อม และ วัฒนธรรมไปพร้อม ๆ กัน
2. สร้างพลังการเรียนรู้และค่านึงแหล่งจริยธรรม ให้เป็นปัจจัยหลักของชีวิต
3. กิกระบบการเรียนรู้ใหม่ให้สร้างพลังทางปัญญาของผู้เรียนจากวิชาการความเป็นจริง เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม และจิตใจ
4. พัฒนาระบบที่ให้การศึกษานำไปสู่การสร้างพลังทางปัญญาประชาชนในวงกว้าง และรอบด้าน
5. วางบทบาทการศึกษาให้เป็นส่วนสำคัญ และเป็นส่วนนำการเปลี่ยนแปลงสังคม
6. จัดรูปแบบของแหล่งความรู้ใหม่ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม
7. จัดระบบความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐและเอกชนใหม่ให้กลมกลืนเป็นหนึ่งเดียวกัน และเป็นตัวเร่งซึ่งกันและกัน
8. แสวงหาวิธีให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดและรับผิดชอบการศึกษาอย่างเป็นระบบ
9. เชื่อมโยงให้การศึกษาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับวัฒนธรรม ค่านิยม และจิตวิญญาณของลาวอย่างคำนึงถึงความเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก
10. สร้างระบบประกัน โอกาสทางการศึกษาของผู้คือโอกาสทางสังคม และมีทางออกที่เหมาะสมกับคนที่มีความคาดหวัง และมีความสามารถแตกต่างกัน
11. พัฒนาระบบประกันคุณภาพทางการศึกษาให้ได้คุณภาพสูง
12. วางระบบบริหารองค์กร ทรัพยากร และบุคลากรใหม่ให้คล่องตัว ยืดหยุ่น ทันสมัย สอดรับกับน้ำที่ และภารกิจใหม่ ๆ ของการศึกษา

แนวทางการปฏิรูปโครงสร้างดังกล่าวเป็นประเด็นเริ่ม และประเด็นแรกที่เราจะต้องช่วยกันคิดพัฒนาต่อไป

มนตรี แยมกสิกร (2541, หน้า 50) ได้เสนอแนวคิดการบริหารกิจการนิสิตว่า ปัญหาการบริหารงานกิจการนิสิต การบริหารงานด้านกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยบูรพา ประสบปัญหาหลายประการ ทั้งนี้ปัญหาส่วนหนึ่งเกิดจากความไม่ยืดหยุ่นของระบบราชการ ปัญหาที่ประสบ ได้แก่

1. ปัญหาบุคลากรส่วนใหญ่ขาดความเข้าใจเกี่ยวกับแนวความคิดหลักว่า จะมีส่วนช่วยพัฒนานิสิตอย่างไร
2. ปัญหาการขาดจิตสำนึกของบุคลากรที่ควรหันมาช่วยกันเสียสละ เป็นที่ปรึกษา

ด้านกิจกรรมนิสิตที่มีคุณภาพ เพราะต้องเป็นผู้เสียสละทั้งกำลังกาย ความคิด เวลา ทรัพย์สิน บางครั้งต้องเจ็บตัว

3. ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรหลักที่จะมาปฏิบัติโครงการต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ บางครั้งถ้าจ้างเจ้าหน้าที่มาทำ เมื่อพัฒนาถึงระดับหนึ่งก็ต้องมีอัตราจ้างสูงกว่า

4. ปัญหาการประสานงาน ความร่วมมือในการปฏิบัติงานในหน่วยงาน และระหว่างหน่วยงานยังไม่ดีพอ ทำให้งานดำเนินไปไม่มีประสิทธิภาพ

5. ปัญหาการวัดผลตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายเท่าที่ควร จึงทำให้การปรับปรุงกระบวนการทำงานใหม่

6. ปัญหาการปฏิบัติงานส่วนใหญ่เป็นการปฏิบัติแบบงานเฉพาะหน้ามากกว่าเป็นการปฏิบัติงานพัฒนาเชิงรุก คือ มักปฏิบัติงานแบบเดิม ๆ โครงการเดิม เป็นงานประจำมากกว่างานสร้างสรรค์

7. ปัญหาบุคลากรหลัก จะต้องมีการพัฒนาขีดความสามารถให้สูงขึ้นในทุกด้าน ทั้งด้านแนวคิด จิตสำนึก การทำงาน การประสานงาน และการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่

เชาวน์ มณีวงษ์ (ม.ป.ป., หน้า 169 - 180) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และสาเหตุที่นักศึกษาประพฤติผิดวินัย ซึ่งมาจากสาเหตุที่แตกต่างกัน อาจสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. ปัญหาอาจจะเกิดจากทางบ้าน

1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวหละหลวม ขาดความอบอุ่น มีลักษณะเป็นบ้านแตก พ่อแม่ทะเลาะกันบ่อย ๆ รักลูกไม่เท่ากัน พ่อแม่ดื่มเหล้า เล่นการพนัน ไม่มีเวลาเอาใจใส่ดูแลความเป็นอยู่ของลูก ไม่ให้ความอบอุ่นในด้านความรัก เช่น

1.1.1 พ่อแม่ยากจน ลูก ๆ กลายเป็นเด็กข้างถนน

1.1.2 พ่อแม่ร่ำรวยมาก ไม่มีเวลาให้กับลูก ๆ แต่บำเรอลูกได้ทุกอย่างทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นแก้วแหวน เงินทอง รถยนต์ ฯลฯ นักศึกษากลุ่มนี้ขาดความอบอุ่นห่อหุ้มขาดสติ

1.1.3 พ่อแม่รักมาก เอาใจใส่มากเกินไป จนทำอะไรไม่เป็น ไม่เป็นตัวของตัวเอง นักศึกษากลุ่มนี้อาจหาทางออกด้วยลักษณะการข่มขู่ ข่มตน หรือแสดงไปในทางเสื่อมเสียซึ่งไม่มีใครกล้าทำ เพื่อแก้ปัญหาก็ได้รับจากพ่อแม่

1.1.4 พ่อแม่แยกกันอยู่ ขาดคนเอาใจใส่ ขาดการดูแลอย่างใกล้ชิด ขาดความอบอุ่นทางใจ เด็กขาดที่พึ่ง ขาดผู้แนะนำ นักศึกษาจะคล้อยตามเพื่อน แสวงหาเพื่อน เพื่อเป็นที่พึ่งทางใจ ใช้เวลาไปในทางที่ชักนำ ผลักดันไปสู่ความเสียหาย ไร้ประโยชน์

1.1.5 พ่อแม่ประพฤติคนไม่ดี นักศึกษาจำเอามาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต พฤติกรรมของพ่อแม่มีอิทธิพลต่ออุปนิสัยใจคอ และความประพฤติของนักศึกษามาก เมื่อมองเห็น การกระทำของพ่อแม่ก็จะนำเอามาประพฤติ ปฏิบัติบ้าง โดยไม่เกิดความรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ผิด

1.1.6 พ่อแม่ไม่เข้าใจถึงธรรมชาติของความเปลี่ยนแปลงตามวัยที่เจริญเติบโต โดยเฉพาะเด็กวัยรุ่น ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างของร่างกาย อารมณ์ และจิตใจเป็นอย่างมาก เด็กวัยรุ่นมีแรงขับดันมาก ถ้าไม่เข้าใจและเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ระบายออกบ้าง ก็จะถึงจุด ระเบิด หรือไม่ก็จะพยายามแสวงหาทางออกที่ผิด ๆ

1.2 จำนวนสมาชิกในครอบครัวมาก หรือน้อยเกินไป เช่น มีจำนวนน้อยมาก นักศึกษา เกิดความว้าเหว่ ไม่มีเพื่อนเล่นก็ต้องพยายามออกไปหาเพื่อนนอกบ้าน ไม่สามารถควบคุม พฤติกรรมได้ หรือมีจำนวนสมาชิกมากเกินไป ได้รับการดูแลเอาใจใส่น้อย เลือกที่รักมักที่ชัง นักศึกษาก็จะหนีออกจากบ้านไปแสวงหาเพื่อนที่ถูกอกถูกใจตามความต้องการและรสนิยมของ ตนเอง

1.3 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ความยากจนข้นแค้น ความฝืดเคืองในเรื่อง เศรษฐกิจ สร้างความสำนึกที่ผิด ๆ กับนักศึกษา พ่อแม่ยากจนต้องออกไปทำงานนอกบ้าน ซึ่งใน งานทุกชนิดที่สามารถจะเปลี่ยนเป็นเงินเป็นทองได้ จึง ไม่มีเวลาอยู่กับลูก หรือพ่อแม่ต้องประกอบ ธุรกิจการค้ามากมายหลายสาขา มีเวลาให้กับธุรกิจแต่ไม่มีเวลาให้กับลูก ๆ พ่อแม่ทั้งสองประเภทนี้ จะไม่อ้าปลายติดต่อศีลธรรมจรรยา อันเป็นแบบฉบับที่ดีต่อการดำรงชีวิต นักศึกษาจะได้รับอิทธิพล เหล่านี้ด้วย

1.4 จากความเข้มงวด หรือหย่อนยานมากเกินไปในการปกครองของพ่อแม่ พ่อแม่ เป็นคนหัวโบราณ ระเบียบจัด นักศึกษาจะได้รับความกดดันภายใน หรือไม่ก็บิดามารดา ผู้ปกครอง ปล่อยปละละเลยไม่เอาใจใส่เท่าที่ควร นักศึกษาขาดการแนะนำวิธีที่ดีที่ถูกที่ควร

1.5 ลักษณะสภาพแวดล้อมที่ตั้งของบ้านอยู่ในที่อันไม่เหมาะสม เช่น แออัด สกปรก ใกล้เคียงสถานที่ยาเสพติด ซึ่งอาจชักจูงนักศึกษาไปในทางไม่ดีได้ง่าย

1.6 นักศึกษาขาดผู้ปกครองดูแลอย่างแท้จริง ปัญหานี้เกิดกับนักศึกษาที่มีความ จำเป็นต้องจากบ้านเดิมเพื่อการศึกษาเล่าเรียนต่อ หรือพ่อแม่รับราชการ หรือพ่อแม่ต้องออกไป ประกอบธุรกิจต่างแดน ต่างเมือง ผู้ปกครองประเภทเหล่านี้ต้องฝากลูกให้อยู่ในความดูแลของคน อื่น ซึ่งคนเหล่านั้นก็ไม่ดูแลเอาใจใส่เท่าที่ควร ขาดความสัมพันธ์อันดีต่อกัน มีปัญหาการปรับตัว ปัญหาการใช้จ่ายเงินทอง ปัญหาทางเพศ ซึ่งปัญหาเหล่านั้นเกิดขึ้นได้ง่าย ๆ เสมอ ๆ

2. ปัญหาจากทางสถานศึกษา

2.1 ปัญหาอันเกิดจากครู อาจารย์

2.1.1 ครูบางคนมิได้ให้ความรัก ความอบอุ่น ความเอ็นดู ความเอาใจใส่กับ นักศึกษาของตนเอง เพราะถือว่าไม่ใช่ลูกหลาน หรืออาจจะไม่ชอบหน้ากันเป็นการส่วนตัว ใช้ อำนาจหน้าที่ โดยปราศจากความสำนึกในความเป็นครู ไม่เข้าใจนักศึกษาและไม่พยายามที่จะเข้าใจ

2.1.2 การสอนของครูบางครั้งมุ่งแต่ในเรื่องเนื้อหาวิชาเป็นสำคัญ มุ่งที่จะสอนให้ ทันตามหลักสูตรกำหนด ให้จบหลักสูตร ชนิดครูจบหลักสูตรแต่นักศึกษาไม่จบด้วย โดยไม่มีความ เข้าใจเลยว่าเด็กมีความเข้าใจและซาบซึ้งในบทเรียนเพียงใด หรือไม่สร้างความเบื่อหน่าย และท้อแท้ ใจ บางครั้งอาจถูกลงโทษอันเนื่องมาแต่บทเรียนที่ตนไม่รู้เรื่องนั้น ทางออกที่ผิดคือการหนีเรียน เพื่อหนีครู หนีสังคมของสถานศึกษาไปสู่สังคมใหม่ที่ชิวชวน และมีแนวโน้มชักนำไปสู่ทางไม่ดีได้ ง่าย

2.1.3 ครูบางคนใช้วิธีการควบคุม ปกครองนักศึกษาโดยวิธีเฉียบขาดเคร่งครัด จนเกินไป นักศึกษาไม่สามารถแสดงความคิดเห็นอันเป็นธรรมชาติของความอยากรู้อยากเห็น ได้ หรือครูบางคนใช้วิธีตัดไม้ข่มนามให้นักศึกษากลับ โดยปราศจากเหตุผลที่เหมาะสม และถูกต้อง ในทางตรงกันข้ามครูบางคนปล่อยปละละเลยนักศึกษาจนเกินไป ให้นักศึกษาแสดงออกในบางสิ่ง บางอย่างจนเกินเลยบทบาท และฐานะของนักศึกษา จนไม่สามารถควบคุมได้ในที่สุด

2.2 ปัญหาอันเกิดจากอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม

สถานศึกษาเปรียบเสมือนบ้านหลังที่สองของนักศึกษา อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมย่อมมีอิทธิพลต่อชีวิตของนักศึกษาเช่นกัน ดังนั้น อาคารเรียนที่ถูกต้องตามหลักวิชา และสภาพของท้องถิ่น จำนวนห้องเรียนที่พอเพียงกับปริมาณของนักศึกษา ไม่แออัดขัดเคียดกัน จนเกินไป ตลอดจนบริเวณสถานศึกษา และสิ่งแวดล้อมที่ร่มรื่น สะอาด น่ารื่นรมย์ เป็นระเบียบ สวยงามย่อมมีอิทธิพลต่อจิตใจของนักศึกษา โนม้วน และจงใจให้เกิดความอ่อนโยน ใฝ่ดี และมอง โลกในแง่ดีอยู่ตลอดเวลา อิทธิพลอันเกิดมาจากอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษานี้จะมี ผลต่อชีวิตของนักศึกษาใน โอกาสต่อไปเมื่อจบจากสถานศึกษาแล้วด้วย ดังนั้น สถานศึกษาจึงต้อง สะอาด น่ารื่นรมย์ ชวนพักผ่อน น่าอยู่อาศัย

2.3 ปัญหาอันเกิดจากจำนวนนักศึกษามีปริมาณมากเกินไป

ความจำเป็นที่จะต้องจัดหาที่เรียนให้กับเด็กวัยเรียนนับว่าเป็นวัตถุประสงค์หรือ นโยบายหลักของกระทรวงศึกษาธิการ แต่เนื่องด้วยงบประมาณจำกัด การขยายตัวของสถานศึกษา และจำนวนห้องเรียนไม่ทันต่อการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักศึกษา ทำให้เกิดสภาพแวดล้อมแออัด เกินไปในสถานศึกษานั้น ๆ บางครั้งต้องสอน ถึง 2 ผลัด นักศึกษาในห้องเรียนมากกว่าปกติ ครู อาจารย์ดูแลไม่ทั่วถึง กับจำนวนครูอาจารย์น้อย มีภาระการสอนมาก หรือสอนได้ไม่ครบตาม ตารางสอนทำให้นักศึกษามีเวลามากเกินไป โอกาสที่จะประพฤติดีดีข่มเป็นไปได้อย่าง

3. ปัญหาเกี่ยวกับระบบการบริหารสถานศึกษา

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ระบบระเบียบราชการบริหารงานอย่างเคร่งครัดมากเกินไปสร้างทัศนคติที่ไม่ดี หรือผิด ๆ ให้เกิดขึ้นระหว่างสถานศึกษากับนักศึกษา จนทำให้นักศึกษาไม่ชอบสถานศึกษา ไม่ชอบครู หรือในทางตรงข้าม สถานศึกษาบางแห่งปล่อยปละละเลย หย่อนยานในเรื่องระเบียบปฏิบัติ จนทำให้นักศึกษาไม่อยู่ในระเบียบวินัย ไม่นำพาต่อกฎเกณฑ์ ระเบียบข้อห้าม กลายเป็นคนที่มีนิสัยเอาแต่ใจ เอาแต่ความสะดวกของตนเองในที่สุด

3.2 ระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับที่สถานศึกษาบัญญัติขึ้น ใช้ หรือของกระทรวงศึกษาธิการไม่เหมาะสมกับสภาพสถานศึกษาในปัจจุบัน และแนวทางในการปฏิบัติ เพราะกฎระเบียบ คำสั่งบางประการของกระทรวงศึกษาธิการที่ประกาศ ใช้ ไม่คำนึงกับความแตกต่างและสภาพการของระดับสถานศึกษา ใช้เป็นคำสั่งรวมให้มีผลบังคับสำหรับสถานศึกษาทุกประเภทในความควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการแทนที่จะเป็นการลดปัญหา กับเป็นการเพิ่มปัญหาให้กับนักศึกษา โดยเฉพาะการปกครองของสถานศึกษามากยิ่งขึ้น

4. ปัญหาจากความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและสถานศึกษา

โดยความเข้าใจทั่ว ๆ ไปผู้ปกครองมักจะโยนภาระการอบรมสั่งสอนนักศึกษาให้เป็นภาระของสถานศึกษาแต่เพียงผู้เดียว ความผิดพลาดอันเกิดจากตัวนักศึกษามักจะปิดให้เป็นภาระและความรับผิดชอบของสถานศึกษาเสียสิ้น โดยหารู้ไม่ว่านักศึกษาใช้เวลาอยู่สถานศึกษาเพียงวันละประมาณ 8 ชั่วโมงต่อวันเท่านั้น อีก 16 ชั่วโมง หรือประมาณ 2 ใน 3 ของวันหนึ่ง ๆ ของนักศึกษาอยู่ที่บ้าน อยู่กับผู้ปกครอง หากสถานศึกษาและผู้ปกครองมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของกันและกัน มีความร่วมมือประสานสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน มีแนวปฏิบัติ และมาตรการควบคุมอบรมสั่งสอนอย่างเดียวกัน หรือใกล้เคียงกัน ปัญหาในเรื่องนี้จะเบาบางลง และเกิดขึ้นได้ยาก

5. ปัญหาอันเกิดจากสภาพสังคม และสิ่งแวดล้อม

โลกมีวิวัฒนาการ และความเจริญไปอย่างรวดเร็วมาก การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ต่อมนุษย์ทั้งภายในประเทศ และระหว่างประเทศเป็นไปอย่างทั่วถึง และกว้างขวางมาก วัฒนธรรมและความเจริญจากประเทศหนึ่งเข้าสู่ประเทศหนึ่งได้อย่างรวดเร็ว และอาจไม่เหมาะสม ซึ่งกันและกัน นักศึกษามีแนวโน้มที่จะเอาอย่างในสิ่งใหม่ ๆ แปลก ๆ เหล่านี้มากกว่าที่จะดำเนินชีวิตตามขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงามของชาติ

ยิ่งกว่านั้น สื่อสารมวลชนทุกชนิดประเภท อาทิเช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ ฯลฯ มีบทบาท และอิทธิพลเหนือชีวิตจิตใจนักศึกษาเป็นอย่างมาก บางส่วนมีความสัมพันธ์กับชีวิตนักศึกษาจนอาจจะกล่าวได้ว่า เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันทีเดียว เช่น วิทยุ และโทรทัศน์ โทรศัพท์ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ย่อมมีอิทธิพลเหนือความรู้สึกนึกคิดและทัศนคติ

ของนักศึกษาถ้าเสนอแต่สิ่งที่ดีงาม เสริมสร้างทัศนคติและรสนิยม ค่านิยมที่ดีมีคุณประโยชน์ เสนอด้วยตัวอย่างของกรรมดี กรรมชั่ว ก็มีอิทธิพล โน้มน้าวจิตใจ ทัศนคติและค่านิยมไปในทิศทางที่ดีและเป็นประโยชน์แก่ตนเอง สังคม และประเทศชาติ มีตัวอย่างปรากฏหลายรายที่นักศึกษาเลียนแบบมาจากภาพยนตร์ และ โทรทัศน์ โดยมากมักจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ไม่ดีไม่งามจากภาพยนตร์ และ โทรทัศน์เสียเป็นส่วนใหญ่ เช่น การเที่ยวเล่น การแต่งกาย หรือการประพฤติตรงข้าม เป็นต้น

สภาพปัจจุบันของสังคมก็มีอิทธิพลเหนือชีวิต และความเป็นอยู่ของนักศึกษาด้วย โดยเฉพาะสิ่งแวดล้อม เหตุการณ์สำคัญ ๆ ที่เกิดขึ้นอาทิเช่น สถานเริงรมย์ บาร์ ในทลกลับ สถานเดินรา ห้องอาหาร ร้านน้ำชา เหล่านี้เป็นแหล่งมั่วสุมที่เป็นอันตรายอย่างยิ่ง ถ้าสถานศึกษาตั้งอยู่ติดกันหรือบริเวณใกล้กันนักศึกษา อาจจะนำเอาอย่าง และต้องการสัมผัสกับสิ่งค้ำทราวมเหล่านั้น

เสริมวิทย์ สุขเมธิ (2531, หน้า 331) ได้กล่าวว่า งานกิจการนักศึกษา เป็นงานที่ต้องปฏิสัมพันธ์กับบุคคลหลายฝ่าย จำเป็นที่จะต้องรับ และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะนักศึกษาแต่ละคนก็มีความแตกต่างกันทั้งพื้นฐานครอบครัวที่แตกต่าง พื้นฐานความรู้ ความสามารถ เพราะฉะนั้น ฝ่ายกิจการนักศึกษา จะต้องตระหนักในเรื่องนี้ และให้ความสำคัญต่อสิ่งดังต่อไปนี้

1. การเลือกสรรอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษากิจการหรือชมรมต่าง ๆ ควรเป็นผู้ที่เข้ากับนักศึกษาได้ มีจิตวิทยาสังคมสูงพอที่จะทำงานร่วมกับบุคคลหลาย ๆ ฝ่ายได้ดี
2. การสื่อสารประชาสัมพันธ์ สิ่งนี้เป็นเรื่องจำเป็นต้องจัดให้มีระบบสื่อสาร เพื่อประชาสัมพันธ์ที่ดี และเป็นอย่างรวดเร็วซึ่งสามารถจัดทำได้ทั้งการจัดเป็นเอกสารสิ่งพิมพ์ และการประกาศออกอากาศ เพื่อให้เกิดความเข้าใจต่อกันและเป็นไปอย่างรวดเร็วก็สามารถป้องกันการเกิดปัญหาความเข้าใจไม่ตรงกันหรือถูกฝ่ายอื่นปลุกกระดมมวลชน
3. ทางฝ่ายกิจการนักศึกษาเอง ต้องทำงานด้วยใจรักมีความเสียสละ มีเวลาให้เข้าพบปรึกษา และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ จึงสามารถเข้าพบนักศึกษา และดำเนินงานให้เป็นไปด้วยความราบรื่น

กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ (2538, หน้า 49 5 - 497) ได้กล่าวถึงเหตุผล และความจำเป็นในการจัดกิจกรรมนักศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานกิจการนักศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ความจำเป็นที่จะพัฒนาภาวะผู้นำ และความสามารถในการตัดสินใจให้แก่นักศึกษา ซึ่งทักษะเหล่านี้ไม่สามารถหามาได้มากนัก จากกิจกรรมการเรียนวิชาว่าด้วย การอ่าน การฟัง การพูดโต้ตอบภาพในชั้นเรียนตามปกติ แต่ได้มาด้วยการได้เผชิญกับปัญหาจริง ภายใต้การแนะนำแนวทางของผู้ใหญ่ในสถานศึกษาในระหว่างที่มีกิจกรรมศึกษานั้นเอง

2. ความจำเป็นที่พัฒนาความสามารถ ในการปฏิสัมพันธ์อย่างอบอุ่นกับเพื่อนสมาชิกที่เป็นเพศเดียวกัน และเพื่อนต่างเพศ นักศึกษาทั้งชาย และหญิงจำเป็นต้องเรียนรู้แนวทางใหม่ ๆ ที่จะเข้าสังคมกัน ได้อย่างดี ในงานที่จะต้องช่วยดูแลกันเองอย่างไม่เป็นทางการเหมือนกับการถูกควบคุมอยู่ในชั้นเรียน กิจกรรมนักศึกษาที่จัดขึ้นจะช่วยให้นักศึกษาทั้ง 2 เพศมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างเป็นธรรมชาติ

3. ความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาสติปัญญา ความสามารถหลาย ๆ อย่างให้แก่ นักศึกษา ความสามารถของเรามีหลายชนิด แต่งานสอนด้านวิชาการ ในชั้นเรียนนั้นส่วนใหญ่จะพัฒนา นักศึกษาได้เพียง 2 อย่าง คือ ด้านการใช้ภาษา และการใช้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ โดยที่จริงแล้ว นักศึกษาย่อมต้องการที่จะพัฒนากิจกรรมที่ทำหาย ที่จะช่วยให้พวกเขาได้พัฒนาทักษะหลาย ๆ อย่างต่างกัน และขณะเดียวกันเขาก็ต้องการ โอกาสที่จะได้รับการตอบแทนอย่างเหมาะสมในการใช้ ทักษะต่าง ๆ ที่เรียนมาให้เกิดประโยชน์

4. ความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาทักษะในการปรับตัวเข้ากับคนอื่น ๆ ได้ ในขณะที่ นักศึกษาต่อสู้ที่จะเข้าใจตนเอง และสามารถที่จะควบคุมสติสัมปชัญญะของตนเอง ให้ได้อย่าง มั่นคง เขาก็ต้องการสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวย เพื่อสามารถเรียนรู้วิธีที่จะสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับคน อื่นๆ ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ แต่ในชั้นเรียนธรรมดาแล้วเขาจะจำใจอยู่กับบทบาทการเป็นนักศึกษาเท่านั้น ส่วนใหญ่เขาจะได้พูดคุยต่อเมื่อครูเรียกให้ตอบคำถาม และจะได้พูดคุยกับเพื่อนนักศึกษาด้วยกัน เฉพาะ ในเวลาที่ครูหยุดพูด ในช่วงเวลาที่เป็นการทำงานที่ครูกำลังสอนให้เข้าใจวิชาการต่าง ๆ นั้นเป็นที่ ไม่ได้ช่วยให้นักศึกษาเกิดทักษะในการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับคนอื่นได้เลย เช่น ทักษะในการ สร้างความสนิทสนมคุ้นเคย ทักษะในการรับรู้ และแบ่งปันความรู้สึกระหว่างกัน ตลอดจนทักษะ การแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกันสู่กันฟัง ทักษะเหล่านี้จะสามารถพัฒนาขึ้นได้ภายใต้ บรรยากาศสบาย ๆ ไม่เป็นการเป็นงานมากนัก โดยการจัดกิจกรรมนักศึกษานี้เอง

5. ความจำเป็นที่จะต้องช่วยให้นักศึกษาสามารถสร้างความสัมพันธ์ใหม่ ๆ ในวงการ ที่กว้างขวางยิ่งขึ้น นักศึกษาในหลาย ๆ สถานศึกษาจะรู้จักคุ้นเคยกันก็เฉพาะเพื่อนภายในชั้นหรือ เฉพาะในกลุ่มเล็ก ๆ ของตนเท่านั้น ภายในชั้นเรียนก็เป็นกลุ่มเพื่อนในทางวิชาการ ซึ่งมักจะมีการ แบ่งพวกกันตามความสามารถในการเรียน นักศึกษาจะใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับเพื่อน ๆ ในกลุ่มที่มี ความสามารถเท่า ๆ กัน ดังนั้นจึงเกิดกลุ่มเล็ก ๆ ขึ้นหลายกลุ่มภายในชั้นเรียน ซึ่งปกติก็จะแบ่งกัน ตามลักษณะของเผ่าพันธุ์ วงศ์ตระกูล หรือตามฐานะทางสังคม ซึ่งการจัดกิจกรรมนักศึกษาที่ดีจะ ช่วยแก้ปัญหาเหล่านี้ได้เป็นอย่างดี อันจะช่วยให้เกิดมิตรภาพแบบใหม่ที่ไม่มีการแบ่งชั้นวรรณะได้ อย่างดี เช่นจะเห็นได้ว่าในกลุ่มนักศึกษาที่ร่วมเล่นวงดนตรีหรือเล่นกีฬาด้วยกันนั้น จะไม่ปรากฏ การแบ่งชั้นวรรณะกันเลย ทุกคนจะอยู่กันอย่างผสมกลมกลืนกันไปหมด

6. ความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาความสนใจใหม่ๆ ให้เกิดกับนักศึกษา นักศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องได้รับโอกาสที่จะทำงานร่วมกับผู้ใหญ่ ผู้ซึ่งสามารถจะกระตุ้นให้เกิดการสนใจในสิ่งใหม่ๆ และได้ทำงานอดิเรกชนิดใหม่ ๆ ที่หน้าตื่นเต้นช่วงชีวิตวัยเยาว์ของเด็กเป็นวัยที่ต้องการสำรวจ และทดลองสิ่งใหม่ ๆ ซึ่งเรื่องนี้ไม่อาจเกิดขึ้นได้ในชั้นเรียนปกติ

7. ความจำเป็นที่จะต้องช่วยปรับปรุงเปลี่ยนแปลง อัตราความกระตือรือร้นของนักศึกษาให้สูงขึ้น นักศึกษาทั้งหมดของสถานศึกษาควรมีความกระตือรือร้น กระฉับกระเฉงว่องไวเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ และขณะเดียวกันเขาก็ต้องการเวลาพักผ่อน การเรียนในชั้นเรียนมักจะวางบทบาทให้นักศึกษาเป็นฝ่ายรับ โดยคุณดี เสียเป็นส่วนมาก นักศึกษาจะต้องตั้งใจเรียน ห้ามคิด ห้ามฝัน แต่ในการร่วมงานกิจกรรมนักศึกษาจะช่วยเพิ่มอัตราความกระฉับกระเฉงในเรื่องเหล่านี้ได้มาก สามารถเคลื่อนไหวได้รอบทิศ ได้คิด ได้ริเริ่มสิ่งใหม่ ได้ใช้พลังงานโดยไม่ต้องกังวลที่จะต้องคอยตอบคำถามและนั่งเงียบ ๆ เพื่อแสดงความตั้งใจเรียนเท่านั้น

8. ความจำเป็นที่จะต้องจัดงานเฉลิมฉลอง และจัดการแสดงต่าง ๆ ให้แก่นักศึกษาความต้องการพื้นฐานของมนุษย์เราในเรื่องการจัดให้มีพิธีการต่าง ๆ นั้นยังเป็นเรื่องที่ยังเป็นอยู่มาก และกิจกรรมที่จะสนองความต้องการเหล่านี้ได้ ก็ได้แก่การประชุม การรื่นเริง การจัดงานเลี้ยง สร้างสรรค์ การแสดงดนตรี และการละคร เป็นต้น

9. ความจำเป็นที่จะต้องให้นักศึกษามีโอกาสฝึกการให้บริการแก่คนอื่น ๆ ความสำคัญของการเจริญเติบโตของเด็กไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ที่มีวุฒิภาวะสูงขึ้นนั้น จำเป็นที่เขาต้องมีโอกาสที่จะฝึกการให้บริการหรือให้ความช่วยเหลือแก่เพื่อนมนุษย์คนอื่น ๆ ด้วยความพยายามของเขาเอง ทั้งนี้ไม่ใช่เพียงการให้แต่สิ่งของเท่านั้น ผู้ใหญ่หลาย ๆ คนที่ชอบบ่นว่าเด็กใจแคบนั้น มักจะลืมไปว่าตนได้ให้โอกาสเด็ก ๆ ได้ฝึกในเรื่องนี้มากน้อยเพียงใด การเรียนในชั้นเรียนก็เช่นเดียวกันที่มักจะไม่มีใครส่งเสริมนักศึกษาในเรื่องการให้บริการ และการให้ความร่วมมือกับสังคมมาก การจัดกิจกรรมนักศึกษาอย่างจริงจัง จะสามารถสนองความจำเป็นในเรื่องเหล่านี้ได้มาก

จากหลักการเหตุผล และความจำเป็นสามารถรวบรวมแนวความคิด เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยครูปากเซ ตามนโยบายและมาตรฐานการสร้างครูได้ดังต่อไปนี้

1. พัฒนาให้นักศึกษา เป็นผู้มีความรู้คุณธรรม จริยธรรม โดยเน้นหลักที่สำคัญดังนี้
 - 1.1 ความรับผิดชอบ รอบคอบ
 - 1.2 มีความขยัน อดทน สู้งาน
 - 1.3 มีความกระตือรือร้น
 - 1.4 มีความซื่อสัตย์ จริงจัง จริงใจ

- 1.5 มีวินัยในตนเอง
2. พัฒนาให้ผู้เรียน มีความสามารถด้านกีฬา การออกกำลังกาย สุขภาพอนามัยของตนเอง
3. พัฒนาทักษะในการปรับตัวเข้ากับคนอื่น เช่น การสร้างความสัมพันธ์ที่ดี สามารถสร้างความสนิทสนมคุ้นเคย ทักษะการรับฟังความรู้สึกระหว่างกันและกัน รู้จักกาลเทศะใช้ภาษาในการสื่อสารได้ถูกต้อง
4. พัฒนาความสนใจใหม่ และทักษะในงานอาชีพ ได้ฝึกทักษะ และการปฏิบัติงานจริง ทั้งในสถานศึกษา สถานประกอบการ
5. พัฒนาให้นักศึกษา มีโอกาสร่วมกิจกรรมบริการคนอื่น เช่น โครงการพัฒนาชุมชน ในการสร้างบ้าน และกลุ่มบ้านพัฒนา กิจกรรมดังกล่าวสามารถพัฒนาทักษะให้แก่นักศึกษาในทุกด้าน เช่น ทักษะ สติปัญญา อารมณ์ และ สังคม
6. พัฒนาให้นักศึกษารู้จักเสียสละ ช่วยเหลือผู้เดือดร้อน เช่น การออกหน่วยอาสาพัฒนา การช่วยเหลือประชาชนที่เกิดความเดือดร้อน จากภัยธรรมชาติ เพื่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านจิตใจ
7. พัฒนาและส่งเสริมให้นักศึกษา ให้รู้จักทำนุบำรุงศาสนา มีความรัก ความสนใจ ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ
8. พัฒนาให้นักศึกษา มีวินัยต่อตนเองเคารพกฎเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น เช่น กฎจราจร การใช้รถ ใช้ถนน ให้เกิดความปลอดภัย ต่อตนเอง ผู้อื่น เคารพกฎหมายบ้านเมือง
9. พัฒนาให้นักศึกษารู้จักรักษา และดูแล สิ่งแวดล้อม รักษาความสะอาด ไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงแม่น้ำลำคลอง
10. พัฒนาให้นักศึกษาได้แสดงออกทางดนตรี การแสดงละคร นิทรรศการ งานเลี้ยงต่างๆ ที่ดีงาม
11. พัฒนาให้นักศึกษา ได้ใช้พลังงานอันเหลือเพื่อไปใช้ในทางที่ถูกต้อง โดยที่นำพลังดังกล่าวมาสร้างประโยชน์ให้แก่ชุมชน สังคม เช่น ออกหน่วยบริการประชาชน ช่วยเหลือบริการชุมชน ในการพัฒนาสถานที่สำคัญทางศาสนา พัฒนาสิ่งแวดล้อม ภายในสถานศึกษา เพื่อลดปัญหาไม่ดีของนักศึกษา
12. ส่งเสริมและพัฒนาให้นักศึกษา นิยมการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย โดยให้มีบทบาท และหน้าที่ในกิจกรรมดังกล่าว เช่น แต่งตั้งเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้ง การรณรงค์การเลือกตั้ง การให้ความรู้การเลือกตั้งแก่ประชาชน เป็นต้น
13. สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และปฏิบัติจริง รวมถึงความปลอดภัย ของผู้เรียน

14. สถานศึกษามีการบริการทางวิชาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น เพื่อให้สังคมลาวเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญา และมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต

15. ระดมความร่วมมือจากทุกส่วน ในชุมชน และสังคม เพื่อเร่งรัดแก้ไขปัญหาสุขภาพจิต ความปลอดภัยของนักศึกษา การจัดกิจกรรมขององค์การนักศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้าง วินัย คุณธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม

จากแนวทางการพัฒนางานกิจการนักศึกษา ของวิทยาลัยครู จะต้องระดม และประสานความร่วมมือ จากหลาย ๆ หน่วยงาน ทั้งภาครัฐ และเอกชน สถานประกอบการ วัด ชุมชน และสังคม ต้องรับผิดชอบกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนานักศึกษา ให้สมบูรณ์ และมีความพร้อม ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีประสิทธิภาพ ต่อการพัฒนาประเทศชาติ ให้ยั่งยืนต่อไปในอนาคต

สภาพการบริหารงานของวิทยาลัยครูปากเซ

วิทยาลัยครูปากเซตั้งอยู่บนอาณาบริเวณหนองผือ ถนนเลขที่ 13 ได้ ห่างจากเทศบาลเมืองปากเซทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ประมาณ 3 กิโลเมตร มีพื้นที่ 400 ไร่ ทิศเหนือติดกับบ้านสร้างเที่ยง ทิศใต้ติดกับเส้นทางเลขที่ 13 ตำบล สะหนามชัย ทิศตะวันออกติดกับตำบลโชคอำนวย ทิศตะวันตกติดกับบ้านโนนคู่

วิทยาลัยครูปากเซเป็นสถานบันการศึกษาชั้นสูง 1 ใน 8 ของสถานบันสร้างครูทั่วประเทศ ขึ้นกับกรมสร้างครู กระทรวงศึกษาธิการทางด้านวิชาการ และงบประมาณ ขึ้นกับอำนาจการปกครองแขวงจำปาสัก ทางด้านชีวิตการเมือง และการเคลื่อนไหว มีหน้าที่สร้างครูระดับชั้นกลาง ชั้นสูง ปริญญาตรี ให้แก่ 4 แขวงภาคใต้

สถานการศึกษาแห่งนี้เบื้องต้นได้สร้างเป็นศูนย์ฝึกอบรมครูประถมในยามปิดภาคเรียน มาถึงปี 1962 จึงสร้างเป็นวิทยาลัยครูปากเซ สร้างครูประถมต้น (ป.1 – ป.3) ระบบเร่งรัด 6 + 2 เป็นครูชั้นตรี 7 และครูประถมปลาย (ป.4 – ป.6) ระบบ 6 + 4 เป็นครูชั้นโท 2 ในปี 1974 ได้สร้างครูชั้นมัธยมต้น และระบบ 9 + 3 เป็นชั้นโท 6

ปี 1975 ภายหลังกการปฏิวัติชาติประชาธิปไตย และสร้างตั้งเป็นสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว สถาบันแห่งนี้ได้เปลี่ยนชื่อเป็น โรงเรียนสร้างครูชั้นกลางเลข 6

ปี 1989 ได้สร้างครูระบบ 11 + 3 มี 5 สายเรียนคือ สายคณิตศาสตร์ – ฟิสิกส์ศาสตร์ เคมีศาสตร์ - ชีวะศาสตร์ วรรณคดี – ภาษาลาว ภูมิศาสตร์ - ประวัติศาสตร์ และภาษารัฐเขย

ปี 1992 กระทรวงศึกษาธิการได้ปฏิรูปการสร้างครู จากโรงเรียนสร้างครู 51 แห่ง

ทั่วประเทศ มาเป็น 11 แห่ง จากนั้นมา สถาบันแห่งนี้จึงเปลี่ยนชื่อมาเป็น “วิทยาลัยครูปากเซ” จนถึงปัจจุบัน

ข้อตกลงของรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย ระบบการบริหารวิทยาลัยครูมีภาระบทบาทดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 1)

บทบาทของวิทยาลัยครูมีคือ

วิทยาลัยครูมีบทบาทก่อสร้าง และบำรุงครุอนุบาล ครูประถม ครูมัธยม ในระดับชั้นกลาง ชั้นสูง และปริญญาตรี ให้มีคุณสมบัติ ความรู้ และความสามารถ ตาม 5 องค์ประกอบหลักการศึกษ ของพรรค เพื่อสร้างครูให้กลายเป็นครูมืออาชีพ และตอบสนองความเรียกร้องต้องการของสังคมในแต่ละระยะในการพัฒนาเศรษฐกิจ - สังคม

หน้าที่ของวิทยาลัยครูมีคือ

1. จัดตั้งปฏิบัติ นโยบายด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการก่อสร้าง และบำรุงครุตามการกำหนดของ กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่สร้างครุสอนในชั้นประถมศึกษา ในระดับประกาศนียบัตรชั้นกลาง ชั้นสูง และปริญญาตรี ก่อสร้างครุสอนมัธยมตอนต้น ในระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง และปริญญาตรีในระบบปกติ และต่อเนื่องซึ่งมีหลักสูตรการเรียนการสอน (สายวิชาเรียน) ที่กระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้กำหนด ในขอบเขตความรับผิดชอบของวิทยาลัยครูตามที่มีเงื่อนไขให้ร่วมมือกับมหาวิทยาลัย แห่งชาติ ในการก่อสร้างครุระดับปริญญาโท ในสาขาวิชาที่เหมาะสม

2. รับสมัครนักเรียนเข้าเรียนตามแผน และเงื่อนไขของกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนด

3. สร้างครุ ครูฝึก ครูศึกษานิเทศก์ตามหลักสูตรก่อสร้างครุที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้ กำหนดไว้

4. บำรุงครุ ครูฝึก และครูศึกษานิเทศก์ตามหลักสูตรก่อสร้างครุที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนด เพื่อรับใช้การบำรุง และติดตามผลกัตันครุอนุบาล ครูประถม และครูมัธยม

5. แผนพัฒนาวิทยาลัยครูตามความเรียกร้องต้องการจริง และสอดคล้องกับแนวทาง นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

6. สรุปรการจัดตั้งปฏิบัติแผนการประจำเดือน ภาคเรียน ปีการศึกษา แล้วรายงานให้กรม สร้างครุ กระทรวงศึกษาธิการทราบตามวัน เวลาที่กำหนดไว้

7. ค้นคว้า เขียน เรียบเรียงตำรา วารสาร นวัตกรรมเทคโนโลยีที่ทันสมัย เอกสารอื่น ดำเนินการวิจัยในหัวข้อต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้คมีคุณภาพ และสามารถรับใช้สังคม

8. สมทบกับคณะแผนกศึกษาธิการประจำแขวง นครหลวงที่วิทยาลัยครูตั้งอยู่เพื่อกำหนด หรือสร้างตั้ง โรงเรียนเล็กเด็ก โรงเรียนประถม และโรงเรียนมัธยมตอนต้นสาธิต เพื่อเป็นศูนย์

สำหรับการศึกษาวิจัย ทดลอง ค้นคว้าหาความรู้ และประสบการณ์ด้านต่าง ๆ อีกทั้งเป็นศูนย์ให้นักศึกษาคณาจารย์ได้ฝึกทัศนคติ และฝึกการสอน

9. ส่งเสริม และ ปกป้อง รักษาวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามของชาติ และท้องถิ่น
 10. ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลงานต่าง ๆ ในวิทยาลัยครู
 11. ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตร วิธีการสร้างครู และหลักสูตรท้องถิ่นให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงในแต่ละระยะ
 12. ค้นหาแหล่งทุนเพื่อพัฒนาวิทยาลัยครูตามความเห็นชอบของกระทรวงศึกษาธิการ
 13. รับผิดชอบต่อผลสำเร็จ ส่วนที่ยังคงค้างอยู่เกี่ยวกับการก่อสร้าง และบำรุงครูของวิทยาลัยครู
 14. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามการมอบหมายของเบื้องบน
- วิทยาลัยครูมี ขอบเขตอำนาจ ดังนี้**
1. จัดตั้งการสอบ และการคัดเลือกนักศึกษาเข้าเรียนตามระเบียบการที่ทางกรมสร้างครูกำหนด
 2. ออกประกาศนียบัตรครูให้นักศึกษาครู ที่เรียนจบหลักสูตรตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 4 ของข้อตกลงฉบับนี้ และออกใบประกอบวิชาชีพครู
 3. บรรจุ จัดสรร แต่งตั้ง ปฏิบัตินโยบาย คຸ້ມครอง ยกย่อง หรือปฏิบัติวินัยข้าราชการตามบทบาทของตน
 4. บรรจุ จัดสรร แต่งตั้ง ปฏิบัตินโยบาย คຸ້ມครอง ยกย่องหรือปฏิบัติวินัย นักศึกษาของวิทยาลัยครู
 5. คຸ້ມครอง และจัดการรายรับ – รายจ่ายตามระเบียบหลักการของกระทรวงการคลัง
 6. ออกระเบียบคຸ້ມครองภายในวิทยาลัยครูเพิ่มอีกครั้งเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง บนพื้นฐานระเบียบกฎหมายของรัฐ
 7. ปกป้องผลประโยชน์ส่วนรวม และสิทธิของวิทยาครู
 8. การประสานสมทบกับอำนาจการปกครองท้องถิ่นชั้นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และบรรดาสถาบันการศึกษาภายในประเทศ เพื่อร่วมกันเคลื่อนไหวงานด้านต่าง ๆ ที่เห็นว่าเหมาะสม และสอดคล้องกับระเบียบหลักการในกรณีที่มีการประสาน และร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในต่างประเทศ หรือองค์การจัดตั้งสากลองค์การใดองค์การหนึ่ง ต้องได้เสนอ และขออนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ
 9. ปฏิบัติสิทธิอื่น ๆ ที่ได้กำหนดไว้ในระเบียบกฎหมาย

การบริหารวิทยาลัยครู ปฏิบัติตามหลักการคุ้มครองตามแผนงานการศึกษา วิทยาลัยครู จึงขึ้นโดยตรง กับกรมสร้างครูทางด้านวิชาการ ส่วนทางด้านชีวิตการเมือง และงานองค์การจัดตั้ง มหาชนมากขึ้นกับคณะพรรคท้องถิ่นที่วิทยาลัยครูตั้งอยู่ พร้อมกันนั้นก็มีการประสานกับแผนก ศึกษาธิการประจำแขวง อำนาจการปกครองแขวง และภาคส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และ สายการบริหารของวิทยาลัยครู ได้กำหนดดังนี้

1. กระทรวงศึกษาธิการ
2. กรมสร้างครู
3. วิทยาลัยครู

วิทยาลัยครูปากเซมีโครงสร้างประกอบการจัดตั้งดังนี้

ปี 1975 ระบบการบริหารของโรงเรียนสร้างครูชั้นกลาง เลข 6 มีส่วนประกอบในด้านต่าง ๆ คือ ผู้อำนวยการวิทยาลัยครูปากเซ จำนวน 1 ท่าน สภาครู (สภาวิชาการ) รองผู้อำนวยการวิทยาลัยครูปากเซ จำนวน 2 ท่าน ประกอบมี 3 ห้องกิจการ คือ ห้องการบริหาร ห้องการวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ ห้องการวิทยาศาสตร์สังคม และ 8 หน่วยงาน

ปี 1989 ระบบการบริหารของโรงเรียนสร้างครูชั้นสูง ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 ท่าน สภาครู (สภาวิชาการ) รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 2 ท่าน ประกอบมี 4 ห้องกิจการ คือ ห้องการบริหาร ห้องการวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ ห้องการวิทยาศาสตร์สังคม ห้องการกิจการนักศึกษา และ 8 หน่วยงาน

ปี 1992 ระบบการบริหารของวิทยาลัยครูปากเซ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการวิทยาลัยครูปากเซ จำนวน 1 ท่าน สภาวิทยาลัยครู และสภาครู (สภาวิชาการ) รองผู้อำนวยการวิทยาลัยครูปากเซ จำนวน 2 ท่าน มี 3 ห้องกิจการคือ ห้องการบริหาร ห้องการวิชาการ ห้องการกิจการนักศึกษา และ 8 หน่วยงาน

ปี 1995 ระบบการบริหารของวิทยาลัยครูปากเซ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการวิทยาลัยครูปากเซ จำนวน 1 ท่าน สภาวิทยาลัยครู และสภาครู (สภาวิชาการ) รองผู้อำนวยการวิทยาลัยครูปากเซ จำนวน 2 ท่าน มี 3 ห้องกิจการคือ ห้องการบริหาร ห้องการวิชาการ ห้องการกิจการนักศึกษา และ 12 หน่วยงาน

ปี 1996 ระบบการบริหารของวิทยาลัยครูปากเซ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการวิทยาลัยครูปากเซ จำนวน 1 ท่าน สภาวิทยาลัยครู และ สภาครู (สภาวิชาการ) รองผู้อำนวยการวิทยาลัยครูปากเซ จำนวน 3 ท่าน มี 8 ห้องกิจการคือ ห้องการบริหาร ห้องการวิชาการ ห้องการกิจการนักศึกษา และ 12 หน่วยงาน

ปี 2003 ระบบการบริหารของวิทยาลัยครูปากเซ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการวิทยาลัยครูปากเซ จำนวน 1 ท่าน สภาครู (สภาวิชาการ) รองผู้อำนวยการวิทยาลัยครูปากเซ จำนวน 3 ท่าน มี 8 ห้องกิจการคือ ห้องการบริหาร ห้องการวิชาการ ห้องการวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ ห้องการวิทยาศาสตร์สังคม ห้องการภาษาต่างประเทศ ห้องการครูประถม ห้องการกิจการนักศึกษา ห้องการพัฒนาคู และ 20 หน่วยงาน

ปี 2006 ระบบการบริหารของวิทยาลัยครูปากเซ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการวิทยาลัยครูปากเซ จำนวน 1 ท่าน สภาครู (สภาวิชาการ) รองผู้อำนวยการวิทยาลัยครูปากเซ จำนวน 3 ท่าน มี 9 ห้องกิจการคือ ห้องการบริหาร ห้องการวิชาการ ห้องการวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ ห้องการวิทยาศาสตร์สังคม ห้องการภาษาต่างประเทศ ห้องการครูประถม ห้องการฝึกหัดวิชาชีพครู ห้องการกิจการนักศึกษา ห้องการพัฒนาคู และผู้บริหารการศึกษา และ 22 หน่วยงาน

ปี 2008 ระบบการบริหารของวิทยาลัยครูปากเซ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการวิทยาลัยครูปากเซ จำนวน 1 ท่าน สภาครู (สภาวิชาการ) รองผู้อำนวยการวิทยาลัยครูปากเซ จำนวน 3 ท่าน มี 10 ห้องกิจการ คือ ห้องการบริหาร ห้องการวิชาการ ห้องการวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ ห้องการวิทยาศาสตร์สังคม ห้องการภาษาต่างประเทศ ห้องการครูประถม ห้องการฝึกหัดวิชาชีพครู ห้องการกิจการนักศึกษา ห้องการจัดตั้งพนักงาน ห้องการพัฒนาคู และผู้บริหารการศึกษา และ 22 หน่วยงาน

ปี 2010 ระบบการบริหารของวิทยาลัยครูปากเซ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการวิทยาลัยครูปากเซ จำนวน 1 ท่าน สภาวิทยาลัยครู (สภาบริหาร และสภาวิชาการ) สภาที่ปรึกษา รองผู้อำนวยการวิทยาลัยครูปากเซ จำนวน 3 ท่าน คือ รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร และวัดประเมิณผล รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักศึกษา รองผู้อำนวยการพัฒนาคู และผู้บริหารการศึกษา และมี 10 ห้องกิจการ คือ ห้องการบริหาร ห้องการจัดตั้งพนักงาน ห้องการวิชาการ ห้องการวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ ห้องการวิทยาศาสตร์สังคม ห้องการภาษาต่างประเทศ ห้องการครูอนุบาล และประถม ห้องการวัด และประเมิณผล ห้องการพัฒนาคู และผู้บริหารการศึกษา ห้องการกิจการนักศึกษา และ 34 หน่วยงาน

1. ห้องการ/ หน่วยงานบริหาร การเงิน

มีหัวหน้าห้องกิจการ 1 ท่าน และรองหัวหน้าห้องกิจการ 1 - 2 ท่าน และขึ้นกับการชี้นำของรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร และวัดประเมิณผล ซึ่งมีบรรดาหน่วยงาน และหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

1.1 หน่วยงานเก็บรวบรวมข่าวสาร และ ประชาสัมพันธ์

1.1.1 เก็บรวมแผนการ และสรุปแผนการประจำสัปดาห์ เดือน ภาคเรียน และ
ประจำปีการศึกษา

1.1.2 ขาเข้า - ขาออก

1.1.4 พิธีการ - ประชาสัมพันธ์ และพัชร์ต่างประเทศ

1.1.4 ข้อมูลข่าวสาร หนังสือพิมพ์

1.2 หน่วยงานคุ้มครองวัสดุ และก่อสร้างพื้นฐาน

1.2.1 การก่อสร้าง และซ่อมแปลง

1.2.2 การคุ้มครองอาคาร และสิ่งแวดล้อม

1.2.3 คุ้มครองวัสดุ อุปกรณ์

1.2.4 จัดสรรที่พักอาศัย

1.2.5 บริการไฟฟ้า และน้ำประปา

1.2.6 พาหนะ และน้ำมันเชื้อไฟ

1.2.7 วางแผน และติดตามการออกแรงงานรวม

1.2.8 ร้านอาหาร และร้านค้าขายสิ่งต่าง ๆ

1.2.9 เก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสาร

1.3 หน่วยงานสัมพันธ์ต่างประเทศ

1.4 หน่วยงานการเงิน

1.4.1 งานวางแผนงบประมาณ สรุปรายรับ รายจ่าย

1.4.2 บัญชี - คลังเงินสด

1.4.3 เงินเดือน เงินน โยบาย และเบี้ยเลี้ยงนักศึกษา

1.4.4 รายรับวิชาการ และรายรับอื่นๆ

2. ห้องการ/ หน่วยงานจัดตั้ง - พนักงาน

ประกอบด้วยหัวหน้าห้องกิจการ 1 ท่าน และรองหัวหน้าห้องกิจการ 1 ท่าน และขึ้นกับ
การชี้แนะของผู้อำนวยการวิทยาลัยครูปากเซ ซึ่งมีบรรดาหน่วยงาน และหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

2.1 หน่วยงานคุ้มครองพนักงาน พรรค และองค์การมหาชน

2.1.1 การบรรจุ - คุ้มครองพนักงาน

2.1.2 สถิติ

2.1.3 ประวัติพนักงาน

2.1.4 การเลื่อนชั้น - ขึ้นเงินเดือน

2.1.5 ปฏิบัติน โยบาย ยกย่อง และการปฏิบัติวินัย

- 2.1.6 กองทุน และสวัสดิการ
- 2.1.7 สุขภาพพาลานามัย
- 2.1.8 เก็บรวบรวม สรุปข้อมูล ข่าวสาร
- 2.2. หน่วยงานคุ้มครองพรรค องค์การมหาชน และการตรวจตรา
 - 2.2.1 พรรค
 - 2.2.2 สหพันธ์วัยหนุ่มสาว
 - 2.2.3 สหพันธ์กรรมกร
 - 2.2.4 สหพันธ์สมาคมสตรี
 - 2.2.5 องค์การตรวจสอบ
 - 2.2.6 เก็บรวบรวม ข้อมูล ข่าวสาร
- 2.3. หน่วยงานป้องกัน
 - 2.3.1 จัดตั้งหน่วยป้องกันความสงบภายใน
 - 2.3.2 ป้องกันความสงบภายใน
 - 2.3.4 ร่วมมือกับหน่วยป้องกันความสงบภายนอก
 - 2.3.4 จัดตั้งการเรียนการทหาร
- 2.4 หน่วยงานโฆษณาอบรม
 - 2.4.1 จัดตั้งเผยแพร่ประวัติของพรรค บุคคลสำคัญ ประวัติของแขวง และสถาบัน
 - 2.4.2 จัดตั้งห้องประวัติความเป็นมา และบุคคลสำคัญ
 - 2.4.3 จัดตั้งการเยี่ยมชมอนุสรณ์สถาน ห้องประวัติของพรรค และบุคคลสำคัญ
 - 2.4.4 เชิญผู้อาวุโส หรือผู้มีประสบการณ์มาเล่าประวัติของพรรค และบุคคลสำคัญ
ในวันสำคัญต่าง ๆ
 - 2.4.5 สร้างหลักสูตรเกี่ยวกับประวัติต่าง ๆ
 - 2.4.6 เก็บรวบรวม ข้อมูล ข่าวสาร
- 3. ห้องการ/ หน่วยงานส่งเสริมวิชาการ

ประกอบด้วยหัวหน้าห้องกิจการ 1 ท่าน และรองหัวหน้าห้องกิจการ 1 ท่าน และขึ้นกับการชี้แนะของรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ซึ่งมีบรรดาหน่วยงาน และหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

 - 3.1 หน่วยงานส่งเสริมวิชาการ
 - 3.1.1 รับ และจัดสรรนักศึกษาใหม่เข้าเรียนสายต่าง ๆ
 - 3.1.2 จัดสรรห้องเรียน โต๊ะ เก้าอี้ กระดานดำ

3.1.3 อุปกรณ์การเรียน การสอน (หนังสือ แผ่นใส เครื่องฉายแผ่นใส กระดาษคอมพิวเตอร์ เทป วีดีโอ)

3.1.4 ผลักดันขบวนการวิทยาศาสตร์ของโรงเรียน

3.1.5 ติดตามการเรียน แพลนเอกสารต่าง ๆ ของครูอาจารย์ และนักศึกษา

3.1.6 ติดตามกำกับชั่วโมงสอนของครูอาจารย์

3.1.7 งานห้องทดลองและ ห้องผลิตสื่อการสอน อุปกรณ์วิทยาศาสตร์

3.1.8 งานเอกสารขาเข้า - ขาออก

3.1.9 สรุป และวางแผน

3.1.10 ข้อมูลต่าง ๆ ด้านวิชาการ

3.2 หน่วยงานวัด - ประเมินผลการเรียน และออกประกาศนียบัตร

3.2.1 งานลงทะเบียนเรียนของนักศึกษา

3.2.2 จัดตารางรวมของการเรียน และ การสอบ

3.2.3 จัดคลังข้อสอบ และวิเคราะห์ข้อสอบ

3.2.4 ประเมินผลการเรียน การสอนร่วมกับสายต่าง ๆ

3.2.5 จัดตั้งการสอบ และบันทึกคะแนน

3.2.6 ชี้นำด้านการพัฒนาการเรียน การสอน

3.2.7 ตรวจสอบการปฏิบัติหลักสูตรของครูอาจารย์

3.2.8 งานลงทะเบียนเรียนซ้ำของนักศึกษา

3.2.9 จัดตั้งการสอบคัดเลือกนักศึกษาใหม่

3.2.10 จัดตั้งกองประชุมสัมมนาต่าง ๆ

3.2.11 ออกใบรับรองการศึกษา และ วุฒิบัตร

3.2.12 คำร้อง และคำเสนอต่าง ๆ ของนักศึกษา

3.2.13 วารสารวิทยาศาสตร์

3.3.หน่วยงานวิชาครูทั่วไป และ วิชาทั่วไปบังคับ

3.3.1 วางแผนการเคลื่อนไหวของหน่วยงาน

3.3.2 ติดตามการนิเทศการสอนของครู

3.3.3 วิจัย และพัฒนาการเรียน การสอน

3.3.4 นิเทศการสอน และจัดการสัมมนาต่าง ๆ

3.3.5 จัดตั้งการเรียนวิชาทหาร

3.4 หน่วยงานฝึกประสบการณ์และการฝึกหัด

3.4.1 วางแผน และนำพานักศึกษาลงฝึกประสบการณ์ในโรงเรียน

3.4.2 วางแผน และ นำพานักศึกษาลงฝึกหัดวิชาชีพ

3.4.3 เขียนโครงการต่างๆ

3.4.4 ฝึกหัดสอนให้แก่ นักศึกษาก่อนลงฝึกหัดตัวจริง

3.4.5 ติดตาม และประเมินผลการฝึกหัด

3.4.6 สรุปถอดถอนบทเรียนการฝึกหัด

3.6 หน่วยงานหอสมุด

3.6.1 คุ้มครองวัสดุอุปกรณ์ หนังสือ ตำราต่าง ๆ ของห้องสมุด

3.6.2 ขึ้นทะเบียนหนังสือทุกชนิด

3.6.3 บริการ การอ่านแก่ครูอาจารย์ นักศึกษา และผู้ที่ป็นสมาชิก

3.6.4 บริการ การเช่าหนังสือแก่ครูอาจารย์ นักศึกษา และผู้ที่ป็นสมาชิก

3.6.5 ค้นคว้าประสานงานหาหนังสือต่าง ๆ จากภายนอกตามข้อกำหนด

3.6.6 สรุป และวางแผนการดำเนินการ

4.ห้องการ/ หน่วยงานวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ

ประกอบด้วยหัวหน้าห้องกิจการ 1 ท่าน และรองหัวหน้าห้องกิจการ 1 ท่าน และขึ้นกับการชี้แนะของรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ซึ่งมีบรรดาหน่วยงาน และหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

4.1 หน่วยงานคณิตศาสตร์

4.1.1 จัดตารางสอนในหน่วยงานของตน

4.1.2 ติดตามการสอนของครูอาจารย์

4.1.3 รับผิดชอบ ดูแลครูอาจารย์ในหน่วยงาน

4.1.4 จัดการเรียน การสอน

4.1.5 จัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ การจัดกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ

4.1.6 วางแผนการ และสรุปแผนการ

4.1.7 คุ้มครองและติดตามการเรียนการสอนของครู และนักศึกษาในหน่วยงาน

4.1.8 วิจัย และพัฒนาการเรียนการสอน

4.1.9 นิเทศการสอน และจัดสัมมนาภายในหน่วยงาน

4.1.10 จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ

4.1.11 ผลิตอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ และสื่อการสอน

4.1.12 รับผิดชอบดูแล และใช้ห้องทดลอง ห้องเรียน

4.1.13 เก็บรวบรวม ข้อมูลข่าวสาร

4.2.หน่วยงานฟิสิกส์ศาสตร์

- 4.2.1 จัดตารางสอนในหน่วยงานของตน
- 4.2.2 ติดตาม การสอนของครูอาจารย์
- 4.2.3 รับผิดชอบดูแลครูอาจารย์ในหน่วยงาน
- 4.2.4 จัดการเรียน การสอน
- 4.2.5 จัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ และจัดกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ
- 4.2.6 วางแผนการ และสรุปแผนการ
- 4.2.7 รับผิดชอบดูแล ติดตามการเรียนการสอนของครูและนักศึกษาในหน่วยงาน
- 4.2.8 วิจัย และพัฒนาการเรียน การสอน
- 4.2.9 นิเทศการสอน และจัดสัมมนาภายในหน่วยงาน
- 4.2.10 จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ
- 4.2.11 ผลิตอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ และสื่อการสอน
- 4.2.12 รับผิดชอบดูแล และใช้ห้องทดลอง ห้องเรียน
- 4.2.13 เก็บรวบรวม ข้อมูลข่าวสาร

4.3.หน่วยงานชีวศาสตร์

- 4.3.1 จัดตารางสอนในหน่วยงานของตน
- 4.3.2 ติดตามการสอนของครูอาจารย์
- 4.3.3 รับผิดชอบดูแลครูอาจารย์ในหน่วยงาน
- 4.3.4 จัดการเรียน การสอน
- 4.3.5 จัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ และจัดกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ
- 4.3.6 วางแผนการ และสรุปแผนการ
- 4.3.7 รับผิดชอบ ติดตามการเรียนการสอนของครู และนักศึกษาในหน่วยงาน
- 4.3.8 วิจัย และพัฒนาการเรียน การสอน
- 4.3.9 นิเทศการสอน และจัดสัมมนาภายในหน่วยงาน
- 4.3.10 จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ
- 4.3.11 ผลิตอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ และสื่อการสอน
- 4.3.12 รับผิดชอบดูแล และใช้ห้องทดลอง ห้องเรียน
- 4.3.13 เก็บรวบรวม ข้อมูลข่าวสาร

4.4 หน่วยงานเคมีศาสตร์

- 4.4.1 จัดตารางสอนในหน่วยงานของตน

- 4.4.2 ติดตามการสอนของครูอาจารย์
- 4.4.3 รับผิดชอบดูแลครูอาจารย์ในหน่วยงาน
- 4.4.4 จัดการเรียน การสอน
- 4.4.5 จัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ และจัดกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ
- 4.4.6 วางแผนการ และสรุปแผนการ
- 4.4.7 รับผิดชอบ ติดตามการเรียนการสอนของครูและนักศึกษาในหน่วยงาน
- 4.4.8 วิจัย และพัฒนาการเรียน การสอน
- 4.4.9 นิเทศการสอน และจัดสัมมนาภายในหน่วยงาน
- 4.4.10 จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ
- 4.4.11 ผลิตอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ และสื่อการสอน
- 4.4.12 รับผิดชอบดูแล และใช้ห้องทดลอง ห้องเรียน
- 4.4.13 เก็บรวบรวม ข้อมูลข่าวสาร

5. ห้องกรร/ หน่วยงานวิทยาศาสตร์สังคม

ประกอบด้วยหัวหน้าห้องกิจการ 1 ท่าน และรองหัวหน้าห้องกิจการ 1 ท่าน และขึ้นกับการชี้แนะของรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ซึ่งมีบรรดาหน่วยงาน และหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

5.1. หน่วยงานภาษาลาว วรรณคดี

- 5.1.1 จัดตารางสอนในหน่วยงานของตน
- 5.1.2 ติดตามการสอนของครูอาจารย์
- 5.1.3 รับผิดชอบดูแลครูอาจารย์ในหน่วยงาน
- 5.1.4 จัดการเรียน การสอน
- 5.1.5 จัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ และจัดกิจกรรมภาษาลาว วรรณคดี
- 5.1.6 วางแผนการ และสรุปแผนการ
- 5.1.7 รับผิดชอบดูแลติดตามการเรียนการสอนของครู และนักศึกษาในหน่วยงาน
- 5.1.8 วิจัย และพัฒนาการเรียน การสอน
- 5.1.9 นิเทศการสอน และจัดสัมมนาภายในหน่วยงาน
- 5.1.10 จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ
- 5.1.11 ผลิตอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ และสื่อการสอน
- 5.1.12 รับผิดชอบดูแล และใช้ห้องทดลอง ห้องเรียน
- 5.1.13 เก็บรวบรวม ข้อมูลข่าวสาร

5.2 หน่วยงานภูมิศาสตร์

- 5.2.1 จัดตารางสอนในหน่วยงานของตน
- 5.2.2 ติดตามการสอนของครูอาจารย์
- 5.2.3 รับผิดชอบดูแลครูอาจารย์ในหน่วยงาน
- 5.2.4 จัดการเรียน การสอน
- 5.2.5 จัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ และเคลื่อนไหวภูมิศาสตร์
- 5.2.6 วางแผนการ และสรุปแผนการ
- 5.2.7 รับผิดชอบดูแลติดตามการเรียนการสอนของครู และนักศึกษาในหน่วยงาน
- 5.2.8 วิจัย และพัฒนาการเรียน การสอน
- 5.2.9 นิเทศการสอน และจัดสัมมนาภายในหน่วยงาน
- 5.2.10 จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ
- 5.2.11 ผลิตอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ และสื่อการสอน
- 5.2.12 รับผิดชอบดูแล และใช้ห้องทดลอง ห้องเรียน
- 5.1.13 เก็บรวบรวม ข้อมูลข่าวสาร

5.3 หน่วยงานประวัติศาสตร์

- 5.3.1 จัดตารางสอนในหน่วยงานของตน
- 5.3.2 ติดตามการสอนของครูอาจารย์
- 5.3.3 รับผิดชอบดูแลครูอาจารย์ในหน่วยงาน
- 5.3.4 จัดการเรียน การสอน
- 5.3.5 จัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ และจัดกิจกรรมทางประวัติศาสตร์
- 5.3.6 วางแผนการ และสรุปแผนการ
- 5.3.7 รับผิดชอบดูแลติดตามการเรียนการสอนของครู และนักศึกษาในหน่วยงาน
- 5.3.8 วิจัย และพัฒนาการเรียน การสอน
- 5.3.9 นิเทศการสอน และจัดสัมมนาภายในหน่วยงาน
- 5.3.10 จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ
- 5.3.11 ผลิตอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ และสื่อการสอน
- 5.3.12 รับผิดชอบ และใช้ห้องทดลอง ห้องเรียน
- 5.3.13 เก็บรวบรวม ข้อมูลข่าวสาร

5.4 หน่วยงานการเมือง

- 5.4.1 จัดตารางสอนในหน่วยงานของตน
- 5.4.2 ติดตามการสอนของครูอาจารย์

- 5.4.3 รับผิดชอบดูแลครูอาจารย์ในหน่วยงาน
- 5.4.4 จัดการเรียน การสอน
- 5.4.5 จัดการเรียนการสอนนอกสถานที่และจัดกิจกรรมทางการเมือง
- 5.4.6 วางแผนการ และสรุปแผนการ
- 5.4.7 รับผิดชอบดูแลติดตามการเรียนการสอนของครู และนักศึกษาในหน่วยงาน
- 5.4.8 วิจัย และพัฒนาการเรียน การสอน
- 5.4.9 นิเทศการสอน และจัดสัมมนาภายในหน่วยงาน
- 5.4.10 จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ
- 5.4.11 ผลิตอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ และสื่อการสอน
- 5.4.12 รับผิดชอบดูแล และใช้ห้องทดลอง ห้องเรียน
- 5.4.13 เก็บรวบรวม ข้อมูลข่าวสาร

6. ห้องการ/ หน่วยงานครูอนุบาล และประถม

ประกอบด้วยหัวหน้าห้องกิจการ 1 ท่าน และรองหัวหน้าห้องกิจการ 1 ท่าน และขึ้นกับการจําหน่ายของรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ซึ่งมีบรรดาหน่วยงาน และหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

6.1 หน่วยงานครูอนุบาล

- 6.1.1 จัดตารางสอนในหน่วยงานของตน
- 6.1.2 ติดตามการสอนของครูอาจารย์
- 6.1.3 รับผิดชอบดูแลครูอาจารย์ในหน่วยงาน
- 6.1.4 จัดการเรียน การสอน
- 6.1.5 จัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ และจัดกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ
- 6.1.6 วางแผนการ และสรุปแผนการ
- 6.1.7 รับผิดชอบดูแลติดตามการเรียนการสอนของครู และนักศึกษาในหน่วยงาน
- 6.1.8 วิจัย และพัฒนาการเรียน การสอน
- 6.1.9 นิเทศการสอน และจัดสัมมนาภายในหน่วยงาน
- 6.1.10 จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ
- 6.1.11 ผลิตอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ และสื่อการสอน
- 6.1.12 รับผิดชอบดูแล และใช้ห้องทดลอง ห้องเรียน
- 6.1.13 เก็บรวบรวม ข้อมูลข่าวสาร

6.2 หน่วยงานครูประถม

- 6.2.1 จัดตารางสอนในหน่วยงานของตน

- 6.2.2 ติดตามการสอนของครูอาจารย์
- 6.2.3 รับผิดชอบดูแลครูอาจารย์ในหน่วยงาน
- 6.2.4 จัดการเรียน การสอน
- 6.2.5 จัดการเรียนการสอนนอกสถานที่และจัดกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์สังคม
- 6.2.6 วางแผนการ และสรุปแผนการ
- 6.2.7 รับผิดชอบดูแลติดตามการเรียนการสอนของครู และนักศึกษาในหน่วยงาน
- 6.2.8 วิจัย และพัฒนาการเรียน การสอน
- 6.2.9 นิเทศการสอน และจัดสัมมนาภายในหน่วยงาน
- 6.2.10 จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ
- 6.2.11 ผลิตอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ และสื่อการสอน
- 6.2.12 รับผิดชอบดูแล และใช้ห้องทดลอง ห้องเรียน
- 6.2.13 เก็บรวบรวม ข้อมูลข่าวสาร

7. ห้องการ/ หน่วยงานภาษาต่างประเทศ

ประกอบด้วยหัวหน้าห้องกิจการ 1 ท่าน และรองหัวหน้าห้องกิจการ 1 ท่าน และขึ้นกับการชี้แนะของรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ซึ่งมีบรรดาหน่วยงาน และหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

7.1 หน่วยงานภาษาอังกฤษ

- 7.1.1 จัดตารางสอนในหน่วยงานของตน
- 7.1.2 ติดตามการสอนของครูอาจารย์
- 7.1.3 รับผิดชอบดูแลครูอาจารย์ในหน่วยงาน
- 7.1.4 จัดการเรียน การสอน
- 7.1.5 จัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ และจัดกิจกรรมทางภาษาอังกฤษ
- 7.1.6 วางแผนการ และสรุปแผนการ
- 7.1.7 รับผิดชอบดูแลติดตามการเรียนการสอนของครู และนักศึกษาในหน่วยงาน
- 7.1.8 วิจัย และพัฒนาการเรียน การสอน
- 7.1.9 นิเทศการสอน และจัดสัมมนาภายในหน่วยงาน
- 7.1.10 จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ
- 7.1.11 ผลิตอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ และสื่อการสอน
- 7.1.12 รับผิดชอบดูแล และใช้ห้องทดลอง ห้องเรียน
- 7.1.13 เก็บรวบรวม ข้อมูล ข่าวสาร

7.2 หน่วยงานภาษาฝรั่งเศส และภาษาอื่น ๆ

- 7.2.1 จัดตารางสอนในหน่วยงานของตน
- 7.2.2 ติดตามการสอนของครูอาจารย์
- 7.2.3 รับผิดชอบดูแลครูอาจารย์ในหน่วยงาน
- 7.2.4 จัดการเรียน การสอน
- 7.2.5 จัดการเรียนการสอนนอกสถานที่จัดกิจกรรมทางภาษาฝรั่งเศส ภาษาอื่น ๆ
- 7.2.6 วางแผนการ และสรุปแผนการ
- 7.2.7 รับผิดชอบดูแลติดตามการเรียนการสอนของครู และนักศึกษาในหน่วยงาน
- 7.2.8 วิจัย และพัฒนาการเรียน การสอน
- 7.2.9 นิเทศการสอน และจัดสัมมนาภายในหน่วยงาน
- 7.2.10 จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ
- 7.2.11 ผลิตอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ และสื่อการสอน
- 7.2.12 รับผิดชอบดูแล และใช้ห้องทดลอง ห้องเรียน
- 7.2.13 เก็บรวบรวม ข้อมูล ข่าวสาร

8. ห้องการ/ หน่วยงานวัด และประเมินผล

ประกอบด้วยหัวหน้าห้องกิจการ 1 ท่าน และรองหัวหน้าห้องกิจการ 1 ท่าน และขึ้นกับการชี้แนะของรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร และวัด ประเมินผล ซึ่งมีบรรดาหน่วยงาน และหน้าที่ รับผิดชอบดังนี้

8.1 หน่วยงานเก็บรวบรวม ข้อมูล ข่าวสาร

8.1.1 เป็นศูนย์กลางประสานงานกับห้องกิจการต่าง ๆ ภายในวิทยาลัยครู เพื่อเก็บ รวบรวมข้อมูล ข่าวสารภายในวิทยาลัยครู ร่วมกับหน่วยงาน ICT/IT

8.1.2 สร้าง และพัฒนาเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ข่าวสารตามความต้องการ เฉพาะของสถาบัน ทำการรายงาน หรือแจ้งการให้แผนกประเมินผลของกรมสร้างครู และจัดเก็บเข้าสู่ระบบข้อมูล ข่าวสารสำหรับการบริหารการสร้างครู (TEMIS)

8.1.3 ประสานสมทบกับแผนกประเมินผลของกรมสร้างครูเพื่อใช้เครื่องมือต่าง ๆ สำหรับการวิจัย ติดตาม และ ประเมินผล

8.1.4 ร่วมกับหน่วยงาน ICT/IT เพื่อคุ้มครองฐานข้อมูลข่าวสารของวิทยาลัยครู

8.1.5 ร่วมกับหน่วยงาน ICT/IT เพื่อพัฒนาเว็บไซต์ (Website) ของวิทยาลัยครู รวมทั้งเป็นศูนย์กลางการประสานงานกับห้องกิจการต่าง ๆ ของวิทยาลัยครู เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ข่าวสาร เข้าในเว็บไซต์ (Website) ของวิทยาลัยครูปากเซ

8.1.6 จัดฝึกอบรมพนักงานเกี่ยวกับ การนำใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล การนำ
ใช้ข้อมูล

8.2 หน่วยงานวิจัย และวัด - ประเมินผล

8.2.1 การลงทะเบียนเรียนของนักศึกษา

8.2.2 การลงทะเบียนเรียนซ้ำของนักศึกษา

8.2.3 จัดตั้งการสอบ และรวบรวมคะแนนนักศึกษา

8.2.4 จัดตั้งการสอบคัดเลือกนักศึกษาใหม่

8.2.5 คลังข้อสอบ และวิเคราะห์ข้อสอบ

8.2.6 ติดตาม ประเมินผลหลักสูตรต่าง ๆ ในวิทยาลัยครู รวมทั้งการสอนของครู
และการเรียนของนักศึกษา ร่วมกับสาขาวิชาเรียนอื่น ๆ

8.2.7 สร้างแผนการวิจัย ติดตาม และวัด ประเมินผล

8.2.8 จัดตั้งการประเมินผลภาพในร่วมกับห้องกิจการต่าง ๆ และร่วมกับคณะ
ประเมินผลภายนอก โดยอิงตามคู่มือการรับประกันคุณภาพ

8.2.9 รายงานผลการวิจัย ติดตาม วัด ประเมินผลให้ผู้อำนวยการ สภาที่ปรึกษาของ
วิทยาลัยครู และห้องกิจการต่าง ๆ

8.2.10 เป็นศูนย์กลางประสานงานกับห้องกิจการต่าง ๆ ในการสร้างแผนงาน
แผนการ และโครงการต่าง ๆ

8.2.11 ประสานงานกับแผนกประเมินผลของกรมสร้างครู เพื่อปรับปรุง และ
พัฒนางานวิจัย ติดตาม และประเมินภายในวิทยาลัยครู

8.2.12 จัดฝึกอบรมให้แก่พนักงานเกี่ยวกับงานวิจัย ติดตาม วัด และประเมินผล

8.3 หน่วยงาน ICT/IT

8.3.1 ประสานสมทบกับ แผนกประเมินผลกรมสร้างครู เพื่อสร้าง และพัฒนา
ฐานข้อมูล และ โปรแกรมต่าง ๆ เพื่อรับใช้การวัด ประเมินผล

8.3.2 ค้นคว้า และเผยแพร่เกี่ยวกับการนำเอา ICT เข้ามารับใช้ในการวัด
ประเมินผล และการเรียนการสอน

8.3.3 ร่วมกับหน่วยงานเก็บรวบรวมข้อมูล ข่าวสารเพื่อรับผิดชอบดูแล ระบบ
ฐานข้อมูลวิทยาลัยครูรวมทั้งเครือข่าย LAN, Intranet

8.3.4 ร่วมกับหน่วยงานเก็บรวบรวม ข้อมูลข่าวสาร เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล
ข่าวสารของวิทยาลัยครู

8.3.5 ร่วมกับหน่วยงานเก็บรวบรวมข้อมูล ข่าวสารเพื่อพัฒนาเว็บไซต์ของ
วิทยาลัย และเพื่อรวบรวมเอาข้อมูล ข่าวสารเข้าเว็บไซต์ (Website) ของวิทยาลัยครูปากเซ

8.3.6 ประสานสมทบกับแผนกประเมินผลกรมสร้างครู เพื่อปรับปรุงพัฒนางาน
ICT/IT ในวิทยาลัยครูปากเซ

8.3.7 จัดฝึกอบรมพนักงานในการนำใช้คอมพิวเตอร์ และเครือข่ายคอมพิวเตอร์

8.3.8 รับผิดชอบดูแลห้องเรียน และอุปกรณ์ ICT

9. ห้องการ/ หน่วยงานพัฒนาครู

ประกอบด้วยหัวหน้าห้องกิจการ 1 ท่าน และรองหัวหน้าห้องกิจการ 1 ท่าน และขึ้นกับ
การชี้แนะของรองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักศึกษา และ พัฒนา ผู้บริหารการศึกษา ซึ่งมีบรรดา
หน่วยงาน และหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

9.1 หน่วยงานพัฒนาครูอนุบาล ประถม และมัธยม

9.1.1 ฝึกอบรมครูฝึกหัด ครูฝึก และครูศึกษานิเทศก์ตาม โครงการที่อนุมัติ

9.1.2 สรุปร และถอดถอนบทเรียนการปฏิบัติโครงการ เพื่อรายงานให้ระดับสูง

9.1.3 ร่วมในการพัฒนาหลักสูตรบำรุงครู

9.1.4 ร่วมกับศูนย์บำรุงครู ติดตามผลการฝึกอบรมต่าง ๆ

9.1.5 เก็บรวบรวมข้อมูล ข่าวสาร

9.2 หน่วยงานพัฒนาการวิจัยภาคปฏิบัติ

9.2.1 ร่วมกับห้องการวัด ประเมินผล จัดตั้งการฝึกอบรมด้านทฤษฎีการวิจัยให้ครู

9.2.2 ติดตาม การดำเนินการวิจัยของครูอาจารย์

9.2.3 งานบัญชี การเงินของงานวิจัย

9.2.4 ถอดถอนบทเรียน

9.2.5 เก็บรวบรวมข้อมูล ข่าวสาร

10. ห้องการ/ หน่วยงานกิจการนักศึกษา

ประกอบด้วยหัวหน้าห้องกิจการ 1 ท่าน และรองหัวหน้าห้องกิจการ 1 ท่าน และขึ้นกับ
การชี้แนะของรองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักศึกษา และ พัฒนาครู และผู้บริหารการศึกษา ซึ่งมีบรรดา
หน่วยงาน และหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

10.1 หน่วยงานกิจกรรม

10.1.1 งานส่งเสริมกิจกรรมพิเศษ

10.1.2 ส่งเสริมกิจกรรมเพิ่มพูนผลิตผล และออกแรงงาน

10.1.3 งานส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

10.1.4 งานส่งเสริมการสร้างคุณประโยชน์

10.1.5 งานส่งเสริมกีฬา

10.1.6 เก็บรวบรวม ข้อมูล ข่าวสาร

10.2 หน่วยงานบริการ และสวัสดิการ

10.2.1 งานบริการทั่วไป

10.2.2 งานหอพัก

10.2.3 งานเรือนครัว

10.2.4 สุขภาพอนามัย

10.3 หน่วยงานคุ้มครองนักศึกษา

10.3.1 งานพัฒนานักศึกษา

10.3.2 งานแนะแนว

10.3.3 กองทุนนักศึกษา

10.3.4 ทำบัตรนักศึกษา

วัตถุประสงค์วิทยาลัยครูปากเซ

1. เพื่อสร้างให้ครู และนักศึกษามีคุณภาพดีขึ้น ตอบสนองได้ความเรียกร้องของการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมในแต่ละระยะ

2. เพื่อปฏิบัติแผนงานการศึกษาเพื่อทุกคน ตอบสนองครูให้เพียงพอ และแจกจ่ายอย่างทั่วถึง ตามความเรียกร้องต้องการในการขยายตัวทางการศึกษา

3. เพื่อสร้างให้ครู และนักศึกษา มีแนวคิด มีคุณสมบัติ มีความรับผิดชอบสูง มีความชำนาญในด้านวิชาเฉพาะ มีจรรยาบรรณ และมีความอดทน

วิสัยทัศน์วิทยาลัยครูปากเซ

วิทยาลัยครูปากเซ อริยะธรรมแดนจำปา

พัฒนาครูสู่มาตรฐาน

แหล่งบริการความรู้

มุ่งสู่ความเป็นสากล

พันธกิจวิทยาลัยครูปากเซ

1. การพัฒนาการศึกษาตาม 4 โครงการบูรริมะสิต และทำสำเร็จการศึกษาภาคบังคับ

2. การพัฒนา และเอาใจใส่ให้สถาบันมีเสถียรภาพทุกด้าน

3. สร้าง และขยายครูในระบบต่าง ๆ ที่จำเป็นให้แก่ท้องถิ่น

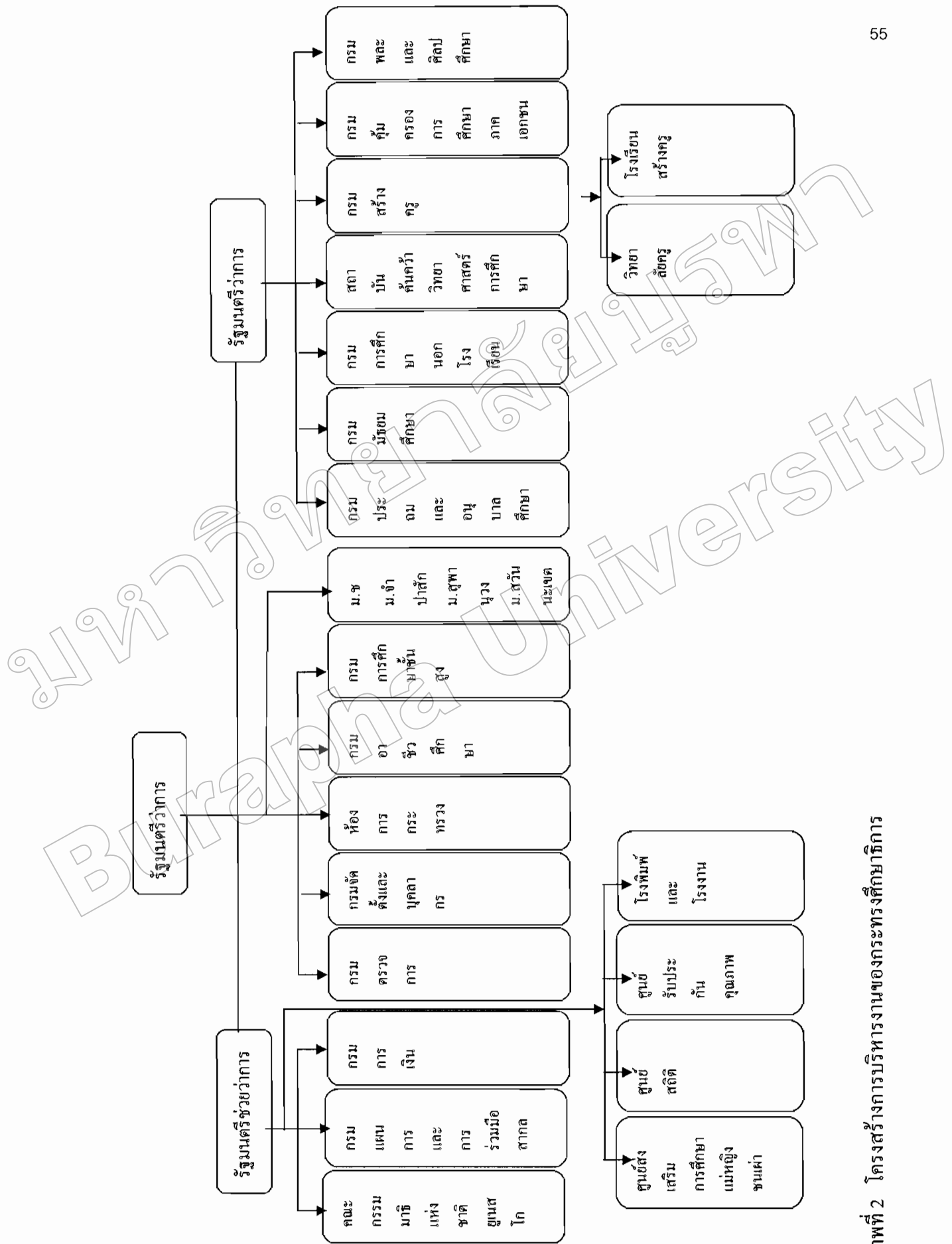
4. การพัฒนา และยกระดับครูอย่างต่อเนื่อง

5. ประสานกับกรมสร้างครู คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยแห่งชาติสร้างหลักสูตร

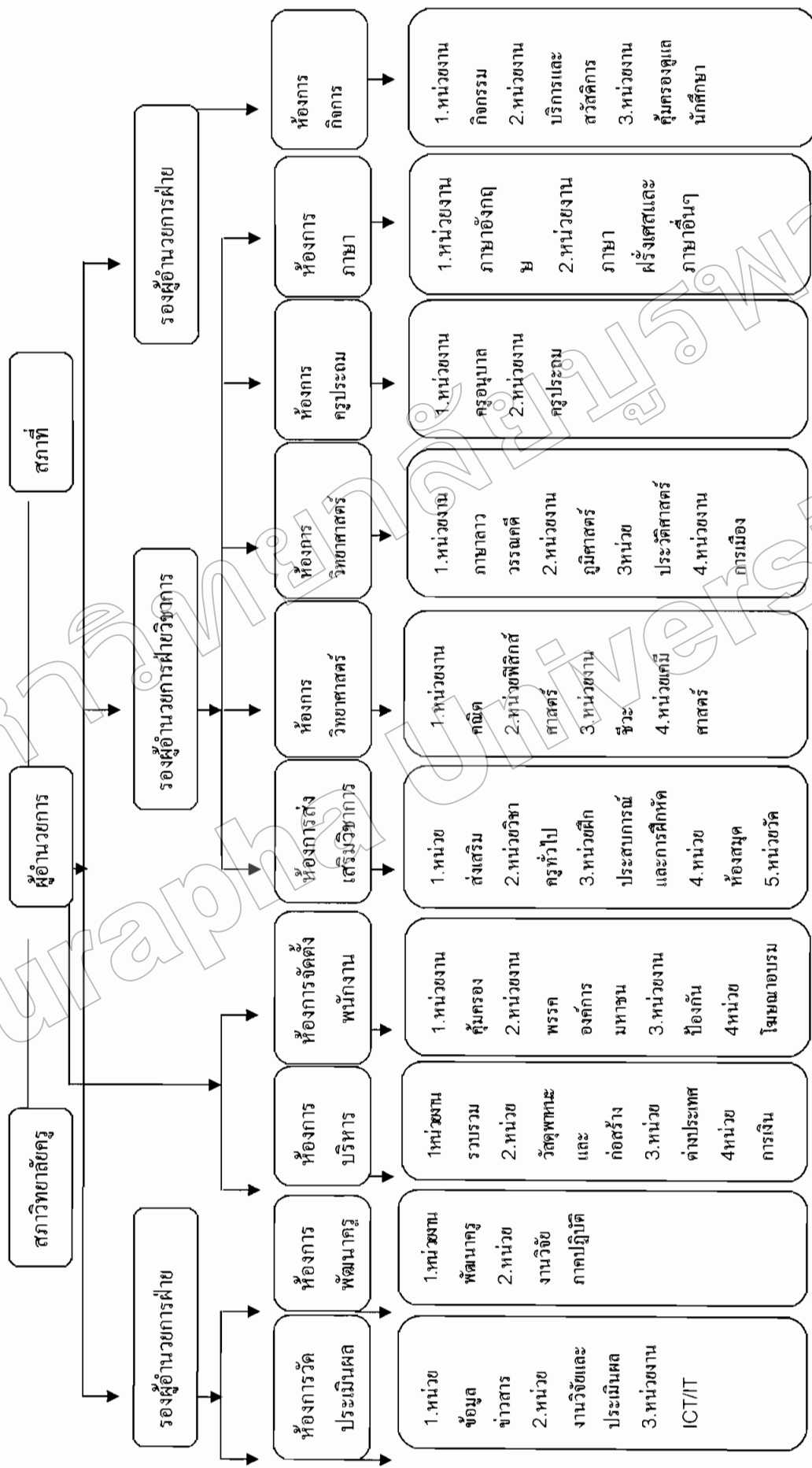
6. ปรับระบบการสร้างครูให้สัมพันธ์กับการสร้างบ้านวัฒนธรรม และกลุ่มบ้านพัฒนา

7. รักษา และพัฒนาสิ่งแวดล้อม สร้างบรรยากาศการเรียนรู้
8. พัฒนาระบบบริหารให้สอดคล้องกับงาน
9. การรองรับการยกวิทยฐานะเป็นมหาวิทยาลัยสร้างครูในอนาคต

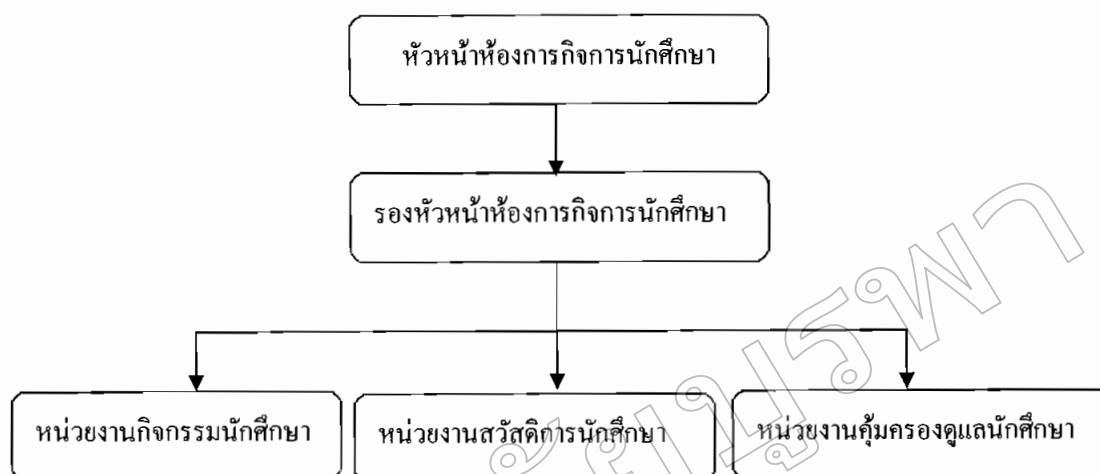
มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ภาพที่ 2 โครงสร้างการบริหารงานของกระทรวงศึกษาธิการ

ภาพที่ 3 โครงสร้างการบริหารวิทยาลัยครูปากเซ

ภาพที่ 4 แผนภูมิการบริหารงานฝ่ายกิจการนักศึกษา

การบริหารงานกิจการนักศึกษาในวิทยาลัยครูปากเซ

การบริหารงานกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยครูปากเซสังกัดกรมสร้างครู

กระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในความรับผิดชอบของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักศึกษา อาศัยอำนาจตามระเบียบของกรมสร้างครู ว่าด้วยการบริหารวิทยาลัยครู และ โรงเรียนสร้างครู ฉบับแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติม ปี ค.ศ. 2550 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า, 87 - 88) ได้กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายกิจการนักศึกษาไว้ว่า มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุมงานกิจกรรมนักศึกษา งานสวัสดิการ และบริการสุขภาพ งานคุ้มครองดูแลนักศึกษา ช่วยบัญชาบุคลากรในวิทยาลัยครูปากเซ และรักษาการในตำแหน่งผู้บริหารในกรณีที่ผู้บริหารไม่อาจปฏิบัติราชการได้ และปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามผู้บังคับบัญชามอบหมาย

1. ว่าการแทนผู้อำนวยการในทุกงานตามความมอบหมาย ในกรณีที่ผู้อำนวยการไม่อยู่หรือติดธุระจำเป็น
2. เข้าร่วมประชุมของคณะอำนาจการวิทยาลัยครูเพื่อปรึกษาหารือ และตกลงแก้ไขปัญหาใด ๆ ตามหลักการรวมศูนย์ประชาธิปไตย และเป็นเอกภาพกัน
3. ช่วยผู้อำนวยการคุ้มครองชี้นำผลักดัน ตรวจสอบการปฏิบัติแผนการพัฒนาวิทยาลัยครู
4. ช่วยผู้อำนวยการวางแผนชี้แนะว่าวิทยาศาสตร์ เพื่อนำผลมาพัฒนาวิชาการ การสัมมนาวิชาการ และการจัดกิจกรรมทางวิชาการอื่น ๆ
5. รับผิดชอบชี้แนะ และพัฒนาห้องกิจการใด ๆ ที่กำหนดไว้โครงสร้างการจัดตั้งของวิทยาลัยครู

6. เข้าร่วม หรือบรรยายทางวิชาการอยู่ภายใน หรือภายนอกวิทยาลัยครู
 7. ช่วยผู้อำนวยการในการปฏิบัตินโยบายด้านต่าง ๆ ประกอบส่วนแก้ไขชีวิตความเป็นอยู่ของพนักงาน ครูอาจารย์ นักศึกษา และสร้างความสัมพันธ์กับภายนอกตามความเหมาะสม บทบาท และหน้าที่ของภารกิจงานนักศึกษาตามข้อตกลงเลขที่ 238/ วคป. 09 ลงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2009 รายละเอียดดังนี้

1. บทสรุป และวางแผนการประจำปีการศึกษา ภาคเรียน รายเดือน และรายสัปดาห์
2. ชี้นำด้านแนวคิดการเมือง การจัดตั้ง และรับรายงานสภาพจากหน่วยงาน
3. งานการปรับปรุง พัฒนาการจัดตั้ง
4. เป็นผู้เรียกประชุมปรึกษาหารือสามัญ และวิสามัญ
5. รับผิดชอบคุ้มครองบัญชีรายรับ และรายจ่ายของห้องกิจการทั้งหมด
6. ชี้นำบรรดาหน่วยงานที่ขึ้นกับห้องกิจการ
7. เป็นผู้อนุมัติ เช่นเอกสารทุกฉบับของห้องกิจการ และหน่วยงานเพียงผู้เดียว

รองหัวหน้าห้องกิจการนักศึกษารับงานที่มอบหมายจากหัวหน้าห้องกิจการในกรณีหัวหน้าไม่อยู่ รวบรวมข้อมูลของห้องกิจการรายงานสู่ระดับชั้นบน เป็นผู้ตรวจตราโครงการงบประมาณ ชื่นบัญชีอุปกรณ์คงที่ และสิ้นเปลืองอื่น ๆ ช่วยชี้นำ และเป็นທີ່ปรึกษาหน่วยงานเพื่อผลักดันกระบวนการจัดกิจกรรมให้บรรลุได้ดี ชี้นำหน่วยรวบรวมข้อมูล และตรวจตราการบริหารงานกิจการนักศึกษาประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

ด้านกิจกรรมนักศึกษา

งานกิจกรรมนักศึกษาเป็นงานหนึ่งที่วิทยาลัยครูต้องจัดขึ้นเพื่อฝึกนักศึกษาเป็นการส่งเสริมสร้างประสบการณ์ พัฒนา ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ให้นักศึกษามีความพร้อมทางด้านสติปัญญา ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม งานกิจการนักศึกษานั้นมีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

เอกชัย กิสุขพันธ์ (2537, หน้า 204) กล่าวว่าไว้ว่างานกิจกรรมนักศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้น และดำเนินการ โดยนักศึกษาเองด้วยความสมัครใจ โดยมีครูเป็นผู้คอยช่วยเหลือแนะนำ อันไม่เกี่ยวกับการเรียน การสอน

สุทธิชัย เลียงชยาศ (2529, หน้า 8) ได้กล่าวถึงนโยบายการพัฒนาเยาวชนในสถาบันอุดมศึกษาว่า โครงการหรือกิจกรรมนักศึกษา ควรจะเป็นการส่งเสริมประสบการณ์ และการเรียนรู้ความสำนึกในจริยธรรม และจรรยาบรรณของแต่ละวิชาชีพ เพื่อจะได้เป็นมนุษย์ในความหมายที่ดีที่สุด

กฤษฎา ศรีกาพสินธ์ (2531, หน้า 445) กล่าวถึงกิจกรรมนักศึกษาไว้ว่า กิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาสนับสนุนให้นักเรียนร่วมกันจัดขึ้นนอกเวลาเรียนและนอกเหนือหลักสูตรที่สถานศึกษากำหนดให้เรียนในเวลาปกติ ด้วยความสมัครใจของนักศึกษาเอง และด้วยความช่วยเหลือของสถานศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้กิจกรรมแต่ละอย่างบรรลุสำเร็จตามมุ่งหมายที่ตั้งไว้

กิจกรรมนักศึกษาเป็นการให้การศึกษาทางอ้อม และสร้างสรรค์ประสบการณ์อย่างกว้างขวาง ซึ่งมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าความรู้ในวิชาการ หรือวิชาชีพ นโยบายการจัดกิจกรรมนักศึกษาควรมีดังนี้

1. กิจกรรมนักศึกษาช่วยให้นักศึกษาแต่ละคนรู้จักตนเองมากขึ้น โดยการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ อันเป็นผลทำให้บุคคลสามารถพัฒนาการเรียน สังคม ร่างกาย จิตใจ บุคลิกภาพ และวุฒิภาวะสู่ความเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์
2. กิจกรรมนักศึกษาช่วยเหลือ และส่งเสริมให้นักศึกษา จัดตั้งกลุ่มหรือชมรมที่มีความสนใจ โดยไม่คำนึงถึงเพศ เชื้อชาติ ศาสนา หรือความแตกต่างด้านการเมือง
3. กิจกรรมนักศึกษาจะต้องเปิดโอกาสให้นักศึกษา ได้มีประสบการณ์ในการทำงาน ร่วมกับกลุ่มสามารถเสนอความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเสริมสร้างความสามัคคีระหว่างนักศึกษา รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีระบบ และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
4. สถานบันจะต้องอำนวยความสะดวกในด้านการจัดการ และการดำเนินการกิจการนักศึกษา โดยจัดหาสถานที่ อุปกรณ์และอาจารย์ที่ปรึกษาได้อย่างเหมาะสมเป็นที่ยอมรับและชื่นชมของบุคคลทั่วไป
5. กิจกรรมนักศึกษา สามารถพัฒนาให้นักศึกษามีความเป็นลาว รู้จักภาคภูมิใจในความมีเอกลักษณ์ของชาติ ชื่นชมศิลปวัฒนธรรมของลาว
6. กิจกรรมนักศึกษาสามารถพัฒนานักศึกษาให้มีบุคลิกภาพ มีความสามัคคี มีความประพฤติที่ดีงาม เป็นบุคคลที่มีประโยชน์เป็นที่ต้องการของสังคม
7. กิจกรรมนักศึกษาต้องช่วยให้นักศึกษาสามารถปรับตัว ให้เข้ากับสภาพการเรียนการสอน และเป็นเครื่องผ่อนคลายความเครียดจากการศึกษาได้

นโยบายการจัดกิจกรรมนักศึกษา มุ่งในด้านการพัฒนานักศึกษา ให้เป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์ทุกด้าน ส่งเสริมสนับสนุนในการเข้าร่วมกิจกรรม เปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีประสบการณ์ในการทำงานตลอดจนเสริมสร้างบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของสังคม ซึ่งสถาบันการศึกษาต้องมีวิธีการดำเนินการอย่างเหมาะสม

สำเนาวั ขจรศิลป์ (2525, หน้า 20) ได้แบ่งประเภท และลักษณะของกิจกรรมนักศึกษาตามวัตถุประสงค์หลักออกเป็น 6 ประเภทดังนี้

1. กิจกรรมทางด้านวิชาการ เป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ทางด้านวิชาการ ให้แก่นักศึกษา
2. กิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรม มุ่งส่งเสริมความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ ให้แก่นักศึกษาในด้านศิลปวัฒนธรรม
3. กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือผู้อื่น หรือมุ่งสร้างสาธารณะสมบัติ
4. กิจกรรมด้านกีฬา เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนานักศึกษาในด้านร่างกาย และทักษะในการกีฬา
5. กิจกรรมด้านนันทนาการ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินแก่นักศึกษา
6. กิจกรรมส่วนกลาง เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางของนักศึกษาและเป็นฝ่ายควบคุมให้การสนับสนุนกิจกรรมด้านอื่น ๆ

หน้าที่ และความรับผิดชอบของงานกิจกรรมนักศึกษา ว่าด้วย ภาระบทบาทวิทยาลัยครู พ.ศ. 2550 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 1 - 8) ได้กำหนดไว้ดังนี้

1. งานส่งเสริมกิจกรรมพิเศษ
2. ส่งเสริมกิจกรรมเพิ่มพูนผลิตผล และออกแรงงาน
3. งานส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
4. งานส่งเสริมการสร้างคุณประโยชน์
5. งานส่งเสริมกีฬา
6. เก็บรวบรวมข้อมูล ข่าวสาร

ภาระบทบาท และหน้าที่ของหน่วยงานกิจกรรมนักศึกษาตามข้อตกลงเลขที่ 238 / วคป 09 ลงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. สรุป วางแผนการประจำปี ภาคการศึกษา เดือน สัปดาห์ โดยเฉพาะแผนงาน แผนการเงิน แผนบุคลากร และแผนอุปกรณ์
2. ประสานงานกับห้องกร และบรรดาสายเรียน
3. เป็นตัวแทนสถาบันเข้าร่วมประชุมระดับต่าง ๆ ตามการมอบหมาย
4. ติดตามตรวจตรา จัดการ และผลัดดันกิจกรรมที่อยู่ในความรับผิดชอบของตน
5. คุ้มครองการนำใช้งบประมาณ และเงินรายรับที่ได้จากกระบวนการอื่น ๆ
6. สร้างข้อตกลง สร้างตั้งชมรมกีฬา และศิลปะ จัดการคุ้มครอง บริหารให้เหมาะสม
7. จัดตั้ง และบริหารชมรมกีฬาทุกประเภทให้ได้มีการจัดกิจกรรมเป็นประจำ

8. จัดการสร้างกระบวนการแข่งขันกีฬาภายในวิทยาลัยครูปากเซ
9. จัดตั้ง และทำการคัดเลือกตัวนักกีฬาประกอบเป็นทีมของสถาบัน
10. ช่วยประสานงานกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งนักกีฬาเข้าร่วมแข่งขัน
11. ติดตาม และผลักดันการหัดกายบริหารของนักศึกษาในทุก ๆ เข้าให้เป็นกิจวัตร
12. รับผิดชอบคุ้มครอง และรายงานการจ่ายอุปกรณ์กีฬา
13. จัดตั้งชมรมศิลปะ วรรณคดีขึ้น และประชาสัมพันธ์กระจายแผนการ ไปยังแต่ละห้องการ
14. เป็นผู้รับผิดชอบในการผลักดันกระบวนการฝึกซ้อมศิลปะ และดนตรี
15. จัดกิจกรรมศิลปะ วรรณคดีของสถาบัน ขยายกิจกรรมศิลปะ วรรณคดีไปสู่แต่ละสาย

เรียน

16. วางแผนสร้างกระบวนการทางศิลปวัฒนธรรม มีบทพ็อน บทละครรำ บทเพลง และจัดให้มีการประกวด

17. วางแผน สร้างกระบวนการหัดซ้อม แบบพ็อนอาชีพ แบบพ็อนประกอบศิลปะพื้นเมือง แบบพ็อนจังหวัดสาเกต ให้ครูอาจารย์ พนักงาน และนักศึกษา

18. รับผิดชอบคุ้มครองเครื่องดนตรีทั้งหมด นำพาการฝึกซ้อม ติดตั้ง บริการในงานต่าง ๆ ซ่อมบำรุงอุปกรณ์ต่าง ๆ และจัดฝึกอบรมผู้ช่วยในการติดตั้งระบบเครื่องเสียง

19. ปรับปรุงระบบการจัดการ การบริการ และเก็บข่าว จัดกิจกรรมคัดเลือกนักเขียน โฆษก และคณะบรรณาธิการข่าว จัดตารางข่าว และออกอากาศให้มีหลายสีสัน มีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องให้เป็นปกติดี และมีการบันทึกผลการทำงาน จัดตั้ง และเก็บรวบรวมข่าวทั้งภายใน และภายนอกให้ได้ดี

หน้าที่ และความรับผิดชอบของงานกิจกรรมนักศึกษา สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา ตามระเบียบของกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ.2529 (กรมอาชีวศึกษา, 2537) ได้กำหนดไว้ดังนี้

1. ดำเนินการตั้งชมรมต่าง ๆ ขึ้นภายในสถานศึกษาตามระเบียบของราชการ
2. ดำเนินการจัดตั้งองค์การต่าง ๆ ขึ้นในสถานศึกษา เช่น องค์การสอนเด็กหญิง และชนเผ่า
3. จัดทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่สถานศึกษา ท้องถิ่น และ กิจกรรมต่าง ๆ ใน

วันสำคัญของชาติ

4. ควบคุมทะเบียนนักศึกษาวิชาการทหาร
5. ขอยกเว้นการเข้ารับราชการทหารของนักศึกษา
6. จัดหาอุปกรณ์กีฬา และพลาณามัยของสถานศึกษา
7. อำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษาในการฝึกหัดกีฬา

8. ส่งเสริมการกีฬาในสถานศึกษา โดยจัดการแข่งขันกีฬาภายใน ภายนอกสถานศึกษา และให้การร่วมมือกับครู อาจารย์ในสถานศึกษาเกี่ยวกับการกีฬา

9. เสนอโครงการปฏิบัติงานตามลำดับชั้น

10. รายงานผลการปฏิบัติงานตามหน้าที่ในลำดับชั้น

11. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

งาน โครงการพิเศษเป็นงานที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการศึกษา ทั้งในระบบ และนอกระบบให้ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยกระทรวงศึกษาธิการต้องร่วมมือประสานงานกับส่วนราชการอื่น ๆ ตามขอบข่าย ความรับผิดชอบงาน โครงการพิเศษของกรม ดังหัวข้อต่อไปนี้

1. รับผิดชอบการปฏิบัติงาน โครงการพิเศษของกรมสร้างครู

2. ประสานงานกับสำนักงานใน โครงการพิเศษกระทรวงศึกษาธิการ

3. มีหน้าที่ให้คำแนะนำ และคำปรึกษาการดำเนินงาน และปฏิบัติงานแก่สถานศึกษาหรือ หน่วยงานเกี่ยวข้อง

4. เสนอความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อคณะกรรมการอำนวยการ โครงการพิเศษระดับ กรม กระทรวง เกี่ยวกับการปรับปรุงงานของสถานศึกษา และกองที่เกี่ยวข้อง

5. มีหน้าที่ปฏิบัติงานอื่นที่กรมสร้างครูมอบหมาย

สำนักงานโครงการพิเศษแบ่งการบริหารงานออกเป็น 3 ฝ่ายดังนี้

1. ฝ่ายบริหารมีหน้าที่รับผิดชอบ

1.1 งานบริการทั่วไป

1.2 งานการเงิน

1.3 งานติดตาม และประเมินผล

2. ฝ่ายความมั่นคง มีหน้าที่ประสานงาน และรับผิดชอบงานต่าง ๆ ดังนี้

2.1 งานการศึกษาเพื่อความมั่นคง

2.2 งานป้องกัน และแก้ไขปัญหาคความไม่สงบในสถานศึกษา

2.3 งานป้องกันสิ่งเสพติด

3. ฝ่ายพัฒนา มีหน้าที่ประสานงาน และรับผิดชอบงานต่าง ๆ ดังนี้

3.1 งานพัฒนาชนบท

3.2 งานอาสาพัฒนา และป้องกันตนเอง

3.3 งานกลุ่มบ้านพัฒนา และบ้านวัฒนธรรม

3.4 งานการศึกษานอกโรงเรียน

3.5 งานโครงการต่าง ๆ ทางราชการ

หน้าที่ และความรับผิดชอบของงาน โครงการพิเศษ ระเบียบของกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา (กรมอาชีวศึกษา, 2537) ได้กำหนดดังนี้

1. ดำเนินโครงการพิเศษของวิทยาลัยครู เช่น งานป้องกันปราบปรามสิ่งเสพติด งานป้องกัน และแก้ไขปัญหาความไม่สงบของสถานศึกษา งานการศึกษาเพื่อความมั่นคง และงานอาสาพัฒนา
2. งานป้องกัน และแก้ไขปัญหาความไม่สงบของสถานศึกษา งานการศึกษาเพื่อความมั่นคง และงานอาสาพัฒนา
3. ประสานงานโครงการพิเศษกับจังหวัด กรม กระทรวง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4. เสนอโครงการปฏิบัติงานตามลำดับชั้น
5. รายงานผลการปฏิบัติงานตามหน้าที่ในลำดับชั้น
6. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

สรุป งานกิจกรรม นักศึกษา เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นนอกห้องเรียน โดยนักเรียนร่วมกันจัดขึ้น มีครู อาจารย์เป็นผู้คอยให้คำปรึกษา อำนวยความสะดวก แนะนำ เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ด้านต่าง ๆ เตรียมความพร้อมก่อนจะจบออกไปเป็นครูสอน ผู้ที่รับผิดชอบในการดำเนินงานกิจกรรมของนักศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความเสียสละ มีเวลา มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ และเป็นที่ยอมรับของครูอาจารย์ นักศึกษา และงาน โครงการพิเศษเป็นงานที่จัดตั้งขึ้น เพื่อรองรับงานที่เกิดขึ้นเป็นการเฉพาะกิจที่อาจไม่มีในแผนการดำเนินงานของสถานศึกษา ซึ่งงานส่วนใหญ่จะมาจากนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และกรมสร้างครู และอำนาจการปกครองท้องถิ่น งานโครงการกิจกรรมพิเศษที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษา เช่น โครงการศึกษานอกโรงเรียน โครงการกลุ่มบ้านพัฒนา และบ้านวัฒนธรรม ซึ่งนักศึกษามีส่วนร่วมในการนำความรู้ทางด้านวิชาชีพหลังจากที่เรียนในห้องไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาชนบท เป็นการปลูกฝังจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคมที่ด้อยโอกาสกว่า ส่วนโครงการพิเศษอื่น ๆ มีความเกี่ยวข้องกับนักศึกษาโดยตรง เช่น โครงการรณรงค์ให้ความรู้ป้องกันโรคเอดส์ สิ่งเสพติด เปรียบเป็นโครงการที่คำนึงถึง สวัสดิการ และความปลอดภัย ตลอดจนเสริมสร้าง และพัฒนาทางด้านร่างกาย เป็นสำคัญ

ด้านงานสวัสดิการและโรงอาหาร

ในการเรียนการสอนของวิทยาลัยครูนั้น ความปลอดภัยเป็นเรื่องที่สำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่ง ผู้บริหาร ครู อาจารย์จะละเลยไม่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถาบันการศึกษาที่มีนักศึกษาอยู่หอพัก และมีการเรียนการสอนฝึกปฏิบัติอยู่ในโรงเรียน และท้องถิ่นชนบท สถานศึกษาต้อง

จัดบริการด้านสวัสดิการ การรักษาพยาบาลเบื้องต้นให้กับนักศึกษาอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และทั่วถึงทุกคน

สวัสดิการ หมายถึง การให้บริการแก่นักศึกษา โดยให้ผลประโยชน์ให้ความช่วยเหลือ เพื่อให้ได้รับความปลอดภัย ความสะดวกสบาย ใช้ชีวิตอย่างมีความสุขในขณะที่อยู่ในสถานศึกษา

คำรณ ประเสริฐกุล (2542, หน้า 110) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดสวัสดิการให้นักศึกษา ได้ดังนี้

1. เพื่อดูแลความเป็นอยู่ในสถานศึกษาให้ความปลอดภัยจากอันตรายต่าง ๆ
2. เพื่อบำรุงขวัญ และกำลังใจนักศึกษาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ
3. เพื่อให้ความสะดวกสบายในการให้บริการแก่นักศึกษาอย่างเพียงพอต่อไปนี้
 - 3.1 โรงอาหาร น้ำดื่มที่สะอาด
 - 3.2 ห้องประชุม สนามเด็กเล่น สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
 - 3.3 ห้องสุขาที่สะอาด
4. เพื่อหาทุนการศึกษาให้กับนักศึกษาที่มีความขาดสน และยากจน
5. เพื่อให้ นักศึกษา รู้จักพักผ่อนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ส่งเสริมการกีฬา การออกกำลังกาย และจัดสถานที่ไว้อย่างเพียงพอ

คำรณ ประเสริฐกุล (2542, หน้า 111 - 112) ได้กล่าวถึงหลักการจัดสวัสดิการแก่นักศึกษา ต้องคำนึงถึงผลที่นักศึกษจะได้รับ ซึ่งส่งผลสะท้อนกลับไปยังสถานศึกษาทำให้สถานศึกษามีชื่อเสียง และเจริญก้าวหน้า

ภิญโญ สาร (2517, หน้า 388 - 389 อ้างถึงใน คำรณ ประเสริฐกุล, 2542, หน้า 111 - 112) กล่าวถึงหลักการจัดสวัสดิการนักศึกษา ไว้ดังนี้

1. หลักแห่งความเสมอภาค การให้บริการสวัสดิการนักศึกษาทุกชนิด ต้องคำนึงถึงสิทธิที่เท่าเทียมกัน มีความยุติธรรม
2. หลักแห่งผลประโยชน์ การจัดบริการ และสวัสดิการ ควรคำนึงถึงประโยชน์ที่ได้รับคุ้มค่า ผลที่ได้ทั้งตัวนักศึกษา และสถานศึกษา
3. หลักแห่งความจงใจต้องเป็นสิ่งสร้างกำลังใจ พยายามทำให้นักศึกษาพึ่งตนเองได้
4. หลักแห่งการตอบสนองความต้องการ ต้องคำนึงถึงความต้องการของนักศึกษาอย่างแท้จริง
5. หลักแห่งประสิทธิภาพ ต้องคำนึงถึงความเป็นประโยชน์สูงสุด โดยใช้เวลาและต้นทุนน้อยที่สุดได้ประโยชน์เชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ

6. หลักแห่งความประหยัด คำนึงถึงการลดความสิ้นเปลือง การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรให้คุ้มค่าที่สุด

7. หลักแห่งการบำรุงขวัญ และกำลังใจให้แก่นักศึกษาที่มีปัญหา เพื่อให้มีกำลังใจในการศึกษาเล่าเรียน

8. หลักแห่งความสะอาด ควรคำนึงถึงระเบียบแบบแผน ทำให้การดำเนินงานอย่างมีระเบียบ เรียบร้อย คล่องตัว อำนวยความสะดวกในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ

9. หลักแห่งงบประมาณ ควรคำนึงถึงงบประมาณ การทำโครงการใด ๆ มีงบประมาณเพียงพอหรือไม่ จัดหาแหล่งงบประมาณส่วนอื่นมาสมทบ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่นักศึกษาสูงสุด หน้าที่ และความรับผิดชอบของงานบริการและสวัสดิการนักศึกษา ว่าด้วยภาระบทบาทวิทยาลัยครู พ.ศ. 2549 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2549, หน้า 1 - 8) ได้กำหนดไว้ดังนี้

1. งานบริการทั่วไป
2. งานหอพัก
3. งานเรือนครัว
4. สุขภาพอนามัย

บทบาท และหน้าที่ของหน่วยงานสวัสดิการนักศึกษา ตามข้อตกลงเลขที่ 238/ วคป09 ลงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 มีรายละเอียดดังนี้

1. สรุป วางแผนการเคลื่อนไหวของหน่วยงานทุก ๆ เดือน
2. รับผิดชอบการบรรจุนักศึกษาเข้านอนหอพัก
3. จัดการเพิ่มอาหารในครัวเรือนให้นักศึกษา
4. ตรวจสอบติดตาม และผลักดันกระบวนการของนักศึกษาที่อยู่ในหอพัก
5. คຸ້ມครอง และควบคุมการสะสมข้าว และเงินของนักศึกษาที่ออกหอพักในวันหยุดวันเสาร์ และวันอาทิตย์

6. เป็นผู้รับผิดชอบบัญชีเงินสด สรุปการนำใช้เงินสะสมของนักศึกษาเป็นประจำทุก ๆ เดือน

7. ตรวจสอบ และคຸ້ມครองอุปกรณ์ที่ได้แจกจ่ายให้แก่หอพัก
8. ระดมนักศึกษาเข้ากองทุนประกันสุขภาพชุมชน และจัดการแบ่งการดูแลในเวลา

เจ็บป่วย

9. ชี้นำ ตรวจสอบ และจัดการบริการอาหารในครัวเรือน

10. ช่วยในการตรวจสอบ ผลักดันการอนามัยความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยอยู่ตามบริเวณหอพัก

11. ช่วยจัดกิจกรรมพิเศษให้นักศึกษาในหอพัก โดยเฉพาะฝึกหัดกายบริหารในยามเช้าเป็นประจำ

12. กลุ่มครองแหล่งน้ำรวมของนักศึกษาในหอพัก เช่น จัดการคุ้มครองรักษาน้ำ ช่วยสกัดกั้นการลักลอบตกปลา การให้อาหารปลา การอนามัยในรอบบริเวณ

หน้าที่และความรับผิดชอบของงานสวัสดิการ และพยาบาล ตามระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 ได้กำหนดไว้ดังนี้ (กรมอาชีวศึกษา, 2537)

1. รับผิดชอบงานสวัสดิการภายในสถานศึกษา
2. ดำเนินการเกี่ยวกับทุนการศึกษา และมูลนิธิการกุศลต่าง ๆ
3. จัดเรื่องน้ำดื่ม ดูแลร้านอาหาร และคุณภาพอาหาร ให้บริการเกี่ยวกับไปรษณีย์ภัณฑ์
4. ดำเนินงานเกี่ยวกับพยาบาลในสถานศึกษา เช่น จัดห้องพยาบาล จัดหายาไว้ประจำ

ห้องพยาบาล จัดทำบัตรสุขภาพ และดำเนินการตรวจสอบสุขภาพนักศึกษาประจำปี ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้เรื่องป้องกัน โรคติดต่อ รวมทั้งสารเสพติด ให้ความรู้เบื้องต้นเรื่องการปฐมพยาบาลแก่นักศึกษา เป็นต้น

5. ปฐมพยาบาลนักศึกษาที่เกิดอุบัติเหตุในสถานศึกษา
6. ติดต่อประสานงานผู้ปกครองในกรณีที่นักศึกษาที่เกิดอุบัติเหตุ และเจ็บป่วย ติดต่อแพทย์ และเจ้าหน้าที่อนามัยมาปลูกฝี ฉีดยาในสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี เป็นต้น
7. เสนอโครงการปฏิบัติงานตามหน้าที่ในลำดับชั้น
8. รายงานผลการปฏิบัติงานตามหน้าที่ในลำดับชั้น
9. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

กล่าวโดยสรุป งานสวัสดิการ และพยาบาลเป็นงานที่สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญ เพราะส่งเสริมให้นักศึกษา มีสุขภาพ พลานามัย ที่แข็งแรงสมบูรณ์ จะส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ งานสวัสดิการ และบริการสุขภาพเป็นงานที่ให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ควบคุมดูแลอาหาร น้ำดื่ม การรักษาพยาบาลนักศึกษาที่เจ็บป่วย หรือได้รับอุบัติเหตุจากการเรียนการสอนเป็นเบื้องต้น จัดหาแพทย์ พยาบาล ตรวจสอบสุขภาพประจำปี พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกในการประกันสุขภาพ ประกันชีวิต งานสวัสดิการ และสุขภาพ จึงเป็นงานที่ให้ การช่วยเหลือด้านสวัสดิการต่าง ๆ เพื่อให้ นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษา

ด้านงานคุ้มครองดูแลนักศึกษา

ราชบัณฑิตยสถาน (2525, หน้า 314) ให้ความหมายของคำว่า “ปกครอง” ไว้ว่า ดูแล คุ้มครอง บริหาร ดังนั้นหน้าที่ทั่วไปของครู อาจารย์ ปกครองคือ การรับผิดชอบต่อดูแลนักศึกษาให้

ประพฤติปฏิบัติตนตามระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษา เป็นผู้มีระเบียบวินัยต่อตนเอง และปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับสภาพการเป็นนักศึกษา

ระเบียบวินัย เป็นแบบแผนของความประพฤติที่ครู และนักศึกษาร่วมกันกำหนดขึ้นไว้ เพื่อให้สมาชิกในสถานศึกษาควบคุมตนเอง ถ้านักศึกษาภายในสถานศึกษาสามารถปฏิบัติได้ตามระเบียบที่กำหนดไว้ ย่อมมีผลทำให้สมาชิกทุกคนของสถานศึกษาอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข โดยไม่มีผู้ใดก่อกวนใคร ทั้งครู และนักศึกษาย่อมมีประสิทธิภาพในการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น

การปกครอง และวินัยในสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันอย่างยิ่ง กล่าวคือ การปกครอง นักศึกษาหมายถึง การปกป้อง คุ้มครองดูแล รักษา รวมทั้งการให้การอบรมศีลธรรม จรรยาบรรณ มารยาทอันดีงาม แก่นักศึกษาของสถานศึกษา จะเห็นว่าเป็นการปกครองนักศึกษาตามหน้าที่ และความรับผิดชอบของสถานศึกษาโดยตรง

บทบาทของผู้บริหารกับการรักษาระเบียบวินัยในสถานศึกษา ในการที่จะให้นักศึกษาประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยของสถานศึกษาอย่างจริงจัง ควรมีแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้

หน้าที่ และความรับผิดชอบของงานคุ้มครองดูแลนักศึกษา ว่าด้วยภาระบทบาท วิทยาลัยครู พ.ศ.2550 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 1 - 8) ได้กำหนดไว้ดังนี้

1. งานพัฒนานักศึกษา
2. งานแนะแนว
3. กองทุนนักศึกษา
4. ทำบัตรนักศึกษา

บทบาท และหน้าที่ของหน่วยงานคุ้มครองดูแลนักศึกษาตามข้อตกลงเลขที่ 238 / วคป 09 ลงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 มีรายละเอียดดังนี้

1. วางแผน สรุป และรายงานผลในการจัดตั้งปฏิบัติอย่างเป็นประจำ
2. แนะนำ และศึกษาอบรมนักศึกษาแต่ละสายเรียน
3. แก้ไขปัญหาในกรณีที่นักศึกษาเกิดความข้อย้อในเรื่องต่าง ๆ
4. ตรวจสอบประพฤตินักศึกษา
5. รับผิดชอบตรวจตราภาคค่ำของนักศึกษา
6. ติดตาม ตรวจสอบ และบันทึกการปฏิบัติงานของคณะตรวจสอบให้เป็นระบบ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ระเบียบการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา (พ.ศ. 2526, หน้า 49) เสนอแนวทางปฏิบัติสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับงานปกครองไว้ดังนี้

1. ศึกษารายละเอียด และทำความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบวินัยที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ทุกแห่งทุกมุม
 2. เป็นผู้กำหนดระเบียบวินัยของสถานศึกษาในบางส่วนที่จำเป็น ในการกำหนดนี้ต้องกำหนดรายละเอียดให้สอดคล้องกับระเบียบวินัยที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้แล้วด้วย
 3. เป็นผู้ร่วมกำหนดระเบียบวินัยบางอย่าง ซึ่งระเบียบวินัยเหล่านั้นอาจมาจากข้อคิดเห็นของครูสอน ครูแนะแนว ฝ่ายปกครอง หรือนักศึกษาเอง ผู้บริหารจะต้องคอยประสานแนวคิดอันนั้น ได้ถูกต้อง มีหลักเกณฑ์
 4. แจงรายละเอียดเกี่ยวกับวินัยที่ได้กำหนดไว้แล้วนั้น ให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ทราบเพื่อนำไปดำเนินการ
 5. เป็นผู้ควบคุมดูแลให้นักศึกษาปฏิบัติตามระเบียบวินัยของสถานศึกษา โดยเคร่งครัด
 6. ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษาระเบียบวินัยตามที่กำหนด
 7. ผู้บริหารควรรู้จักวิธีการที่จะให้บุคลากรในสถานศึกษาทั้งสองฝ่ายดำเนินการและฝ่ายปฏิบัติระเบียบวินัยคือ นักศึกษา ได้ร่วมมือกันรักษาระเบียบวินัยที่ได้กำหนดไว้แล้วนั้นอย่างเต็มใจ
 8. ร่วมมือกับผู้ปกครอง และบุคลากรอื่น ๆ ภายนอกสถานศึกษา เพื่อควบคุมดูแลเมื่อนักศึกษาเลิกเรียนกับไปอยู่ที่บ้าน โดยการติดต่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ
 9. ประเมินผลว่าบุคคลทุกฝ่ายปฏิบัติตามระเบียบวินัยของสถานศึกษามากน้อยเพียงใด แล้วนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ เพื่อการปรับปรุงงาน รักษาระเบียบวินัยที่ดีต่อไป
- ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญต่อการสร้างระเบียบวินัยภายในสถานศึกษา การเปิดโอกาสให้ครูอาจารย์ และผู้ปฏิบัติมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบ ตลอดจนชี้แจงแนวทางการปฏิบัติทุกฝ่ายได้ทราบ ย่อมทำให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติ และสะดวกต่อการควบคุม ดูแลความประพฤติของนักศึกษา

บริการแนะแนวเป็นงานสำคัญอย่างหนึ่ง ที่สถานศึกษาควรจัดให้มีขึ้นเพื่อช่วยเหลือนักศึกษา ให้รู้จักตัดสินใจ รู้จักคิด และเข้าใจตนเอง งานแนะแนวเป็นงานที่ให้ข้อมูลแก่นักศึกษา เพื่อจะนำไปพิจารณาตัดสินใจเลือกแนวทางดำเนินชีวิตได้ถูกต้องเหมาะสมกับตน งานแนะแนวได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของงานแนะแนวไว้ดังนี้

เชาวน์ มณีวงษ์ (ม.ป.ป., หน้า 37) ได้กล่าวถึงงานแนะแนวอาชีพไว้ดังนี้ การแนะแนวเป็นการช่วยเหลือให้นักศึกษาสามารถเลือกอาชีพ ได้อย่างเหมาะสมกับสติปัญญา ความสามารถ ความต้องการของตนเอง และสังคม ให้นักศึกษาได้มีโอกาสทราบ และเข้าใจในรายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพครู ในการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ การเข้าทำงาน ความสำเร็จ และความก้าวหน้าในอาชีพ ฝ่ายแนะแนวอาจมีวิธีการช่วยได้ดังนี้

1. ช่วยให้นักศึกษา ได้ค้นพบความสามารถ ความเข้าใจ ความต้องการ ความถนัด ของตนเองดีขึ้น
 2. ชี้แจงความรู้เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ รวมทั้งคุณสมบัติที่เหมาะสมของแต่ละอาชีพ สอดแทรกเข้าไปในระหว่างการสอน
 3. ช่วยสร้างทัศนคติที่ดี และถูกต้องต่องานอาชีพครูที่สุจริต มองเห็นคุณค่าของวิชาเรียนว่าเป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม
 4. ช่วยให้นักศึกษา ได้มีโอกาสฝึกทดลองปฏิบัติในกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อค้นหาความสามารถ ความถนัดของตนเอง
 5. พานักศึกษาออกไปศึกษานอกสถานที่เกี่ยวกับอาชีพครู เพื่อเสริมสร้างทัศนคติ และความเข้าใจในอาชีพต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับตนเอง
 6. ติดตามผลนักศึกษาที่เรียนจบไปแล้วไปประกอบอาชีพใด ควรปรับปรุงอย่างไร
- สำเนา วุฒิสถาบัน (2525, หน้า 22) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของบริการจัดหางานในสถาบันอุดมศึกษา 6 ประการคือ
1. ช่วยให้นักศึกษาแสวงหาโอกาสในการประกอบอาชีพ
 2. ช่วยสถาบันอุดมศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์
 3. ช่วยเป็นสื่อกลางระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับบรรดาสถาบันศึกษาอื่น ๆ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา
 4. ช่วยศิษย์เก่าแสวงหาอาชีพ
 5. ช่วยให้นักศึกษาหางานทำในระหว่างภาคฤดูร้อน และนอกเวลาเรียน
 6. ทำการวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวกับการจัดหางาน สามารถให้บริการกับนักศึกษาในหลายลักษณะด้วยกัน เช่น การให้ข้อมูลด้านอาชีพ ฝึกการเข้าสอบสัมภาษณ์ให้แก่ นักศึกษา จัดบริการหางานให้ผู้สำเร็จจากการศึกษาแล้ว และจัดหางานให้นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่
- หวน พันธุ์พันธ์ (2528, หน้า 93) การแนะแนวหมายถึง กระบวนการหรือกรรมวิธีในการช่วยให้นักผู้รู้จัก และเข้าใจตนเอง รู้จักช่วยตนเอง รู้จักคิดแก้ปัญหาต่าง ๆ ของตนได้และตัดสินใจอย่างฉลาด รู้จักโลก และสิ่งแวดล้อม รู้จักนำความสามารถของตนมาใช้ให้เป็นประโยชน์ ทั้งต่อตนเอง และผู้อื่น
- วารุณี ธนวรานิซ (2533, หน้า 34) กล่าวถึงงานแนะแนวว่าเป็นงานให้ข้อมูลเพื่อให้นักผู้รู้จักเลือกแนวทางในการดำรงชีวิต ทั้งด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ และบุคลิกภาพ สามารถวางแผนแก้ไข และพัฒนาตนเอง เพื่อให้คนเราอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

หน้าที่ และความรับผิดชอบของงานแนะแนวอาชีพ และจัดหางานทำ ระเบียบกรมสร้างครู ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา ได้กำหนดไว้ดังนี้

1. ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา ผู้ปกครองที่มีปัญหาในด้านต่าง ๆ และประสานงานกับทุกฝ่ายในการแก้ไขปัญหาของนักศึกษา
2. ให้คำปรึกษา และแนะแนวอาชีพแก่นักศึกษา หางานให้แก่นักศึกษา
3. วางแผนการจัดหางาน การฝึกงานให้แก่นักศึกษา
4. ติดต่อประสานงานกับแหล่งงาน สถานประกอบการ เพื่อการจัดหางานทำให้นักศึกษา
5. จัดสรรทุนเพื่อการศึกษา และการประกอบอาชีพ
6. จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ
7. ติดตามผลต่าง ๆ เช่น ผลการให้คำปรึกษา แนะนำการศึกษาต่อผู้ที่สำเร็จการศึกษา ผลการประกอบอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา และผลการลาออกระหว่างการศึกษานักศึกษา
8. ประเมินผลต่างๆ ของการแนะแนวอาชีพ และจัดหางาน
9. วิจัยสาเหตุของผู้สำเร็จการศึกษาที่ไม่มีงานทำ และเสนอแนะทางแก้ไข
10. เสนอโครงการปฏิบัติงานตามลำดับชั้น
11. รายงานผลการปฏิบัติงานตามหน้าที่ในลำดับชั้น
12. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามผู้ที่บังคับบัญชามอบหมาย

สรุป งานคุ้มครองดูแล นักศึกษาปฏิบัติตนให้อยู่ในระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษาที่ได้กำหนดไว้เป็นแบบอย่างในแนวเดียวกัน ผู้บริหาร ครูอาจารย์ มีบทบาทสำคัญต่อการสร้างระเบียบวินัยในสถานศึกษา และมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบวินัย เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติระเบียบวินัย และงานแนะแนวอาชีพ และจัดหางานในวิทยาลัยครูนั้นมีหน้าที่ชี้แนะแนวทางให้กับนักศึกษาที่มีปัญหาในด้านต่าง ๆ จัดหาแหล่งทุนเพื่อการศึกษา แหล่งงาน และแนะนำเลือกแนวทางในการดำรงชีวิตในการประกอบอาชีพเพื่อให้เหมาะสมตามศักยภาพของแต่ละคน การแนะแนวจึงมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา และเป็นการช่วยเหลือนักศึกษา ให้ตัดสินใจได้อย่างถูกต้องให้รู้ว่าตนเอง มีความสามารถ และถนัดด้านใด เมื่อจบการศึกษาแล้วควรที่จะศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

รินเริง ขสวิโล (2541) ได้วิจัยเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขการบริหารงานกิจการ นิสิตของมหาวิทยาลัยบูรพา ตามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนิสิต และกรรมการนิสิต ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานกิจการนิสิตของมหาวิทยาลัยบูรพา โดยภาพรวมมีปัญห อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาด้านพบว่า ด้านงานธุรการมีปัญหอยู่ในระดับมาก ส่วนอีก 4 ด้าน มีปัญหาระดับปานกลาง เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านงานแนะแนว และการจัดหางาน ด้านงาน บริการ และสวัสดิการ ด้านกิจการนิสิต และงานวินัย และพัฒนานิสิต มีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง และผลจากการเปรียบเทียบปัญหาหากการบริหารงานกิจการนิสิตตามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ ปรึกษากิจกรรมนิสิต และกรรมการนิสิตแตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับแนวทาง แก้ไขพบว่า ด้านกิจกรรมนิสิตผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้การส่งเสริม และสนับสนุนนิสิต เข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ และความถนัดของนิสิตอย่างจริงจัง ด้านงานบริการ และสวัสดิการ ควรจัดให้มีการติดตาม ปฏิบัติงาน การและสวัสดิการนิสิต และนำผลการประเมินมาปรับปรุง และ พัฒนางานให้เหมาะสม ด้านบริการด้านงานแนะแนวและจัดหางานควรจัดให้มีศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ตำแหน่งงาน และสถานประกอบการที่เป็นปัจจุบัน เพื่อให้บริการนิสิต ด้านงานวินัย และพัฒนา นิสิต จัดทำคู่มือนิสิตเกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับ มาตรการ และการดำเนินการทางวินัย เพื่อให้ นิสิตยึดถือ และปฏิบัติอย่างมีระเบียบเป็นแนวทางเดียวกันที่ชัดเจน ด้านงานธุรการ จัดทำเอกสาร ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่งานกิจการนิสิตอย่างถูกต้องทั่วถึง

ไวยคุณท์ ทองอร่าม (2543) ได้วิจัยเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจการนักศึกษา ในสถาบัน ราชภัฏรำไพพรรณีตามความคิดเห็นของนักศึกษาพบว่า

1. การดำเนินงานกิจการนักศึกษา โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกเป็นงานแต่ละงานพบว่า การดำเนินงานกิจการนักศึกษา งานส่งเสริมกีฬา และนันทนาการ งานพัฒนาบุคลิกภาพ และวินัย งานบริการ และสวัสดิการนักศึกษา งานให้คำปรึกษา และแนะนำ งานจัดหาทุน และจัดหางาน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางทุกงาน

2. การดำเนินงานกิจการนักศึกษาทุกงานในสถาบันราชภัฏรำไพพรรณี ทุกงาน เปรียบเทียบตามความคิดเห็นของนักศึกษา จำแนกตามเพศ ระดับชั้นปี และคณะที่สังกัด พบว่า

2.1 นักศึกษาชาย และนักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่าง ไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ

2.2 นักศึกษาที่ศึกษาต่างระดับชั้นปี มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่พบว่า นักศึกษาชั้นปี 1 มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานกิจการ นักศึกษามีความเหมาะสมมากกว่าความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 นักศึกษาที่สังกัดคณะต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่พบว่า

2.3.1 นักศึกษาคณะเกษตร และอุตสาหกรรม มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษามีความเหมาะสมมากกว่า ความคิดเห็นนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3.2 นักศึกษาคณะเกษตร และอุตสาหกรรม มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษามีความเหมาะสมมากกว่า ความคิดเห็นนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3.3 นักศึกษาคณะครุศาสตร์มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษามีความเหมาะสมกว่าความคิดเห็นของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3.4 นักศึกษาคณะครุศาสตร์มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษามีความเหมาะสมกว่าความคิดเห็นของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3.5 นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษามีความเหมาะสมกว่าความคิดเห็นของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ชัชศรีณย์ จิตต์อารีย์ (2548) ได้วิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

งานแนะแนวอาชีพ และการจัดหางานทำผู้เชี่ยวชาญเสนอให้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ จัดสิ่งอำนวยความสะดวก และให้คำปรึกษาทั้งทางตรง และทางอ้อม รวมทั้งการประสานงานแก้ปัญหากับผู้ปกครอง และจัดบริการแนะแนวโดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ ตามปฏิทินการแนะแนว ดำเนินการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับอาชีพ แหล่งงาน ติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการเพื่อฝึกงาน และจัดหางาน โดยนักศึกษามีส่วนร่วมจัดกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ พัฒนาบุคลิกภาพ จัดสรรทุน และการติดตามประเมินผล

งานกิจกรรมนักศึกษา ผู้เชี่ยวชาญเสนอให้จัดตั้งชมรมตามระเบียบขั้นตอน และความ ต้องการของนักศึกษาโดยกิจกรรมต้องเป็นประโยชน์ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่พึงงามดำเนินการ ส่งเสริมด้านกีฬา และกิจกรรมนันทนาการ สนับสนุนองค์การต่าง ๆ

งานโครงการพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญเสนอให้มีการประชาสัมพันธ์เรื่องยาเสพติด ขอความร่วมมือกับจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตั้งคณะกรรมการเครือข่ายเพื่อประสานงานหาทางป้องกัน แก้ไข ตรวจสอบสภาพตลอดจนบำบัดผู้ติดยา และทำทะเบียนประวัติ

งานปกครอง ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอให้นักศึกษาได้ตระหนัก และทำความเข้าใจกฎระเบียบ กติกาที่มีผู้ปกครอง ครูอาจารย์ ผู้บริหารร่วมดูแล และสอดคล้องด้วยความรัก และความเมตตา เสียสละ พร้อมใจช่วยแก้ปัญหาสร้างจิตสำนึกให้เกิดในใจนักศึกษา ยกย่อง ชมเชยคนดี การลงโทษต้อง เป็นไปด้วยความยุติธรรม มีเหตุผล และปฏิบัติตามระเบียบของสถานศึกษา

งานสวัสดิการพยาบาล หอพักผู้เชี่ยวชาญได้เสนอให้จัดน้ำดื่มให้สะอาดตามมาตรฐานแล เพียงพอ จัดอาหารให้ถูกหลักโภชนาการถูกสุขลักษณะ มีคณะกรรมการดูแลควบคุมด้านการ รักษาพยาบาล ควรมีห้องพยาบาลที่ได้มาตรฐาน มีเวชภัณฑ์ครบถ้วน มีเจ้าหน้าที่คอยดูแล มีระบบ การขนส่งโรงพยาบาลได้ทันทั่วทั้ง มีการทำประกัน และตรวจสุขภาพทุกปี และทำทะเบียนประวัติ ด้านไพรณีย์ภัณฑ์ จัดเจ้าหน้าที่รับส่งจดหมาย มีตู้รับจดหมาย และทะเบียนนำส่งเป็นระบบ จัด หอพักที่สะอาด และปลอดภัยให้กับนักศึกษา

แสนพล กล่อมหอ (2549) ได้วิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินงานกิจการนักศึกษา ของ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 พบว่า

1. ปัญหาการดำเนินงานกิจการนักศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
2. ปัญหาการดำเนินงานกิจการนักศึกษา ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 จำแนกตามประเภทวิชา และขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. รูปแบบการดำเนินงานกิจการนักศึกษา ประกอบด้วย
 - 1) ด้านงานกิจกรรมนักศึกษา 2) ด้านงานปกครอง 3) ด้านงาน โครงการพิเศษ 4) ด้านงานแนะแนว 5) ด้านงานสวัสดิการ

มยุรี โอวาท (2550) ได้วิจัยเกี่ยวกับสภาพ และปัญหาการดำเนินงานกิจการนักศึกษาใน สถานศึกษาวิชาเกษตรศาสตร์สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ใน 5 ด้านคือ ด้านกีฬา ด้านการบำเพ็ญ ประโยชน์หรืออาสาสมัคร ด้านจริยธรรม ด้านศิลปวัฒนธรรมไทย และด้านกิจกรรมนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาที่มีตำแหน่งเป็นคณะกรรมการบริหารกิจการนักศึกษาจำนวน 220 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ค่าคะแนนเฉลี่ย เบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t-test และการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว ผลการ ทดลองพบว่า

1. สภาพการจัดกิจการนักศึกษาในสถานศึกษาวิชาเกษตรศาสตร์สถาบันเทคโนโลยี ราชมงคล โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมาก ไปหาน้อยได้แก่ ด้านกีฬา ด้านการบำเพ็ญประโยชน์ หรืออาสาสมัคร ด้านจริยธรรม ด้านศิลปวัฒนธรรมไทย และ ด้านกิจกรรมนักศึกษา

2. ปัญหาการจัดกิจการนักศึกษาในสถานศึกษาวิชาเกษตรศาสตร์สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลางเรียงลำดับจากมาก ไปหาน้อยได้แก่ ด้านการบำเพ็ญประโยชน์ หรืออาสาสมัคร ด้านกีฬา ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านจริยธรรม และด้านศิลปวัฒนธรรมไทย

3. นักศึกษาที่มีตำแหน่งเป็นคณะกรรมการบริหารกิจการนักศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดกิจการนักศึกษาในสถานศึกษาวิชาเกษตรศาสตร์สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้านจริยธรรม ด้านกีฬา ด้านกิจกรรมนักศึกษา โดยรวม และเกือบทุกรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักศึกษาที่มีตำแหน่งเป็นคณะกรรมการบริหารกิจการนักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดกิจการนักศึกษาในสถานศึกษาวิชาเกษตรศาสตร์สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. นักศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาสาย วิชาเกษตรศาสตร์แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดกิจการนักศึกษาในสถานศึกษาวิชาเกษตรศาสตร์สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้านการบำเพ็ญประโยชน์ หรืออาสาสมัคร ด้านศิลปวัฒนธรรมไทย ด้านจริยธรรม ด้านกีฬาและด้านกิจกรรมนักศึกษา โดยรวม และทุกรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. นักศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาวิชาเกษตรศาสตร์แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดกิจการนักศึกษาในสถานศึกษาวิชาเกษตรศาสตร์สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้านการบำเพ็ญประโยชน์ หรืออาสาสมัคร ด้านศิลปวัฒนธรรมไทย ด้านจริยธรรม ด้านกีฬาและด้านกิจกรรมนักศึกษา โดยรวม และทุกรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยต่างประเทศ

อะบราฮามา โมวิกซ์ (Abramowicz 1986, pp. 429-A 430-A) ได้ศึกษาการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา และความสัมพันธ์ที่มีต่อความเข้าใจของนักศึกษา เกี่ยวกับประสบการณ์ในวิทยาลัย และความพึงพอใจในวิทยาลัย งานวิจัยหลายชิ้นได้ชี้ให้เห็นการมีส่วนร่วมในกิจกรรมอำนวยความสะดวกประโยชน์อย่างมากให้แก่การศึกษา และพัฒนาการของนักศึกษา อย่างไรก็ตามอาจเห็นไม่ชัดเจนนัก ว่าสิ่งนี้เกิดขึ้นได้อย่างไร และการเข้าร่วมกิจกรรมมีส่วนสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทั้งหมด และแสดงความพอใจในสถาบัน และความเข้าใจในสถาบันเป็นอย่างไร ผู้วิจัยได้ศึกษากับนักศึกษากลุ่มทดลองทั้งหมดผลการวิจัยปรากฏว่า นักศึกษาที่เป็นสมาชิกชมรมทำคะแนนสูงกว่านักศึกษาที่ไม่ได้เป็นสมาชิกชมรมอย่างมีนัยสำคัญ ผลที่ได้จึงสรุปว่า การที่นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา โดยการเป็นสมาชิกชมรมต่าง ๆ และให้ความสนใจ ร่วมปฏิบัติงานกิจกรรมของชมรมอย่างสม่ำเสมอ จะส่งผลที่มีค่าแก่การศึกษาต่อไป

แฮร์ริส (Harris, 1987, p. 4402-A) ได้วิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีผลต่อระเบียบวินัยของเขาที่เคยมีในสถานศึกษามัธยมศึกษา “High School Classroom Discipline: In Retrospect of the Students View” จุดมุ่งหมายครั้งนี้ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยปีที่ 1 ที่มีต่อการใช้วินัยที่เขาเคยมีประสบการณ์ในสถานศึกษามัธยมศึกษาใช้กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในวิจัย ได้แก่ นักศึกษาปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนเข้าเรียนวิชาเป็นปีแรกในสถานศึกษาอุดมศึกษา 3 แห่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศสหรัฐอเมริกา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบแบบไค - แสควร์ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า

1. เจตคติเกี่ยวกับวินัยในห้องเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยปีที่ 1 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
2. เจตคติเกี่ยวกับวินัยในห้องเรียนของนักศึกษา เพศชาย และ เพศหญิง วิทยาลัยปีที่ 1 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
3. เจตคติเกี่ยวกับวินัยในห้องเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยปีที่ 1 ที่อาศัยอยู่ในแต่ละชุมชน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

แบ็กซ์เตอร์ (Baxter, 1992, pp.203-213) ได้ทำการศึกษาเรื่องอิทธิพลกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มีต่อการพัฒนาด้านสติปัญญาของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน การมีส่วนร่วมในการจัดองค์กรนักศึกษา การจัดด้านที่อยู่อาศัย การทำงาน และประสบการณ์แลกเปลี่ยนมีส่วนช่วยให้การพัฒนาด้านสติปัญญาของนักศึกษา

เชบเบเตอร์ (Chebator, 1995, Abstract) ได้ศึกษาความสัมพันธ์เกี่ยวกับโปรแกรมหลักสูตรร่วมที่มีผลต่อการพัฒนานักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันด้านความเชื่อมั่นและความควบคุมอารมณ์ เนื่องจากตัวแปรด้านภูมิหลังกลุ่มที่เข้าร่วม โปรแกรมมีความเชื่อมั่นและการควบคุมอารมณ์สูงกว่านักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วม โปรแกรม มีความสำเร็จในด้านความเชื่อมั่นสูงกว่าการควบคุมอารมณ์

เบนเนตต์ (Bennett, 2003, p. 108) ได้วิจัยเกี่ยวกับเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน “Research about Teaching and Learning” ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษามีส่วนช่วยให้นักศึกษาประสบผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ โดยการตั้งนโยบายเรื่องวินัย มีการสื่อสารให้นักศึกษาทราบ และเข้าใจในนโยบายนี้ และมีการบังคับให้ปฏิบัติตามนโยบายวินัยอย่างยุติธรรม และเสมอต้นเสมอปลาย นักศึกษาจะต้องทราบว่าความประพฤติชนิดที่ยอมรับ และไม่ยอมรับ

จากผลการวิจัยทั้งในประเทศ และต่างประเทศ อาจสรุปได้ว่า การบริหารกิจการนักศึกษามีคุณค่า และสำคัญต่อสถานศึกษา ในการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา สนับสนุน และส่งเสริมการพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจใช้
ความสามารถในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในการดำรงชีวิต รักษาสิ่งแวดล้อม มีความรักชาติ รักความเป็น
ประชาธิปไตย การศึกษาปัญหา และแนวทางการดำเนินงานกิจการนักศึกษา เพื่อนำไปใช้ในการ
วางแผน ปรับปรุงการบริหารกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยครูปากเซ ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University